DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND

DEEL 68.—No 6,413.] KAAPSTAD, DINSDAG, 16 MAART, 1897. [Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Inteekenings-prijs per jaar £1 6s. postgeld ingesloten vooruit betaalbaar.

DE ECONOMIC UITRUSTING CO.,
HET GEBOUW IS VERKOCHT
DE VOORRAAD MOET UIT DEN WEG GERUIMD WORDEN.
Bezoekers aan de Stad behooren ons een bezoek te brengen en zich van eenige aangebodene koopjes verzekeren. Vergeet niet:
De Voorraad moet Verkocht worden.
Hoek van Plein en Spinstraten, Kaapstad

De Economic Uitrusting Co.
HET GEBOUW IS VERKOCHT
De Voorraad moet uit den weg geruimd worden
Bezoekers naar de Stad behooren ons een bezoek te brengen, en zich van eenige der aangebodene Koopjes verzekeren.
Vergeet niet:
De Voorraad moet Verkocht worden.
Hoek van Plein en Spinstraten, Kaapstad

VERKOOPING
— TE —
NAUWPOORT JUNCTIE,
Bij het Brit. African Hotel,
OP MAANDAG, 22 MAART, A.S.

BEGUNSTIGD met instructies zal de ondergeteekende op gemelden datum verkoopen

I. Schapen:—1300 Jonge Merino Hamels, 50 Kaapsche Schapen, 150 Hamels van 4 tot 6 tanden, 50 Rambouillet Rammen, 50 Vette gekruiste Shropshire Lammeren.

II. Hoornvee, Paarden enz.:—162 Goede Melkkoeien, grootendeels met kalvers door korthoorn bullen, 104 Jonge Ossen, 20 Ossen, in goede conditie, 50 Vaarzen, 18 Slacht- en Trekossen, 4 Korthoorn Bullen, 5 Rijpaarden en Merries, De Volbloed Geimporteerde Hengst, "St. Augustine."

De Schapen en Beesten zijn bijna allen geteeld door den WelEd. Heer Thos. J. Plewman, beroemd voor zijn uitmuntend vee, en het publiek kan verzekerd zijn dat het vee te worden aangeboden puik en van hooge klasse zal zijn.

Onthoud! Nauwpoort Junctie, Maandag, 22 Maart, 1897.

VERKOOPING TE BEGINNEN OM 10 URE V.M.

H. v. L. SLUITER, Afslager.

Colesberg, 13 Feb. 1897.

DE KAAPSTADSCHE
MUNICIPALE AKTE, 1893.
Verkiezing van Raadsleden

TE WORDEN GEHOUDEN
OP DONDERDAG, 25 MAART, 1897.

IK GEEF HIERMEDE KENNIS dat de Familie-en Voornamen van alle PERSONEN GENOMINEERD als Kandidaten voor bovenstaande Verkiezing, met hunne Woonplaats en Beroep (zoover die vermeld zijn) als volgt zijn:—

Toenaam.	Bynamen.	Woonplaats.	Beroep.
Beer,	Charles Frederick,	Hoek van Adderley en Langemarkt-straat.	Vruchten verkooper.
Brown,	William Henry,	20, St. Georges-straat.	Assurantie Bestuurder.
Carter,	Henry,	Jordaanstraat.	Bouwmeester.
Cunningham,	George,	67, Langestraat.	Bakker.
Eayrs,	James Burrows,	64, Sir Lowryweg.	Schoenmaker.
O'Reilly,	Thomas Joseph,	Erin Lodge, Roodehekstraat.	Makelaar, Huis en Wets Agent.

EN IK GEEF VERDER KENNIS dat er VIER VACANTE ZETELS te vullen zijn, en dat de Stemplaats voor het opnemender Stemmenbij gezegde Electie, is:—

DE DRILL HALL, CALEDON PLEIN,

En dat Schikkingen voor het uitbrengen der stemmen zullen gemaakt worden als volgt:—

STEMDISTRIKT No. 1,
Stemplaats No. 1.
Voor Kiezers, wier familienamen beginnen met de letters A tot en met Z.

STEMDISTRIKT No. 2.
Stemplaats No. 2.
Voor Kiezers wier familienamen beginnen met de letters A tot en met Z.

STEMDISTRIKT No. 3.
Stemplaats No. 3.
Voor Kiezers, wier familienamen beginnen met de letters A tot en met Z.

STEMDISTRIKT No. 4.
Stemplaats No. 4.
Voor Kiezers wier familienamen beginnen met de letters A tot en met K.
Stemplaats No. 5.
Voor Kiezers wier familienamen beginnen met de letters L tot en met Z.

STEMDISTRIKT No. 5.
Stemplaats No. 6.
Voor Kiezers wier familienamen beginnen met de letters A tot en met Z.

STEMDISTRIKT No. 6.
Stemplaats No. 7.
Voor Kiezers wier familienamen beginnen met de letters A tot en met K.
Stemplaats No. 8.
Voor Kiezers, wier familienamen beginnen met de letters L tot en met Z.

De Stemming zal beginnen tom NEGEN UUR des Voormiddags van den genoemden 25sten. dag van MAART, 1897, en sluiten precies om ZES uur des Namiddags van denzelfden dag.

Gedateerd dezen 12den dag van Maart, 1897.

CHAS. J. BYWORTH,
Stadsklerk en Onder-Stemopnemer.

Stadhuis, Kaapstad.

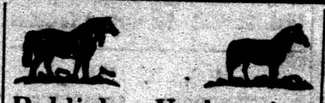

Publieke Verkooping
TE
RONDEBOSCHJESBERG, KOEBERG,
½ uur van Klipheuvel en Durbanville,
OP
DINSDAG, 23 MAART, a.s.
OM 10 UUR PRECIES.

DE heeren Van der Spuy, Immelman & Co., behoorlijk gelast door den heer S. P. DENYSSEN, die zijne plaats uit de hand verkocht heeft, zullen voor zijne rekening op bovengemelde plaats en datum, publiek verkoopen:

De ondervolgende Levende Have, Boerderijgereedschap en Granen, ens., ens.

I. Levende Have, in prima Conditie, als:

2 Span Ezels, 5 jaar, groot en sterk
6 Rij- en Trekpaarden (Ruins)
18 Melkoeien, allen van eerste-klas melkgevende ras
18 goedgeteelde Vaarzen
1 Slacht Os, 1 goedgeteelde Bul,
150 Merino Ooien, (bezet)
100 „ Hamels (vol bek)
75 Spekvette Lammers
20 „ Varkens
60 prachtige Hoenders

II. Boerderijgereedschap, als:

1 Kapkar
1 Openkar
2 Bokwagens
1 Bakkar
1 Waterkar
2 Zelfbinders, "Massey," in goede orde
1 Reaper "Wood" bijna nieuw
1 Cultivator "Massey"
4 Dubbele-voor Ransomes Ploegen
4 Enkele-voor Howard „
1 Braaklands Egge
1 Stoplands „
1 paar Kartuigen
3 span Wagentuigen
4 „ Ploegtuigen
4 trek Zwengels en Kettings
1 Graan Schaal
10 Zeisen
1 Naai- en Zitbank
1 Lang Ladder
1 Provisie Kast
1 Geelhouten Dipbad, 250 gallons
1 lot Vorken, Graven
1 Stroomes, Touwen, Katrollen, Waterbalies, Vleeschbalies, Wijnvaten, Planken, 1 lot Timmermansgereedschap, enz.

Eindelijk:
100 mudden gemengde Voer (Garst en Haver)

Alsook:
1 Aanzettafel, 1 Sideboard
2 Ledikanten, 1 Kleederkast
1 Hanglamp, en wat verder zal worden voorgebracht.

RUIM CREDIET.
S. P. DENYSSEN,
Van der Spuy, Immelman & Co. Afslagers,
Vendu-Kantoor,
Malmesbury, Feb. 1897,

CALEDON
Publieke Verkooping
— VAN —
EERSTE KLAS
Paarden en Ezels,
TEN
DORPE CALEDON
OP
Zaterdag, 20 Maart, 1897.

DE ondergeteekenden, behoorlijk gelast door den heer JOHAN G FABRICIUS, zullen publiek verkoopen:

40 Eerste Klas Jonge goedgeteelde Paarden.
15 Eerste Klas Ezels.

De Paarden, telegrafeert Neef Johan, zijn allen uitgezocht uit de bekende stoeterijen der heeren Norval en Oosthuizen van het distrikt Colesberg. Er zijn vele gedresseerde kleurparen onder. De dieren zijn in goede conditie daar het veld zeer mooi is in het onderveld en zijn dus geschikt voor dadelijk gebruik. De ploegtijd nadert, zoo vergeet de verkooping niet.

KOM EN KOOP.
JOHAN G. FABRICIUS.
Dempers, Moore & Krige, Afslagers.
Caledon, Maart 10, 1897.

---

200 Vette Aanteel Merino Schapen.
100 Vette Merino Hamels.
Te MALMESBURY.
Op Donderdag, 18 Maart a.s.

BOVENGEMELD getal Schapen in extra conditie, zal publiek worden verkocht uit de Vendukraal alhier op het dorp.

HUGO A. DU TOIT.
Van der Spuy, Immelman & Co., Afslagers.
Malmesbury,
Maart, 1897.

KUILSRIVIER.
Publieke Verkooping
VAN EEN
ZEER KOSTBAAR ERF
Met Gebouwen er op staande,
Huismeubelen, Paarden en Koeien, enz.

DE weduwe Mejufv. A. P. I. DE VILLIERS van plan zijnde van woning te veranderen voor hare gezondheid zal in hare hoedanigheid als Executrice Testamentair in den Boedel van wijlen haren bovengenoemden echtgenoot publiek laten verkoopen door den ondergeteekende

Op Maandag, 22 Maart, a.s.,

I. Het groot aangenaam en welingericht Woonhuis voorzien van alle gemakken met 7 Slaapkamers, Voor- en Eetkamers, Dispens en Keuken, Buitenkamers, 2 Stallen, een groote Pakhuis, benevens een Kleine Cottage, thans bewoond door Mrs. van Veersen, groot 2 morgen, tuin gronden, beplant met eene groote hoeveelheid vrucht en andere boomen. Tot gerief van koopers zal het eigendom in drie deelen worden opgeveild en daarna gezamentlijk.

Het eigendom is zeer schoon gelegen in het midden van het dorp en bijzonder geschikt voor eene Handelsbezigheid zoowel als eene aangenaame woning, voorwaar eene veilige geldbelegging.

II. Huismeubelen bestaande uit het gewone assortiment van Voor-Eet- en Slaapkamer Meubelen, benevens Glas, Aardewerk en Keukengereedschap, enz.

III. 2 Paarden, 15 Melkkoeien (waarvan sommigen in melk, anderen op kalven), 1 Kapkar, Tuigen, enz., enz., en wat er meer ten verkoop zal worden aangeboden.

Onmiddelijk na de verkooping van bovenstaande, zal worden verkocht:—8 melk koeien sommige in melk anders op kalven; 2 extra kar paarden; 1 Kapkar op veeren, enz.

Verkooping te beginnen om 10 ure v.m.

P. J. BOSMAN en Zoon, Afslagers.
Stellenbosch, 22 Feb., 1897.

MALMESBURY
Executeurskamer en Voogdij- en Brandassurantie Maatschappij.

Verkooping van Huisraad
TE
RIEBEEKSKASTEEL

In den Boedel van wijlen Mejufvrouw JOHANNA JACOBA MAREE.

De ondergeteekende zal publiek doen verkoopen op Maandag, den 29sten Maart, e.k., om 9 uur precies, te Riebeekskasteel, het huisraad behoorende aan bovengemelden Boedel, en bestaande uit:—

Harmonium,
Kleederkasten,
Bedden,
Wasch- en Kleedtafels,
Eet-tafel,
Aanzit-tafels,
Sofa,
Stoelen,
Hang Lampen,
Glas- en Porcelein-waar,
Keuken gereedschap,
Stove.

Ook een kwantiteit Brandewijn en Wijn, en wat verder zal aangeboden worden.

G. W. KOTZE,
Secretaris.
J. W. MOORREES Jr. & Co., Afslagers.
11 Maart, 1897.

MALMESBURY
Executeurskamer en Voogdij- en Brand Assurantie Maatschappij.

In den Insolventen Boedel van PAUL JOHANNES JOUBERT van Zomersveld Malmesbury.

DE Ondergeteekende zal publiek doen verkoopen, te
ZOMERSVELD,
In deze Afdeeling,
Op Vrijdag, 19 Maart, a.s.,
Ten 9 ure, des voormiddags,

De volgende, behoorende aan bovengemelden Boedel:

Vastgoed:
Het welbekende, Vee- en Zaaiplaats, ZOMERSVELD, gelegen in het Zwartland, afdeeling Malmesbury, groot 1934 morgen.

Losgoed:
70 Merino Schapen
4 Bokken
2 Karpaarden
1 Merrie
1 Wagen Tent
1 Kar
1 paar Achtertuigen
3 „ Voortuigen
Pikken, Graven, Zensen, enz. enz

Huisraad:
Bestaande uit het gewone assortiment, zooals Stoelen, Tafels, Bedden Keukengereedschap, enz., enz.

Ook. Een Levens Polis, groot £500, op het Leven van den Insolvent, met de Koloniale Mutual Levens Maatschappij.

RUIM CREDIET.
G. W. KOTZE,
Eenig Curator.
J. W. Moorrees Jr. & Co., Afslagers.
Malmesbury, 27 Feb., 1897.

Publieke Verkooping
— VAN —
ZEER KOSTBAAR
Vee, Losse Goederen. enz.

DE ondergeteekende, zijne woonplaats "Zanddrift" aan zijn zoon verhuurd hebbende, heeft besloten publiek te doen verkoopen

Op WOENSDAG, 17 dezer
Om 10 uur precies,

Vee:
20 Eerste-klas Ezels van 3 tot 6 jaren oud
7 Aanteel Merries, van 4 tot 7 jaren oud
20 Extra Aanteelbeesten, melkgevend en van goed ras
300 Aanteel Schapen bijzonder geschikt voor den Slachter
20 Aanteel Varkens.

Boerderijgereedschap:
2 Bokwagens, 2 span tuigen, 3 span Ploegtuigen met kettings en zwengels kompleet, 5 Dubbele-voor Ransome Ploegen, 3 Enkele Howards Braakploegen, Graven, Pikken Schoffels, Manden, Mest, 1 klein Donkeykar met tuig, 1 nieuwe Zelfbinder Machine (Champion), 3 Kruiwagens, enz., enz.

Eindelijk:
Het gewone Assortiment Huisraad als, Tafels, Stoelen, Kasten, Ledikanten, en wat nog meer zal worden aangeboden.

D. B. HAUBTFLEISCH.
A. B. DE VILLIERS & Co., Afslagers.
Paarl, 4 Maart, 1897.

STUKVATEN!
KUIPEN!!
HOGSHEADS!!!

EN alle soorten van Vaatwerk te verkrijgen tegen de laagste Markt Prijzen bij den Ondergeteekende.

GOED WERK GEWAARBORGD.
H. ZUIDMEER,
Lady Grey Straat,
Paarl.

BAZAAR
TE
GOOD SUCCESS, KLAPMUTS,
TEN BEHOEVE VAN DE
3de Klas Publieke School,
—OP—
Woensdag, 17 Maart,
OM 2 UUR N.M.
OM BIJDRAGEN WORDT VERZOCHT

D. P. DU PLESSIS,
Secretaris.

---

65 Slachtossen!
65 Slachtossen!
TE
MALMESBURY,
OP DONDERDAG, 18 MAART, A.S.

ZAL bovengenoemd getal slachtossen, in goede conditie, publiek worden verkocht uit de Vendukraal.

M. N. SMUTS.
Malmesbury, Maart, 1897.
Van der Spuy, Immelman & Co., Afslagers.

Publieke Verkooping
—TE—
MOSSELBANKRIVIER,
Halfweg Tusschen Durbanville en Klipheuvel,
Op Woensdag, 17 Maart, a.s.,
OM 10 UUR PRECIES

DE HEEREN VAN DER SPUY, IMMELMAN & Co. behoorlijk gelast door den Heer JAN H. LOUBSER, die zijne plaats uit de hand verkocht heeft, zullen voor zijne rekening op bovengemelde Plaats en datum, Publiek Verkoopen:—

DE ONDERVOLGENDE LEVENDE HAVE BOERDERIJGEREEDSCHAP EN GRANEN, ens., ens.

I. Levende Have, als:

10 Gedresseerde Ezels.
7 Do. Paarden (Ruins).
18 Geschikte Trek-Ossen.
40 Aanteel Beesten.
260 do. Merino Schapen.
30 do. Bokken.
38 Varkens.

II. Boerderij-Gereedschap, als:

2 Extra Bokwagens.
1 Kapkar op Veeren.
1 Open Kar do.
2 Waterkarren, 1 Schotsch-Kar op Veeren.
2 Self-binders "Daisy & Osborne"
1 Losgooier "Osborne."
2 Span Wagen Tuigen.
2 Paar Achter do.
3 Trek Zwengels en Kettings.
2 Drievoor Ploegen "Universal en Africander."
4 Dubbel-voor do. "Ransomes."
2 Enkel-voor do "Oliver's."
2 do. do. "Howards."
1 Ploeglands Egge.
2 Braaklands do.
3 Landskribben en Bokkies.
1 Water Krib.
7 Wijn Vaten.
1 Lot Balies.
1 Weegschaal.
1 Lot Graven, Pikken, Vorken- en wat verder tot eene boer, derij behooren.

III. Granen, als:

50 Mudden Koren.
75 „ Zaad Haver.
100,000 lbs. Hooi.

IV. En eindelijk het gewone assortiment Huisraad, Glas- en Aardewerk en Keukengereedschap, en een menigte andere goederen te veel om te melden.

9 MAANDEN KREDIET.
KOST EN DRANK VOLOP.
JAN. H. LOUBSER.
Van der Spuy, Immelman & Co.,
AFSLAGERS.
Vendu-Kantoor,
Malmesbury, Feb. 1897.

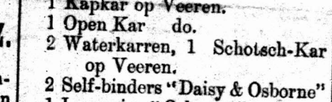

Ezels! Ezels!

DE ondergeteekenden bieden uit de hand te koop aan Eersteklasse Kaapsche Ezels, Jong, Goed, in goede Conditie en Gedresseerd. Prijzen en termen van betaling zeer billijk. Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij hunne kantoren.

LOMBARD & VAN AARDE.
Malmesbury,
3 Maart, 1897.

Te Koop.

Zaad Koorn, Zaad Rog,
Zaad Haver, Barley Wheat.

Voor prijzen doe aanzoek bij H. PLUMBLY, Graan Pakhuizen Piketberg-Weg.

Gedresseerde Hantam Paarden, van 3 tot 5 jaar.
8 Eerste-klas Gedresseerde Ezels.

Op Donderdag, 18 Maart, ZULLEN opgemelde Paarden en ezels waaronder verscheidene egale paren, publiek verkocht worden aan KLAPMUTSSTATIE. Daar zij door den eigenaar persoonlijk in den Hantam voor contant ingekocht en allen in uitstekende conditie zijn, kunnen zij met recht aanbevolen worden, de aandacht van koopers waardig te zijn.

C. G. MAREE.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Departement van Publieke Werken.

ZEEKOERIVIER BRUG
KUIPERSFONTEIN.

TENDERS VOOR KONTRAKT NO. 1

Bruggehoofden, Steigers, en Opritten voor de Zeekoerivier Brug Afdeeling Colesberg.

VERZEGELDE Tenders, duidelijk gemerkt "Tender voor Zeekoerivier Brug" zullen ontvangen worden door den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad, tot op Woensdag middag, 24 Maart, voor het bouwen van gemetselde Bruggehoofden en Steigers, Opritten, Muur, enz., van een brug te worden opgericht over de Zeekoerivier Colesberg, te Kuipersfontein.

Teekeningen, Specificaties en Condities van Kontrakt, kunnen op aanvraag gezien worden ten Kantore van het Departement van Publieke Werken, Kaapstad, gedurende gewone Kantoor-uren.

Tenderaars moeten den kortsten tijd noemen waarin zij ondernemen het werk, vervat in dit kontrakt, te voltooien, en zoodanige Tender moet geteekend zijn door twee voldoende Borgen, die het behoorlijk uitvoeren van het Kontrakt waarborgen zullen.

De laagste of eenige Tender niet noodwendig te worden aangenomen.

JOSEPH NEWEY,
Hoofd Inspekteur van Publieke Werken.
Departement van Publieke Werken, Caledonplein, Kaapstad,
10 Maart, 1897.

MIELIES

Ex Schip *Polykarp*
Tegen goedkoope Prijzen
BIJ HET ONTSCHEPEN
DOE AANZOEK BIJ
DANIEL MILLS EN ZONEN,
KAAPSTAD.

"BEACH HOUSE,"
SOMERSET STRAND,
NIEUW LOGIESHUIS,
GEOPEND DOOR
FRED J. HOITSEMA.
BILLIJKE PRIJZEN! GOEDE BEHANDELING!!

THORLEY'S VOER
VOOR
RUNDVEE,
Paarden, Varkens, Schapen,
ENZ.

LACTIFER
Voor het grootmaken van Kalveren
Zonder Melk.
Eenige Agenten,
R. WILSON, ZOON & Co.,
ST. GEORGESSTRAAT.

D. ISAACS & CO.,

DE KAAPSTADSCHE LEVERANCIERS VAN MEUBELEN,

STELLEN NU TEN TOON HUN LAATSTE SEGEPKAAL

Het 'Jameson' Slaapkamer Set

(ONS EIGEN MAAKSEL),

IN GOED GEDROOGD SOLIED ESSCHENHOUT,

KOMPLEET,

£9 16s. £9 16s.

BESTAANDE 3 ARTIKELEN ALS HIERONDER:

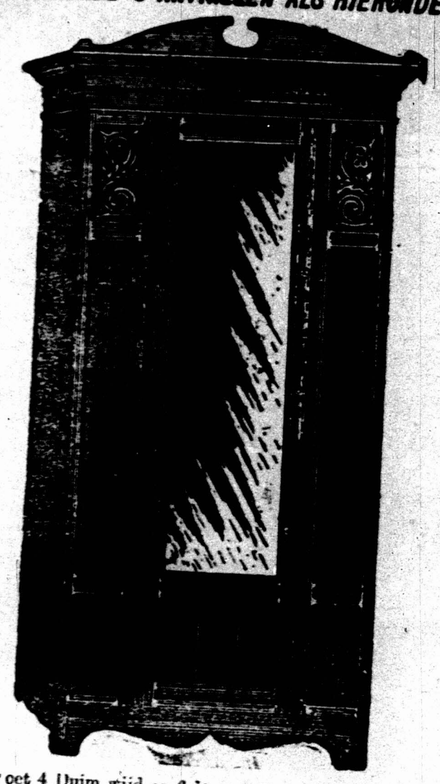

HANGKAST, 3 voet 4 Duim wijd en 6 Voet 9 Duim hoog, met Spiegelglas 48 Duim bij 14 Duim. **£5 5s.**

3 VOET MARMEREN TOP WASCHTAFEL met Tichel Rug, met Klein Kastje beneden, en een Kapstok aan elke Zijde. **£2 14s.**

3 VOET KLEEDTAFEL voorzien van een Spiegelglas 18 duim bij 14 duim op patente wieletjes. **£2 7s.**

Bovengenoemde is aanmerkelijk beneden in prijs dan de inferieure ingevoerde artikelen en daar wij slechts hout gebruiken dat goed gedroogd is in de Kolonie zullen Koopers het voordeel hebben van onze waarborgd at de artikelen de hitte van het klimaat zullen staan.

D. ISAACS & CO.

STOOM-KABINETFABRIEK. BARRACK-STRAAT EN BOOM-STRAAT.

UITSTALKAMERS. LANGMARKT-STRAAT EN PLEIN-STRAAT.

KAAPSTAD.

VAN DE SANDT DE VILLIERS & CO., BEPERKT.

Jaarvergadering Uitgesteld.

KENNISGEVING geschiedt hiermede dat de Jaarvergadering van Aandeelhouders, opgeroepen tegen den 23sten dezer, uitgesteld is tot **Woensdag, 31 Maart, 1897, om 2 uur 's namiddags.**

A. B. HOFMEYR, Secretaris.

Kantoor van de Maatschappij,
Kaapstad, 15 Maart, 1897.

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen.

OP en na DONDERDAG, 18 dezer, zal de Trein naar Stellenbosch en Wellington, die thans van Kaapstad vertrekt om 7.55 v.m., om 7.50 v.m. vertrekken.

In 't vervolg zal een additioneele Trein van Kaapstad vertrekken des ZATERDAGS, om 3.58 n.m. (loopende via Kraaifontein) naar Muldersvlei, Klapmuts, Paarl, Lady Grey Brug en Wellington, bij deze aa tste statie arriveerende om 6.10 n.m.

C. B. ELLIOTT,
Directeur-Generaal.

Kantoor van den Direkteur-Generaal van Spoorwegen,
Kaapstad, 18 Februari, 1893.

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen.

KENNISGEVING No. 5, VAN 1897.]

Verminderde Vrachtprijs voor Ingevoerde Koren, enz.

OP en na 1 APRIL AANST., en tot verdere Kennisgeving, zal de Vrachtprijs tusschen Stations op de Kaapsche Gouvernements Lijnen, voor ingevoerde Koren, Mielies en Haver, en voor Meel, Flour en Zemelen, verkregen gedeeltelijk op geheel van ingevoerde Graan 1d. per ton, per mijl zijn, plus 1 8d. per ton aan sindstaties, minimum prijs 2/6d. per ton (met uitzondering voor korte afstanden als wanneer de Prijs tegen 2d. per ton, per mijl, met de gebruikelijke minima, op minder te staan komt, dan zal de laatstgenoemde prijs van kracht zijn onderhevig aan de kleine vracht prijzen van "alle andere klassen."

C. B. ELLIOTT, Direkteur-Generaal.

Kantoor van den Direkteur-Generaal van Spoorwegen,
Kaapstad 10 Maart 1897.

AAN DE KIEZERS VAN Beaufort West, Prince Albert en Willowmore.

WAARDE HEEREN EN VRIENDEN,—

Mits deze wensch ik u mijn hartelijken dank toe te brengen voor het groote vertrouwen dat u in mij gesteld hebt door mij op zoo vele uwer Bonds Takken te hebben genomineerd, en als Kandidaat voor de Wetgevende vergadering tot de Benoemings vergadering hebt gebracht, op welke vergadering ik maar met een kleine meederheid verslagen werd.

Ik wil u nogmaals danken voor die eer en het vertrouwen, en wil hopen dat ik altoos de kracht ervan op hoogen prijs zal stellen, die ons als een jonge volk meer en meer aan elkander binden zal, en mijne uiterste krachten inspannen zal om te doen wat mogelijk is voor land en volk.

Uw dienstwillige dienaar,
O. A. OOSTHUIZEN.

Vogelstruishoogte, Willowmore, 10 Maart 1897.

Publieke Verkooping TE STELLENBOSCH.

DE Wel. Ed. heer M. L. NEETHLING, L.W.R. zijn plaats te Banhoek uit de hand verkocht hebbende heeft den ondergeteekende gelast publiek en zonder reserve te verkoopen uit de Schutkraal te Stellenbosch op

Vrijdag, 26 Maart,

TEN 10 URE V.M.,

400 Aanteel Bokken en Schapen in extra conditie, waaronder eersteklas Kapaters, geschikt voor den slachter. Allen vrij van brandziekte.

10 Eerste-klas Ezels
1 Hengst Veulen, goedgeteeld
15 Aanteel Beesten en een oprechte Kerrie Bul.

PAUL D. CLUVER, Afslager.

Stellenbosch,
13 Maart, 1897.

WELLINGTON.

DE Ondergeteekende zijne plaats "Hout Baai" verkocht hebbende, zal publiek laten verkoopen op gemelde plaats op

WOENSDAG, 24 MAART,

S'MORGENS TEN 10 URE,
AL ZIJNE

LOSSE GOEDEREN,

ZOOALS:

I. Levende Have, als:

15 Eerste-klas gedresseerde Ezels, 2 Karpaarden, 1 Rijpaard, 1 Merrie en Veulen, 20 Aanteel Beesten, 4 Hans Schapen, Een Lot Varkens.

II. Boerderijgereedschap, als:

2 Wagens, 2 Open Karren, 1 Kapkar, 3 Dubbele-voor Ploegen "Ransome," 3 Enkelevoor Howards Ploegen, 1 Stopland Egge, Braakland Egge, Land- en Zeilkribben, 3 Spannen Ploegtuigen, 2 Spannen Wagentuigen, 3 Paar Kartuigen, 3 Spannen Kettings en Zwingels, 1 Maaimachine (Continental), 12 Amerikaansche Zijsen, Rozijnenketel, Watervat, Lange- en Korte-ladders, Vleesch Balies, Meelkisten, Graven, Pikken, Vorken, Schoffels, Manden. Slijpsteën, Bushel, Koornschoppen, 12 Nieuwe Zinkplaten, 3 Gebreide Beestenvellen, 20 Osriemen, 2 Beestenvellen, 2 Zweepen, 4 Zweepstokken.

Keldergereedschap, als:

5 Kuipen, 3 Stukvaten, (van 5 leggers) 1 Pijp, 1 Half Legger, 1 Halflegger, 1 Half Aam.

Voorts:

30 Zakken Haver, 20 Rollen Steekdraad, en wat verder zal worden aangeboden.

RUIM CREDIET.

J. F. MALAN, F. zn.
J. FRED PENTZ & Co., Afslagers.

MALMESBURY EXECUTEURSKAMER EN VOOGDIJ- EN BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

VERKOOPING —VAN— VASTGOED —TE— RIEBEEK WEST.

In den Boedel van wijlen EVERT JOHANNES GROBBELAAR.

DE ondergeteekende zal publiek doen verkoopen op

Maandag, 29 Maart e.k.

OM 11 UUR,
TE RIEBEEK WEST,

Het volgende behoorende aan bovengemelden Boedel:—

Zeker Erf, met de daarop staande gebouwen, gelegen te RIEBEEK WEST, zijnde Lots Nos: 145 en 146; groot, tezamen, 400 vierkante Roeden. Het eigendom heeft altijd een goede huur opgebracht; en daar eigendommen zeer schaarsch zijn om te krijgen te Riebeek West, is deze een kans voor diegenen die hun geld bewaard hebben.

Ook zal verkocht worden zeker huisraad behoorende aan bovengemelden Boedel.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES, Jr., & Co., Afslagers.

Malmesbury,
11 Maart, 1897.

WEGGELOOPEN

VAN de plaatsen der ondergeteekenden:—

(1.) Een vaal merrie Ezel, 6 jaren oud, lang manen, gebrandmerkt met hoefijzer linkerkant van nek.
(2.) Een donkerbruin merrie Ezel, 4 jaren oud, gebrandmerkt hoefijzer linkerkant van nek.
(3.) Een roode merrie Ezel, gemerkt J. L. op bout, manen ongelijk geknipt.
(4.) Een bruin Ezel, gemerkt F. linkerkant van den nek.
(5.) Een donkervaal merrie Ezel.
(6 en .7) Twee zwartbruin Ezels.
(8.) Een zwart Ezel, gemerkt F. op linkerkant van nek.
(9.) Een blauwschimmel merrie Ezel.
(10) Een vaal merrie Ezel.

Degenen bij wie gemelde Ezels mogen aankomen worden vriendelijk verzocht dadelijk kennis te geven aan de ondergeteekenden door wie alle billijke kosten betaald zullen worden.

S. J. v. D. SPUY,
Oak Dale.
(en)
J. G. LOUW Sr.,
Phisantekraal.

P.K. D'Urbanville.

VAN D. SPUY, IMMELMAN & CO.

Vandu Afslagers en Agenten

Tel. ad. Malmesbury en Paarl: "UNITY."

FILLIS' GROOT CIRCUS EN MENAGERIE.

Open Elken Avond.

MATINEE ELKEN ZATERDAG.
MENAGERIE DEN GEHEELEN DAG OPEN.
Dieren worden gevoed om 11 uur v.m.

P. E. FILLIS — Eenige Eigenaar.
H. T. PHILLIPS — Agteroende Bestierder.
CHAS. BARRASS — Secretaris en Thesaurier

KAAPSCHE GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

Tenders voor Koloniaal Hout.

TENDERS worden gevraagd voor het volgende:

2,500 cub. vt.	Stinkhout	Westelijk	
100 Populier	Blokken	Stelsel.	
500 cub. vt.	Stinkhout	Middellandsch	
200 Populier	Blokken	Stelsel.	

Vormen van Tender, Voorwaarden van Kontrakt, en alle andere bijzonderheden kunnen verkregen worden ten Kantore van de Spoorweg Magazijnen, Kaapstad, en Port Elizabeth, alsmede van den ondergeteekende.

Verzegelde Tenders, gericht aan den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad, en van buiten gemerkt "Tender voor Koloniaal Hout," zullen ontvangen worden tot op DONDERDAG MIDDAG, 1 APRIL, 1897.

W. SINCLAIR,
Hoofd-Spoorweg Magazijnmeester.

Kantoor van den Hoofd Magazijnmeester,
Kaapstad, 1 Maart, 1897.

LEES HIER.

50 Gedresseerde en Jonge Paarden, Ruins, 2 tot 6 jaar.
15 Gedresseerde Merries groot en sterk.

Op Donderdag, 25 Maart,

ZULLEN opgemelde uitgezochte Paarden publiek verkocht worden aan Klapmutsstatie. Onder de Paarden zijn 10 egale paren, van verschillende kleuren, 14 tot over 15 hand hoog. Daar zij door den eigenaar persoonlijk voor kontant zijn ingekocht, uit de beste stoeterijen, kunnen koopers iets goeds verwachten. Let op den naam van den welbekenden Paarden Kenner en het is genoeg.

D. J. SCHWARTZ
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Publieke Verkooping

In den Insolventen Boedel van CHARLES DAVID BONTHUYS, van Riebeek West, distrikt Malmesbury.

DE ondergeteekende zal doen verkoopen te Riebeek West, op Dinsdag, 6 April, 1897, te 10 ure v.m., het volgende:—

I. Zekere twee erven met de gebouwen daarop, gelegen op het dorp Riebeek West, groot 400 vierkante roeden. Op het eigendom is een groot huis onder ijzeren dak, met 7 kamers, alsmede een stal voor 10 paarden, groot wagenhuis en buitenkamer, zijnde het eigendom wel geschikt voor een Logieshuis of Hotel, zijnde aan den hoofdweg van Riebeek West naar Hermon statie; de grond is verder ingesloten door een heining. bevat 3,000 wingerd-stokken, vruchten en ander boomen, en heeft ook een grooten en goeden voorraad water.

II. Een Kapkar, 1 kruiwagen, 1 openkar op veëren, 1 lot beestenvellen, 1 kafsuijder, 7 groote balies, pijpen, tuigen, enz., enz., een groot assortiment huisraad, alsmede een polis van £200 in de Koloniale Mutual Levens Assurantie Maatschappij.

FRED. WERDMULLER,
Eenig Trustee.

Van der Spuy, Immelman & Co., Afslagers.

Malmesbury,
Maart 1897.

KOLONIALE Weeskamer en Trustmaatschappij.

KENNISGEVING.

DE Verkooping van de Handelsplek in Kerkstraat, Stellenbosch, en het stuk Grond bij de Spoorweg Statie, in den boedel van wijlen den heer ADOLF SAMUEL VAN COLLER, geadverteerd voor Woensdag, 17 dezer, *zal niet plaats hebben, en wordt mits deze herroepen.*

G. W. STEYTLER,
Secretaris.

Kamer Gebouwen,
No. 4, Kerkplein,
Kaapstad, 13 Maart 1897.

Departement van Publieke Werken.

AAN BOUWMEESTERS.

TENDERS worden gevraagd voor het oprichten van Publieke Gebouwen, enz., te Van Wijks Vlei.

Specificaties en plannen zijn te zien en verdere informatie te bekomen aan het kantoor van den ondergeteekende, en aan het Resident Magistraats Kantoor, Carnarvon.

Tenders, duidelijk gemerkt "Tenders voor Publieke Gebouwen, enz., Van Wijks Vlei," zullen ontvangen worden door den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad, tot 's middags op DINSDAG, 30 MAART, 1897.

Tenderaars moeten twee bevredigende borgen geven voor de behoorlijke vervulling van het contract en zoodanige borgen moeten den tender teekenen.

Het is niet bindenn den laagsten of eenigen tender aan te nemen.

H. S. GREAVES,
voor Hoofd Inspekteur van Publieke Werken.

Departement van Publieke Werken
Kaapstad, 23 Feb. 1897.

LOST TRANSFER.

NOTICE is hereby given that application will be made for a certified copy of the Deed of Transfer made on the 5th October, 1892, by Jacobus Abraham Lochner and George Philip Lochner, in their capacity as Executors Testamentary of the estate of the late Tobias Christiaan Lochner, in favour of Johannes Tobias Albertus Lochner, whereby, *inter alia*, certain undivided one-fourth part in the perpetual quitrent land called Bottelfontein, Malmesbury Division, Fol. 327st. being a Sub-division, and being the remaining extent thereof, and measuring as per remaining extent 434 morgen and 540 square roods, and transferred to Tobias Christiaan Lochner on 17th February, 1871, was converted.

And all persons claiming to have any objection to the issue of such copy, are hereby required to lodge their objections in writing with the Registrar of Deeds, Cape Town, within fourteen days from the publication hereof.

Dated at Malmesbury, this 13th day of March, 1897.

FRED. WERDMULLER,
Applicant's Attorney.

P. J. VAN ZIJL. KLEEDERMAKER, PORTERVILLE.

Monsters en Vormen van zelfmaatneming kunnen op aanvraag verkregen worden.

TERMEN ZEER BILLIJK.

COMMERCIAL HOTEL CERES.

DIT Hotel is thans overgenomen door den eigenaar de heer C. J. VAN DER MERWE, en zal onder zijn persoonlijk toezicht bestuurd worden.

BESTE HANDELS POSITIE!
GOEDE TAFEL!!

Al de Beste soorten Wijnen en Drank Koloniale Dranken en Cigaren voorhanden

TARIEF BILLIJK.

Karren ontmoeten alle Treinen.

C. J. VAN DER MERWE,
Eigenaar.

DOODBERICHT.

AAN familie en vrienden wordt bekend gemaakt dat overleden is op den 11 den Maart 1897 onze geliefde broeder en zwager LOUIS GOTTLIEB FRANCOIS BICCARD, in den ouderdom van 58 jaren en 9 maanden, na een smartelijk lijden van 4½ maand, dat hij met groot geduld en tevredenheid gedragen heeft.

Hiermede willen wij onzen hartelijken dank toebrengen aan onzen geachten leeraar, Ds. Luckhoff, voor de woorden van troost en bemoediging tot den overledene gesproken.

J. H. LOUBSER,
E. J. LOUBSER,
Geb. BICCARD.

Mosselbank, Koeberg.

DOODBERICHT.

ANDERMAAL trad de Engel des doods onze woning binnen en ontnam ons door de koorts op den 11 den Maart, onzen geliefden [kleinzoon WILLEM BURGER V. D. MERWE in den teederen ouderdom van 16 Jaren en 4 maanden.

Wij zwijgen Gode en aanbidden zijnen heiligen naam.

Wij wenschen mits dezen onzen hartelijken dank te betuigen aan dr. Weber, ds. Mostert, den heer C. C. Myburgh, en alle andere vrienden die ons zoo trouw geholpen hebben gedurende de ziekte.

De bedroefde grootouders,

H. J. v. d. MERWE,
W. M. v. d. MERWE,
Geb. Smith.

Porterville,
Maart, 1897.

DOODBERICHT.

ZACHT en zalig ontslapen op den 3den dezer, aan de Koorts, onze teeder geliefde derde dochter, FRIDDA, in den jeugdigen ouderdom van 14 jaar 3 maanden en zeventien dagen.

De bedroefde Ouders.

CHRISTFRIED WEICH,
M. WEICH, Geb. LUTZ.

Kommaggas,
7den Maart 1897.

De Zuid-Afrikaan VEREENIGD MET Ons Land.

Het Blad verschijnt drie malen in de week — elken Dinsdag, Donderdag, en Zaterdag morgen — aan het "ONS LAND" Kantoor, 44 Burgstraat, Kaapstad. Het bedrag van Inteekening is 26s. per jaar.

De bedoeling van dit blad is om het Hollandsch sprekend publiek over het gansche land steeds op de hoogte te houden van alles belangrijks dat er voorvalt op Politiek, Maatschappelijk en Kerkelijk gebied, en den Handel. De belangen der Boerenbevolking zullen altijd in het oog worden gehouden en bevorderd. Taal en stijl zullen er op worden aangelegd om het blad in den smaak van onze Kaapsche lezers te doen vallen. Verder zal het ons streven zijn in een gematigden toon te schrijven, die van ons verschillen mogen, en alle persoonlijkheden te vermijden en uit het blad te weren.

Alle Correspondentie, bedoeld voor publicatie, moet gericht worden aan den Editeur van "ONS LAND," bezigheids communicaties aan de Heeren Van de Sandt de Villiers & Co., Bpkt."

Correspondenten letten verder op het volgende Art. 10 van de Regulaties der Maatschappij luidt als volgt. "Alle Correspondentie bedoeld voor een blad door de Maatschappij uitgegeven zal dadelijk aan den Editeur of zijn plaatsvervanger worden overhandigd, en onder geene omstandigheid zal de naam van den schrijver aan eenigen Directeur of anderen persoon worden bekend gemaakt. Mocht de Editeur, of eenig lid van zijn staf, of employe van de maatschappij, bevonden worden den naam van zoodanigen schrijver te hebben bekend gemaakt, zal hij dadelijk uit zijne betrekking mogen worden ontslagen, of onderhevig zijn aan eene boete niet te bovengaande £100, te worden betaald aan de Maatschappij..... met uitzondering van zulke gevallen waarin hij door de Wet verplicht zal zijn den naam bekend te maken."

Menzelve in te teekenen direkt bij ons op kantoor of door middel der agenten.

LIJST VAN AGENTEN

Aberdeen	F J Truter
Adelaide	Walter Pringle
Alexandria	Joseph E Chowles
Alice	
Aliwal Noord	N E Smuts & Co
Avontuur	M P Zondagh, C zn
Barkly Oost	C. A. Hunt
Barrydale	M Versfe'd
Beaufort West	C Pritchard
Bedford	W. H. McIntyre
Berg Rivier	J C Stephan
Bredasdorp	Taljaard en Herbert
Britstown	John E Duggan
Burgersdorp	J C van den Heever
Belmont, d'st. Hope Town	
Cala	J M Turvey
Clumber	
Caledon	Dempers Moore en & Krige
Caledon, P O, Zandfontein	C Hoffman
Calsdon (Standford)	M Hofstede
Calitzdorp	F Brink
Calvinia	D F Marais Jr
Calvinia, Cloudskaaal	N H Mostert
Carnarvon	Carl J. Van Zyl
Cathcart	Geb Elliott
Ceres	H Carson
Pri. Alfred Hamlet	D J Theron
Colesberg	H Sluiter
Clanwilliam	C M Fryer
Cradock	W Armstrong
Darling	
Darling (omstreken)	J A Basson LWV
Dordrecht	J P Smit
Durbanville	
East London	Thos Massey
Fort Beaufort	J Shaw
Franschhoek	J P K de Villiers
Fraserburg	C Eckhard
Grahams Town	
George	J H Meijer
Garies, Namaqualand	Gerard Genis, Geniskal
Glen Lynden	T J L Marais, Bloemhof
Graaff-Reinet	R P Botha, LWR
Griqualand West:—	
Klein Boetsap Barkly West	P H Joubert
Kimberley	Haarhoff en Michau
Dutoitspan	H D Stiglingh
Warrenton	R H Faul
Griquastad	G G Gie
Herbert	W. De Vries (Brechin.)
Gordonia	R. Frier. Nooitgedacht
Goudinie	V Harris
Grootfontein, District Prince Albert	David Bronkhorst
Hanover	B de Villiers
Heidelberg	Helm en Co
Helderberg, District Somerset West	J Wynand Hofmeyr
Hoetjes Baai	J C Stephan
Hopefield	A J Stiglingh
Langebaan	J A Schickerling
Hopetown	F du Toit L W V C van Coller
Karreekloof. Dist Hopetown	Lilienfeld en Wright
Humansdorp	Mejr. Ward
Jansenville	J F Fourie
Jamestown	A J Kidwell
Kenhardt	
Kalkbaai	
King William's Town	A Bernhard
Klaarstroom	C J L tz
Knysna	Zietsman & Le Roux
Kokstad	P. A. M. Brink
Kuils River	F W B Willmot
Laingsburg	N J de Wet, Mcolfontein R G Attwell
Lady Grey, Aliwal N	J W Garrett
Lady Frere	Prokureur T Johnson
Ladysmith	C H F Koulder
Lootesplaats, District Beaufort West	S C Rademeyer
Louterwater Distrikt Uniondale	C H Vercuil F F Werdmüller
Malmesbury	W D Snijman
Maclean	D F Marais Jr
Maraisburg	J P du Toit
Middelburg	E T. Hall
Molteno	P A Eurrard, Jr.
Montagu	G W D Rust
Moorreesburg	B Z Stegmann
Mosselbai	V Harris en F Lindenberg & Co
Murrayburg	A Innes
Napier	Bolt en Moore
New Bethesda	C. J. Immelman
Noordhoek	
O'okiep, Namaqualand	Bonnet & Webster
Olijvenhoutsdrift	J H Wills
Oudtshoorn	Keyter & Co
Paarl	Fanie Neethling & Co D J A v d Spuy
Pearston	D Wege
Petrusville	L J Coetsee
Philipstown	J H P Zoer
Piketberg	
Port Alfred	
Port Elizabeth	
Port Nolloth—Namaqualand	C A Pilkington & Co
Porterville	G P Fienaar
Prieska	G W C van der Merwe
Prince Albert	Erw A. J. Kropholler
Queenstown	A D Webb
Richmond	A P de Villiers
do (Middel-wyk)	J N J Theunisen
Riebeek Oost	Rev W P Rousseau
Riebeek West	A P Brink
Riebeekkasteel	D J Krige
Riversdale	Beitz, en Versfeld
Robertson	A. G. H. Teubes
Rondebosch	
Saldanhabaai	J C Stephan
Simonstad	
Somerset West	Johan C Theunissen
Somerset West Strand	M J Barnard
Somerset Oost	J S de Villiers Prokureur
Stellenbosch	D P Mostert
Steijnsburg	J P Kruger, en W F Neeman
St Helenabaai	J C Stephan
Stockenstrom	
Seymour	N H Smit
Sutherland	H P van Eyk
Swellendam	W Wessels
Skrmsvlei	Heatley Bros.
Sterkstroom,	J. W. Kirchner
Steytlerville	Alex de Villiers
St. Helenafontein, Piquetberg	P Rocher
Springbokfontein Namaqualand	Prokureur S van Niekerk
Tarkastad	E J Stanley J. a. J le Roux
Tulbagh	Henry Fagan
Uitenhage	A P de Villiers
Uniondale	J A Fichat en Co
Upington	J H Wills
Umtata	
Venterstad	D S Vermooten
Van Rhijnsdorp	P B van Rhijn, LWR
Villiersdorp	J F Zeeman
Victoria West	G & B Probart
Wellington	J F Pentz & Co
Willowmore	B Z Stegmann
Worcester	V Harris en F Lindenberg & Co
Wijnberg	G de Kock
Philadelphia	H C Dreyer
	BECHUANALAND.
Taunge	E Gewer
Mafeking	D Wessels Co
Vryburg	NATAL.
Newcastle	J Hansmeyer
Pietermaritzburg	P M Wolhunter

Dr. SMITH, *Woning:* MORDEN HOUSE, WALMER WEG, WOODSTOCK.
Kantoor Uren: 7 tot 9
Kantoor te Kaapstad, 1 Lutheran Terrace.
Kantoor Uren: 10 tot 12 v.m., 4 tot 6 n.m.

AAN INTEEKENAARS.

DE Subscriptie op "DE ZUID-AFRIKAAN en ONS LAND" is van af 1 Januari, 1897, terug gebracht op den ouden prijs, te weten: Een pond zes shillings per jaar of 6/6 per kwartaal.

A. B. HOFMEYR,
Secretaris

Drukpersmaatschappij,
Van de Sandt de Villiers & Co., Bpkt.,
17 Aug., 1896.

Correspondenten

WORDEN verzocht alle brievengeld ter betaling van rekeningen voor subscripties, Advertenties en Drukwerk bevattende of betrekking hebbende op bezigheidszaken, aan den Secretaris der Maatschappij, en alle brieven met Correspondenties voor de Courant aan den Redakteur te richten.

A. B. HOFMEYR,
Secretaris.

Drukpers Maatschappij
Van de Sandt de Villiers & Co., (Bepkt)
"Ons Land" Kantoor,
Kaapstad, 14 Oct., 1896

JAGERSFONTEIN O.V.S.

AAN INTEEKENAREN

WORDT kennis gegeven dat de heer F. C. HUNDERMARK aangesteld is tot Agent van *Ons Land* te Jagersfontein in de plaats van den heer J. S. de Vletter die van daar vertrokken is, bij wien zij verzocht worden hunne subscriptiegelden aan te zulveren.

A. B. HOFMEYR,
Secretaris.

Drukpers-Maatschappij,
Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt,
44 Burgstraat, Kaapstad.

VERKOOPINGEN

P. J. BOSMAN & ZOON, AFSLAGERS.
22 Maart—Kuilsrivier, zeer kostbare erf, meubels, paarden, koeien, enz., enz.

FRED. WILLMOT, AFSLAGER.
17 Maart—Wolvenfontein, nabij Grootfontein-station, schapen, bokken, engine, karren en tuigen, paarden, meubelen, enz., enz.

J. W. MOORREES JR. & Co., AFSLAGERS.
16 Maart—Hartebeestfontein, Malmesbury, levende have, boerderijgereedschap, enz.
17 Maart—Te Leeuwenvallei, Achter Riebeckskasteel, levende have en boerderijgereedschap.
19 Maart—Zomersveld, Malmesbury, vaste en losse goederen.
24 Maart—Olifantskop, nabij Blauwberg, Kaapsche afdeeling, levende have, boerderijgereedschap, huisraad, enz.
25 Maart—Papkuilsfontein, distrikt Malmesbury, kostbaar vastgoed, schapen, paarden, boerderijgereedschap, enz.
27 Maart—Malmesbury, vastgoed.
29 Maart—Riebeek West, kostbaar vastgoed.
29 Maart—Riebeekskasteel, huisraad, brandewijn, wijn, enz.

B. DE VILLIERS, AFSLAGER.
17 Maart—Krabfontein, Hanover, paarden, ezels, bokken, graan, huisraad, enz.

JOHN E. DUGGAN, AFSLAGER.
17 Maart—Tijgerpoort (Britstown), vastgoed en vee.

VAN DER SPUY, IMMELMAN & Co. AFSLAGERS.
17 Maart—Mosselbankrivier, Durbanville, levende have, boerderijgereedschap, graan, enz., enz.
18 Maart—Jonkershoek, Riebeekkasteel, levende have, boerderijgereedschap, enz.
18 Maart—Malmesbury, 65 vette slachtossen.
20 Maart—Uitvlugt, Paardenberg, levende have, boerderijgereedschap, vaatwerk, enz.
23 Maart—Rondeboschjesberg, Koeberg, levende have, meubelen, boerderijgereedschap, enz.

PAUL D. CLUVER, AFSLAGER.
17 Maart—Stellenbosch, eerste-klas handelsplek, op het dorp, en een stuk grond nabij het station.
1 April—Vlottenburg, Stellenbosch, vastgoed, huisraad, boerderijgereedschap, koeien, paarden, enz.

A. B. DE VILLIERS & Co, AFSLAGERS.
17 Maart—Te Zanddrift, Wellington, ezels, beesten, schapen, boerderijgereedschap en huisraad.

P. J. BOSMAN & ZOON, AFSLAGER.
29 Maart—Stellenbosch, vaste en losse goederen.

J. S. MARAIS & Co. AFSLAGERS.
16 Maart—Herman statie, graan.
18 Maart—Klapmutsstatie, gedresseerde Hantam paarden.
24 Maart—Paarl Diamant, losse goederen zooals boerderijgereedschap, levende have, graan, wijn, huisraad.

A. G. H. TEUBES, AFSLAGER.
17 Maart—Te Van der Wat's kraal, nabij Stormsvlei, kostbare vee- en zaaiplaats, levende have, boerderijgereedschap en huisraad.

DEMPERS, MOORE & KRIGE, AFSLAGERS.
27 Maart—Caledon, kostbaar vastgoed.
27 Maart—Caledon, eerste-klas paarden en ezels
1 April—Caledon, kostbaar vastgoed, namelijk de warme baden.
14 April—Villiersdorp, vaste- en losse goederen.
15 & 17 April—Rietjesgat, distrikt Caledon, vaste en losse goederen, groot- en kleinvee, graan, enz.

J. J. HOFMEYR & ZOON AFSLAGERS.
31 Maart—Joostenberg, Paarl, vast- en losgoed.

TANDEN! TANDEN! TANDEN!—De heer Nolan, tanden-dokter, trekt tanden uit bepaald zonder pijn, zonder chloroform of gas te gebruiken. Kunstmatige tanden een specialiteit; het beste werk tegen laagste prijzen. Heyns, Mathews gebouwen (het hoogste gebouw in de straat), Adderleystraat.—*Adv.*

MARKTPRIJZEN.

KAAPSTAD.

VROEGE MARKT

13 Maart 1897.

	£	s.	d		£	s.	d
[illegible]	0	6	6	—	0	8	10
[illegible]	0	19	0	—	1	3	9
[illegible]	0	1	2½	—	0	0	0
[illegible]	0	3	0	—	0	7	7
[illegible]	0	0	6	—	0	12	0
[illegible]	0	0	5	—	0	7	0
[illegible]	0	0	4	—	0	0	7
[illegible]	0	6	9	—	0	9	11
[illegible]	0	2	4	—	0	2	9
[illegible]	0	1	7	—	0	2	1
[illegible] per 100	0	1	1	—	0	1	3
[illegible]	0	9	0	—	0	9	0
[illegible]	0	1	8	—	0	2	0
[illegible]	0	1	7	—	0	1	11
[illegible] (drooge)	1	3	6	—	1	4	0
[illegible]	0	1	3	—	0	1	4
[illegible]	0	2	1	—	0	0	0

NIEUWE MARKT

13 Maart 1897.

	£	s.	d.		£	s.	d.
[illegible]	0	0	5	—	0	2	0
[illegible]	0	0	10	—	0	5	0
[illegible]	0	0	10	—	0	2	8
[illegible]	0	1	1	—	0	2	4½
[illegible]	0	1	6	—	0	1	11½
[illegible]	0	1	5	—	0	2	11½
[illegible]	0	19	0	—	0	21	3
Kalkoenen	0	5	0	—	0	7	6
[illegible]	0	4	11	—	0	7	0
[illegible]	0	3	11	—	0	6	7
[illegible]	0	1	8	—	0	2	1
[illegible]oenen	0	0	1½	—	0	0	8½
[illegible]	0	0	1½	—	0	3	0
Pompoenen	0	0	9	—	0	1	2
Vijgen	0	1	5	—	0	2	9

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen	0	8	0	—	0	8	4
Kool	0	0	1½	—	0	0	3
Ganzen	0	3	6	—	0	0	0
Guavas	0	0	8	—	0	1	10
Boonen (droogo)	1	0	0	—	1	4	6

KIMBERLEY.

(*Van de heeren Jas. Lawrence & Co.*)

12 Maart, 1897.

Zemelen, per zak, 100 lbs, 6s 6d tot 7s 6d; Garst, per zak, 163 lbs, 13s 6d tot 14s 6d; Suikerboonen, per zak, 203 lbs, 42s 0d tot 44s 0d; Boonen, Kaffer, 30s 0d tot 33s 0d; Kaf (Koloniaal) per baal, 300 lbs, 10s 0d tot 14s 0d; Kaf (Koloniaal) inferieur, 6s 0d tot 9s 0d; Kaf (O.V.S.) 8s 0d tot 12s 0d; Voer, per 100 lbs, 9s 6d tot 10s 6d; Kafferkoorn, per zak, 21s 0d tot 24s 0d; Boerenmeel, ongesift 30s 0d tot 32s 0d; Boerenmeel, gesift 32s 0d tot 35s 0d; Meel, 19s 0d tot 20 0d; Gele Mielies per zak, 18s 0d tot 20s 0d; Gemengde Mielies per zak, 16s 0d tot 18s 0d; Witte Mielies, per zak, 16s 0d tot 18s 0d; Witte Mieliemeel, 203 lbs, 21s 0d tot 23s 0d; Gele Mieliemeel, 203 lbs, 20s 0d tot 21s 0d; Haver, Kaapsch, per zak, 150 lbs, 21s 0d tot 22s 0d; Uien, per zak, 120 lbs, 7s 0d tot 10s 0d; Aardappelen per zak, 163 lbs, 15s 0d tot 21s 0d; Tabak per lb, 0s 3d tot 0s 4d; Tabak per lb, (inferieur), 0s 1d tot 0s 2d; Koorn, per zak, 203 lbs, 27s 6d tot 28s 6d; Boter, per lb, (versch) 1s 3d tot 1s 9d; Boter, (tweede kwaliteit), 1s 0d tot 1s 3d; Eieren, per dozijn, 1s 9d tot 2s 3d; Eenden, per stuk, 2s 6d tot 3s 0d; Hoenders per stuk, 2s 0d tot 2s 3d; Kalkoenen, per stuk, 5s 0d tot 9s 0d; Ham en Spek, per lb, 0s 4d tot 0s 9d; Zout, per zak, 5s 0d tot 6s 0d; Okkernoten per lb, 3d tot 4d; Gedroogde Perziken 5d tot 7d; Kalk per zak, 6s 0 tot 7s 0d.

SLACHTVEE.—Ossen, (goede), prima, £7 0s tot £8 0s; Ossen, 500 lbs, £6 0s tot £7 0s; Koeien, 300 tot 450 lbs, £4 10s £5 0s; Kalvers, 30s 0d tot 40s 0d; Varkens, 100 lbs, 40s 0d tot 50s 0d; Lammeren, 30 lbs, 8s 0d tot 9s 6d; Hamels, 46 lbs 14s 0d tot 16s 0d; Kaapsche Schapen, gewone, 16s 0d tot 17s 6d; Kapaters, 50 tot 60 lbs, 16s 6d tot 18s 0d.

TREKVEE.—Ossen, goede, £0 0s tot £ 0s; Muilen, groote, £18 tot £22 10s; Muilen kleine £10 0s tot £17 10s; Melkkoeien, £0 0s £0 0s; Rijpaarden, £10 tot £20; Trekpaarden, £10 tot £20; Ezels, £7 10s tot £10.

AANMERKINGEN.—De markt blijft in zeer gedrukten staat, en de prijzen van vele artikelen toonen een neiging tot daling aan, vooral geldt dit mielies, die thans vrijelijk aangeboden worden, zijnde de houders van koloniale blijkbaar begeerig om te verkoopen, te wijten ongetwijfeld aan de belofte van den commissaris van spoorwegen in zijne aanspraak te Britstown om den vrachtprijs op ingevoerd graan met 50 percent te verminderen.

Handel is slap, en zenders behooren geen bezendingen voor 't tegenwoordige te forceeren. Aardappelen zijn meteen in prijs gerezen. Boter duurder. Eieren schaarsch.

PORT ELIZABETH.

(*Van de heeren Hirsch, Loubser & Co.*)

11 Maart, 1897.

VOGELSTRUISVEEREN.—Markt slap. Wijfjes onveranderd. Witte gelijk tot 5 percent lager. Goede lange zwarten en valen onveranderd. Korte en middelmatige zwarten en valen 10 percent lager. Staarten williger. Spadonas onveranderd. Wij noteeren:—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Witte superieur prima...	5	10	0	—	7	10	0
„ prima	4	10	0	—	5	0	0
Eerste witte	3	10	0	—	4	0	0
Tweede „	2	10	0	—	3	0	0
Derde „	1	10	0	—	2	0	0
Wijfjes superieur	3	10	0	—	4	10	0
„ goed tot gewoon	3	0	0	—	3	5	0
„ tweede	2	0	0	—	2	10	0
„ derde	1	0	0	—	1	15	0
Byocks (fancy)	3	10	0	—	4	10	0
Zwarte goed tot super lang	4	0	0	—	4	15	0
„ „ middelm	1	15	0	—	3	0	0
„ „ kort	1	0	0	—	1	5	0
Zwarte inferieur kort	0	6	0	—	0	12	0
„ vlos	0	12	6	—	1	0	0
Vale. goed tot super lang	2	5	0	—	3	5	0
„ medium	1	5	0	—	1	15	0
„ kort...	0	8	0	—	0	15	0
„ inferieur	0	4	0	—	0	6	0
„ vlos...	0	12	0	—	1	0	0
Spadonas (jonge vogels)...	1	10	0	—	2	10	0
„ smal en hard	0	10	0	—	1	5	0
„ chicks	0	1	0	—	0	5	0
Staart wit	1	16	0	—	1	18	0
„ gekleurd	1	8	0	—	1	12	0
„ donker	0	18	0	—	1	0	0
„ BB	1	0	0	—	1	4	6

VELLEN.—Onveranderd. Wij noteeren:—

Merinos, in bdls, ongesorteerd	0	3½	—	0	0
Geschoren	0	2½	—	0	2½
Kaapsche per stuk	1	2	—	1	3
„ lammer en beschadigde	0	3	—	0	0
Bokvellen, gesorteerd	0	8½	—	0	9
„ beschadigd	0	0	—	0	3
Angoras, gesorteerd	0	4½	—	0	5
Angoravellen, geschoren	0	3½	—	0	4
„ beschadigd	0	1½	—	0	2
Huiden droge	0	0	—	0	6
„ droog gezouten	0	0	—	0	5
„ natte	0	2½	—	0	0
„ droog beschadigd	0	4	—	0	4½
Springbokvellen	0	6	—	0	6¼

BOKWOL.—Onze Londensche kabel, gedateerd 11 dezer, bericht: "Bokwol zwak, vooruitzichten ongunstig." Plaatselijk, daar geen verkoopingen van de week gesloten zijn, is er weinig hieromtrent te rapporteeren. De markt op Dinsdag was alweer zwak voorzien; prijzen zijn gelijkstaande met die van verleden week. Gemengd wol, bevattende ietwat-lengte, verkocht voor 10½d., en een paar balen winterwol werden voor niet verkocht verklaard tegen 9½d. per lb. Wij noteeren:—

	Per lb. s.	d.		s.	d.
Super lang zomer bokjes	1	4	—	1	5
Goed tot super lange zomer eerste	1	2	—	1	3
Medium tot lang zomer eerste	1	1	—	1	1½
Winterhaar (ord.)	0	10	—	0	10½
„ (kort)	0	8½	—	0	9

WOL.—Onze Londensche kabel, gedateerd 10 dezer, rapporteert: "Wolverkoopingen openden met een tamelijke opkomst koopers, en prijzen zijn gelijkstaande met die der laatste verkoopingen voor alle soorten uitgenomen inferieure, zwarte en slechte, die wat lager zijn." Van hier hebben wij andermaal een bijzonder stille week te rapporteeren Een paar kleine perceelen middelmatige Karoo vetwol en sneeuwwitten zijn uit de hand verkocht tegen prijzen die geen verandering sedert verleden week aantoonen. Aanvraag werd gedaan voor superieure lange kam vetwol, doch prijzen zijn zoo laag dat het voor houders geen beweegreden is om te verkoopen. Op de markt alhier werden 83 balen aangeboden, en 13 verkocht. Competitie was zwak, en het grootste deel werd ingehouden. Zeventien balen middelmatige tot lange Karoo, lichte soort, werden ingehouden tegen 4½d.; 14 balen middelmatige Karoo werden ingehouden tegen 4d., 6 balen korte Hanorversche vetwol tegen 4d., 7 balen lichte grasveld lammerwol werden ingehouden tegen 4½d. Wij noteeren:—

	Per lb. s.	d		s.	d.
Extra S. 12 maan. grasveld vette	0	5½	—	0	6½
Goed tot super „ „	0	4½	—	0	5½
Kort tot middelm. grasveld vette	0	4½	—	0	4½
Extra super 12 maan. karoo vette	0	4½	—	0	5½
Goed tot „ „ „	0	4½	—	0	4½
Kort tot middelm. „ „	0	4	—	0	4½
Zware slechte vette	0	3½	—	0	3½
Ruwe en gekleurd vette	0	0	—	0	2½
Extra S. Uitenhage sneeuwitte	1	1½	—	1	2½
Supere	1	0½	—	1	1
Goed „	0	11½	—	1	0
Slechte en met onkruid „	0	10	—	0	11
Op het land gewasschen droog	0	8½	—	0	9
„ slecht	0	7	—	0	8
Ruwe en gekleurde gewasschen	0	4	—	0	5
Zwarte ruwe gewasschen	0	8½	—	0	9
Witte kruisras gewasschen ...	0	7½	—	0	8
Witte ruwe	0	5	—	0	5

JOHANNESBURG.

(*Leo Wolff & Co's rapport voor de week, geëindigd 11 Maart, 1896.*)

Garst per zak	1	1	0	—	1	2	0
Zemels	0	8	0	—	0	10	0
Boter (versch)	0	1	3	—	0	1	6
Kaf	0	10	0	—	0	17	6
Eieren	0	2	3	—	0	3	0
Voer per baal	1	5	0	—	1	15	0
Voer per 100 bdls	2	0	0	—	3	0	0
Hoenders	0	1	6	—	0	2	6
Kafferkoorn	1	4	0	—	1	6	0
Mielies Amerik.	0	17	0	—	1	6	0
Mielies koloniale	0	16	0	—	1	1	0
Haver per zak	1	3	0	—	1	6	0
Uien	0	5	0	—	0	10	0
Aardappels	0	8	0	—	0	18	0

LONDEN.

11 MAART (per telegraaf).—Boerbokvellen zijn tamelijk in vraag, hoofdzakelijk voor het vasteland tegen prijzen van de vorige veilingen en ½d. hooger.

DE ZUID-AFRIKAAN VEREENIGD MET ONS LAND.

DINSDAG, 16 MAART, 1897.

DE BOND EN ONZE PREDIKANTEN.

De heer Mohr stelde voor:—"Deze vergadering acht het den plicht van de Afrikanerpartij haren dank uit te spreken aan de predikanten van de Nederduitsche Gereformeerde kerk, die gedurende dit kritiek tijdperk trouw gestaan hebben aan de zijde van onze partij en in verband hiermede vooral die predikanten die verleden jaar het adres aan zijn excellentie den gouverneur met betrekking tot den heer Rhodes hebben geteekend."

Ds. Du Toit zeide dat het toch niet noodig was.

De heer Mohr zeide dat hij dit voorstel veilig kon laten in de handen der vergadering, en hij hoopte dat ds. Du Toit het ook zou ondersteunen.

Het voorstel werd met geestdrift aangenomen.—(*Uit het rapport van het Bonds-Congres.*)

De JAMESON-sluiptocht en hetgeen in verband daarmede is aan het licht gekomen heeft het gevoel van ons volk op menige wijze geschokt.

Het was een bittere teleurstelling, te vinden, dat de Engelsch-koloniale staatkundige, die in hoogere mate dan één Engelsche politicus vóór hem het vertrouwen en den steun van de Afrikaners had gewonnen, in staat was tot zulk een daad van geweld en misleiding. "Indien wij in RHODES ons bedrogen vonden welken Engelschman zullen wij dan na RHODES nog op politiek gebied kunnen gelooven en volgen?" hebben wij meermalen hooren vragen. Had iemand vóór den sluiptocht verteld, dat zoo iets in de maak was, dat de door Afrikaners bevriende Koloniale Premier de hoofdaanlegger er van was, dat Britsche officieren van naam en hooge geboorte er aan zouden deelnemen,—onze Afrikaners zouden zulk een persoon niet hebben uitgejouwd als een lasteraar, enkel omdat zij hem als niet recht bij zijn verstand zouden hebben beschouwd.

Had men er bijgevoegd dat de hoofdaanleggers en uitvoerders van de snoode daad, wel verre van als bedriegers en sluipmoordenaars te worden verafschuwd door het Britsche volk tot heroën zouden worden verheven, het onderwerp gemaakt van heldendichten door Englands gelauwerden poeët, in theaters en music halls met donderend applaus worden begroet, bij spoorwegstaties en docks met gejuich en adressen, in steden en dorpen met verheerlijkingen op alle mogelijke wijzen bestormd,—men zou u hebben toegeroepen:—"gij raast"! Men zou u hebben herinnerd, dat deze niet is de 17de eeuw, toen stroop- en rooftochten aan de orde van den dag waren; dat wij ons niet bevonden in het Zuid of Midden Amerika van een paar honderd jaar geleden; dat onze JAMESONS, en RHODES'S, en GREY'S en COVENTRY'S en WHITES geen Spaansche of Italiaansche bandieten zijn, maar wel echte fijn opgevoede Engelsche "gentlemen" van goeden huize en met het fiere eergevoel aan hun stand en volk eigen.

Had men daarbij nog gevoegd, dat er ook Hollandsche Afrikaanders zouden worden gevonden, zelfs aan de Paarl, "het Mecca onzer nationaliteit", die zouden deelnemen aan de vergoding van den aanlegger van het komplot, en onder die Afrikaanders zelfs enkelen die werden geteld onder onze "patriottische voormannen", wij allen zouden zulke taal hebben beschouwd als vuige laster en als een brutale beleediging van héél het Afrikaanderdom.

Dat alles wat vóór dezen inval ongelooflijkheden zou zijn geweest is door de uitkomst gemaakt tot zoovele prozaische onbetwistbare gebeurtenissen.

Zij waren voor ons bittere teleurstellingen. Maar toch bij zooveel *ont*moedigends ontbrak het niet aan verschijnselen van *be*moedigenden aard. En wel niet het minste van die opbeurende verschijnselen is de houding door onze predikanten aangenomen in de jongst verloopen donkere maanden. De Jameson inval heeft ze aan ons volk geopenbaard. Vóór dien inval werden velen hunner door niet weinigen onzer warmste Afrikaanders verdacht van lauwheid, ja zelfs van bepaalde vijandigheid, betrekkelijk de zaak van land en volk. Een evangelie predikende dat van meer dan bloot nationalen omvang is, dat niet beperkt wordt door grensscheidingen en geslachtsregisters, achtten zij het niet hun eerste taak, in de dagen van stilte en vrede, het Afrikaander vaandel hoog omhoog te heffen, zich niet geroepen deel te nemen aan den strijd der partijen. Maar zie, toen het snoode komplot openbaar werd en de tijd van druk en beproeving aanbrak, toen de tarwe van het onkruid werd gescheiden, toen van hen die steeds het luidst hadden geroepen over de "Engelsch-gezindheid" en de anti-Afrikaander stemming onzer predikanten afvallig werden, toen voormannen in Bond en Parlement óf heulden met den vijand, óf de handen met verdachte slapheid lieten neerhangen: *toen* traden onze predikanten moedig voorwaarts en verhieven onbeschroomd de stem ten behoeve van recht en gerechtigheid, ten spijte van de millionairs en andere machtigen in den lande.

Een professor DE VOS schreef zijne onwaardeerbare brieven. Een MALHERBE, een KRIGE, een MOORREES, een LOUW, een MOSTERT, en nog zoovele andere leeraren schaarden zich op publieke vergaderingen aan de zijde van hun volk. Het *Gereformeerde Maandblad*, onder redaktie van ds. MULLER en andere evangeliedienaars, veroordeelde de gruweldaden van de komplotteerenden in van overtuiging gloeiende taal. En toen het groote RHODES-orgaan in Londen, de donderende *Times*, durfde verzekeren, dat onder de aanbidders van den grooten man ook de Nederduitsche Gereformeerde predikanten werden gevonden, onderteekenden over de honderd hunner een adres aan den gouverneur, den vuigen laster verre van zich werpend!

Het doet ons genoegen te zien, dat het provinciaal bestuur van den Bond, thans zitting houdende te Malmesbury, niet heeft verzuimd kennis te nemen van dit een en ander.

De heer MOHR stelde Vrijdag in gepaste bewoorderingen voor, den dank van het congres toe te brengen aan onze leeraren voor hunne trouwe hulp in dit kritieke tijdperk. Er was één lid der vergadering die dat niet noodig achtte—slechts één. Maar het was een lid van onovertroffen bekwaamheid en invloed, van rusteloozen ijver, van onbeperkte geestkracht; het was "de vader van den Bond!" Nimmer spreekt deze op het -congres of hij vindt een talrijk gevolg. Meestal voert hij een meerderheid met zich. Maar ditmaal sprak hij te vergeefs. Niemand steunde hem. Zonder verdere discussie werd het voorstel met geestdrift aangenomen!

Alzoo zijn onze leidslieden op kerkelijk gebied één met ons volk in de gewichtigste questie die ons land ooit heeft beroerd. Mogen onze parlementaire leidsleiden, in en buiten "het huis," in deze niet voor onze predikanten onderdoen.

ALLERLEI.

Het Bonds-congres en de heer Rhodes.

De provinciale vergadering heeft uitstekend goed werk gedaan. Is het ledental der Bondsmannen sedert het vorige jaar, om redenen die wij later behandelen, met twee duizend verminderd, de vertegenwoordigers van de acht duizend die er nog zijn, toonden zich op het congres betrekkelijk alle zaken van groot belang één van hart en ziel. Na al het geroep omtrent verdeeldheid in de gelederen over de Jameson-kwestie zagen vele Afrikaners de discussie omtrent het aandeel van den heer Rhodes in het komplot met bezorgdheid te gemoet. Zij vreesden dat door een krachtige, indien al niet talrijke oppositie, beslistе tegenstand zou worden geboden tegen elke resolutie in bepaald nationalen geest gesteld. Maar zie hoe die kleinmoedigheid is beschaamd geworden! De heer Theunissen stelde in een flinke speech een nog flinker motie voor, verklarende dat na de openbaringen voor het Kaapsche zoowel als voor het Britsche comité, alle overwegingen van nationaal zelf-respekt, politieke eerlijkheid en goede trouw gebieden dat de heer Rhodes in het vervolg niet zal worden ondersteund, hetzij bij de stembus of op publieke meetings, in de drukpers, in het parlement of waar ook. Geen stem werd daartegen verheven als al te sterk,—zelfs niet door ds. Du Toit, hoewel het *Dagblad* nog tot laatstleden Donderdag, den openingsdag van het congres—zijn "eind-oordeel" terughield. Ja er kwam oppositie, en wel van tegenstanders van den heer Rhodes, die meenden dat de motie nog niet ver genoeg ging en die daarom een bijvoegsel er bij laschten, onder anderen den wensch uitende dat de heer Rhodes geen zitting meer in het parlement zal nemen. Alzoo versterkt ging ze met groot gejuich en zonder een enkelen tegenstander door! Waar blijft nu de scheuring in Afrikaander gelederen waarop de vijand zich zoo zeer heeft gespitst?

Ewald Esselen.

Advokaat Esselen arriveerde Zondag morgen op een vluchtig bezoek te Kaapstad, van waar hij gisteren avond weer is teruggekeerd naar Pretoria. Het publieke gerucht bracht zijn reis natuurlijk in verband met de vorming van een nieuw hooggerechtshof in de Transvaal voor het geval dat de tegenwoordige rechters aftreden. 't Is te hopen dat het in dit opzicht dichter bij de waarheid is dan het was toen het den heer Esselen allerhande lage baat- en eerzuchtige beweegredenen aanwreef in verband met zijn streven om de republikeinsche regeering in hare tegenwoordige moeielijkheden bij te staan. Niemand zou blijder zijn dan de heer Esselen, indien er een schikking werd getroffen om de diensten van den heer Kotzé en diens collegas te behouden, of indien, in geval zij werkelijk heengaan, de regeering de vakatures op de rechtbank kon aanvullen zonder op hem een beroep te doen. De positie van den heer Esselen is zuiver en prijzenswaard. Hij verkiest advokaat te blijven. Maar achten de president en uitvoerende raad zijn tegenwoordigheid op de rechtbank onontbeerlijk dan is hij bereid zich aan hun oordeel te onderwerpen en er op te gaan, hetzij als hoofd- of gewone rechter, alnaar men moge verkiezen. De kwestie van salaris is niet eenmaal gediscussieerd. Wat dat salaris ook moge zijn, het zal nog altoos ninder bedragen dan de opbrengst van zijn praktijk als advokaat. Wij kunnen nog dit er bij voegen, dat wij niet gelooven dat een Transvaalsch rechterschap een enkelen Kaapstadschen advokaat is aangeboden.

De heer de Wet en de kaffers.

Een geacht correspondent schreef ons gisteren, de hoop uitende, dat wij heden in staat zouden zijn om te ontkennen dat de heer de Wet, kandidaat voor Wodehouse, er op uit is het ledental van den Bond met behulp van kaffers en andere naturellen te versterken. Hij is niet er op gesteld het gezegd te hebben dat de Bond "danst met Saartje soo's Witbooi met ou Klaartje!"—Liever een klein maar zuiver klompje, dan een groote maar verbasterde veelkleurige hoop. Het spijt ons, dat, daar wij nog geen rapport hebben ontvangen van de speech van den heer de Wet, wij heden niet in staat zijn te voldoen aan 't verzoek van onzen correspondent. Wat wel tegengesproken kan worden is het bericht in de *Cape Times* omtrent de vlagkwestie. Een correspondent noemt dat bericht onwaar en in een andere kolom zal men zien wat wel door den heer De Wet gezegd werd.

Dr. Hoffman.

Een van de meest opwekkende verschijnselen in verband met het Bondscongres is het optreden van dr. Hoffman aldaar. Wegens zijn veronderstelde connectie met een onlangs opgericht nieuwsblad rustte ook op hem eenige suspicie in richtingen waar men hem niet van nabij kende. Hij nam echter zitting in het congres, en dadelijk werd hij daar een man van licht en beteekenis, door het krachtige en vurige van zijn voordracht, het diepe doorzicht zijner betoogen en het vaderlandslievende zijner gevoelens. Zijn welsprekende rede over de levensgeschiedenis van den heer Rhodes zal niet licht vergeten worden. Ze bracht zijn gehoor als in vervoering. Kan dr. Hoffman den tijd vinden om naar het parlement te gaan, dan behoeft men niet langer moedeloos te vragen: "wie zal daar onze voorman zijn?"

De elektie voor Beaufort West.

Bij de nominatie van gisteren op het dorp had advokaat Graham een groote meerderheid, naar was te verwachten, den aard der bevolking van het groote spoorweg-kamp en van het dorp zelf in aanmerking nemende. Daaruit volgt echter niet dat hij de overwinning in heel de afdeeling zal behalen. Zijn de Bondsmannen van Beaufort, Prins Albert en Willowmore eensgezind, dan is de verkiezing van den heer Luttig zeker. Zijn nederlaag zou een schande zijn voor de nationale Afrikaander-partij. Men legge daarom alle kleine oneenigheden ter zijde.

Jonkheer Beelaerts van Blokland.

Door het overlijden van dezen heer te 's Hage wordt het belangrijk ambt van Transvaalschen vertegenwoordiger op het Europeesche vasteland vakant. Het zou ons niet bevreemden, indien dr. Leyds (die anders wellicht spoedig naar Berlijn gaat) zijn opvolger werd. De heer Beelaerts was de zoon van een Kapenaar en bewees de Transvaal meer dan eens belangrijke diensten. Hij was 'n tijd lang voorzitter van de tweede kamer, zooveel als speaker van het lagerhuis bij ons.

STADSNIEUWS.

DE INKOMENDE MAILBOOT de *Mexican* wordt alhier op Donderdagochtend verwacht. De uitgaande boot is de *Dunottar Castle*.

EEN MOOIE REGEN is ll. Zaterdag hier en in de omstreken gevallen. Met den geringen watervoorraad hier was dit een groote uitkomst.

DE ELECTIE VAN RAADSLEDEN om de vakaturen in den stadsraad aan te vullen, zal plaats hebben op Donderdag, 25 dezer, en wel in de "Drill Hall."

RAADSVERKIEZING.—De heer T. J. O'Reilly heeft zich teruggetrokken als een van de kandidaten voor de aanstaande verkiezing van leden voor den stadsraad, en wel omdat hij de andere genomineerde kandidaten niet als geschikte personen beschouwt het werk in verband met den raad te doen, vooral met het oog op gezondheidsmaatregelen.

GEMENGD NIEUWS.

DE ED. HEER BELLINGAN L.W.R. is volgens de *Chronicle* te Uitenhage ernstig ongesteld.

TENDERS worden door het spoorwegdepartement gevraagd voor het leveren van een zekere kwantiteit koloniaal hout. Zie adv.

DE OFFICIEREN van het Hollandsche oorlogschip *Johan Willem Friso*, dat te Delagoabaai ligt, hebben een bezoek aan Pretoria gebracht.

EEN TENTOONSTELLING VAN KATTEN zal binnen kort te Grahamstad gehouden worden. De *Journal* zal er verscheidene soorten tentoonstellen.

HET VERVOLG VAN HET VERSLAG van de verrichtingen der synode te Burgersdorp moet wegens gebrek aan ruimte voor een volgend nommer overstaan.

EEN DUITSCHE KOERANT zal te Swakopmond uitgegeven worden; bericht de *Süd-Afrikanische Zeitung*. Het blad zal eens per week verschijnen. Zetters en druk materiaal moeten reeds op weg zijn.

DE JAARVERGADERING van de drukpersmaatschappij Van de Sandt de Villiers en Co., beperkt, zal niet op 23 Maart, maar op 31 Maart, a.s., gehouden worden om 2 uur 's namiddags.

TE ROBERTSON werd besloten het jubileum van hare majesteit de koningin te vieren, door een gebouw met kloktoren op te richten bestemd voor een bibliotheek, met welk doel een comité van invloedrijke ingezetenen benoemd werd.

LET WEL!—Een kennisgeving verschijnt in dit nommer namens de Koloniale weeskamer en trustmaatschappij, inhoudende dat de verkooping van de handelsplek en het stuk grond in den boedel van wijlen den heer A. S. van Coller *niet zal plaats hebben*.

KAAPSCHE GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.—Door den direkteur generaal geschiedt kennisgeving in zake verminderden vrachtprijs op ingevoerd koorn enz. alsmede eenige veranderingen in den treindienst tusschen Kaapstad, Stellenbosch, en Wellington.

EEN VERLIES VAN VEE.—De heer I. Haarhoff van Bluegom lodge, Graaff Reinet, heeft erge schade geleden met het vervoeren van oprechte schapen naar de Britstownsche tentoonstelling. Een wagen vol schapen, nl. viel op een hoogte om en verscheidene dieren werden daardoor gedood.

DE HEER O. A. OOSTHUIZEN van Willowmore heeft in dit nummer een dankbetuiging aan de kiezers van Beaufort West, Willowmore en Prins Albert voor de eer hem aangedaan door hem als een der kandidaten voor de wetgevende vergadering te benoemen en voor de mate van ondersteuning aan hem bewezen.

EEN ONGELUK.—Te Potchefstroom heeft Dinsdag een boer, genaamd Van der Merwe, terwijl hij op de springbokjacht was, de vrouw van een buurman getroffen. Het schot ging door de rechterlong en de toestand van de gewonde is zeer zorgwekkend. Groote zorgeloosheid schijnt de oorzaak van het ongeluk te zijn.

"HET DAGBLAD" komt aanstaande maand van de Paarl naar Kaapstad en zal kantoren betrekken in no. 92, Breestraat, welk eigendom, naar wij vernemen, van den heer Van Staveren door de maatschappij D. F. du Toit en Co. (beperkt) daarvoor is aangekocht, en wel door middel van haren direkteur den heer David de Waal, L.W.V., naar ons bericht wordt.

GESLOTEN JACHTTIJD.—Een lid van het vrijwillige korps te Johannesburg—een Duitscher—kwam Vrijdag avond bij de politiestatie in allen ernst aanzoek doen om een verlofbrief welke hem in staat zou stellen de Kaffers te schieten, die hem 's nachts van zijn drank, kleeren, enz., beroofden. Hij zeide dat hij een geweer had en gedetermineerd was er behoorlijk gebruik van te maken. De politie had alle moeite om dien vastberaden kerel te doen verstaan dat de jacht op kaffers gesloten was.

PAARL.—Wij kunnen ons allen verheugen want de droogte die zoo lang zijn heerschappij over ons land gevierd heeft is doorbroken, ll. Zaterdag hadden wij een prachtigen regen van den morgen om zeven uur tot den avond. Het was een doordringende regen zooals wij geen beter konden verwacht hebben. Er is sprake van dat ons *Dagblad* de Paarl gaat vaarwel zeggen en zich aan de Kaapstad zal vestigen. Wij hopen dat deze stap in de rechte richting is en dat het zal daar nog bloeien tot algemeen voordeel en nut.—*Correspondent.*

TREURIG GEWEERONGELUK.—Drie jongetjes van 4, 6 en 7 jaar respektief, vermaakten zich in de woning van den heer F. Whitehead van Elandsrivier (Graaff-Reinet). Ze kwamen op de gedachte om "tijger" te spelen, en George Whitehead nam het ongeladen geweer van zijn vader, haalde een patroon, zette er die op en schoot op den zevenjarigen zoon van den heer Ignatius Muller, van de Kaapsche politie. De kogel trof den armen knaap in den hals en ging bij de ruggegraat uit. De dokter, die spoedig tegenwoordig was, heeft eenige hoop op herstel.

HOLLANDSCH, ALS TE RIVERSDAL GESCHREVEN.—Het volgende is uit de *South Western Echo*: "De Zuid Afrikaansche Politie Vereeniging doet goede werk door het byeenroepen van vergaderingen in de buiten distrikten ten einde het vraag van goedkoop voedsel te bespreken. De eerste byeenkomst werd te Beaufort West niet lang geleden gehouden, toen de heer WIENER een belangryk en kennisgevend adres leverde, en laatste Week werd een byeenkomst te stellenbosch gehouden, waarop de HEEREN HAY en JAGGER uitgestooten werden om het belang van goedkoop brood en vleesch te verspreiden."

BORCKENHAGEN EN LOGAN.—Er was laatst een van die soort praatjes die in den laatsten tijd voortdurend gebruikt worden voor zekere doeleinden, waarin beweerd wordt dat de editeur van de *Express* een geheime vergadering te Kaapstad bijgewoond had eus. enz. Wat er van aan is is dat genoemde editeur aan den lord van Matjesfontein gezegd heeft dat het met het soort van vertegenwoordigers van Afrikaners als genoemde lord uitraakt. "Wat echter de *Express* niet verstaat is dat hij de verzekering kreeg dat zijn lordschap weer herkozen zal worden. Hij vertrouwt net op de spoorweg-Johnnies. En er gaat niets boven een verversehingskamer, "zegt de *Express*.

EEN VOORTREKKER OVERLEDEN.—In het distrikt Lijdenburg is overleden ex-kommandant Philip Coetser in den ouderdom van 78 jaar. De overledene was een der voortrekkers naar Natal en voortrekker in dat distrikt. Hij bevocht de troepen op het strand te Durban en had den ongelukkigen Piet Retief en zijn manschappen het lager zien verlaten. Hij hielp den dood van Piet Retief op Dingaansdag wreken en nam deel aan den slag te Bloedrivier, evenals in elken Transvaalschen oorlog. Hij was lid van den uitvoerenden raad der Lijdenburgsche republiek en vertegenwoordigde na de hereeniging jaren lang Lijdenburg in den volksraad. Lijdenburg verliest een oprecht vaderlander in hem, een man zonder vrees en zonder smet. Hij laat vijf zoons en twee dochters na. Een zoon werd in den Secoccoeni oorlog gedood en een is overleden.

Ds. Du Toit wilde eenige hoofdpunten aanroeren. De eenige weg is om één pad te loopen. Heel het noord-westen is van spoorwegverkeer ontstoken. Door spoorweg-communicatie de productie van die distrikten zeer verhoogen. Door besproeiing kon men er [illegible] produceeren. Spreker was nog aan [illegible] vergadering verdaagde.

Een onwaar rapport der "Cape Times" weersproken.

DORDRECHT, 15 MAART.—Het rapport in de *Cape Times* van den 11den verschenen, van wat de heer De Wet, Bondskandidaat, op den benoemingdag zou gezegd hebben, is geheel onwaar. Gevraagd onder welke vlag de staten en koloniën moesten vereenigen, antwoordde hij, de geschiedenis leert dat volkeren deze zaak voor zichzelven beslissen. Ik kan dit niet voor het Zuid-Afrikaansche volk doen. Men beweert dat de correspondent van de *Cape Times* ook elektie-agent van den heer Stretton is, en dat getracht wordt de ondersteuning van eenige Engelschen en naturellen van den heer De Wet te vervreemden door deze valsche voorstelling.

HOOG GERECHTSHOF.

(*Voor rechter Buchanan.*)

VRIJDAG 12 MAART.

ADMISSIES.

De volgende personen werden toegelaten te praktiseeren: Ernest Walter Abbot als procureur en notaris; Charles Hermanus Maasdorp als notaris. Anthony van Rijneveld als notaris; Walter Rowland Curtis als procureur en notaris; Vincent Charles Cloete als procureur en notaris.

PROVISIONEELE ROL.

STANDARD BANK *vs.* DE VILLIERS.

Finale adjudicatie van verweerders boedel werd toegestaan.

LIND *vs.* PITOUT.

Uitspraak tegen verweerder gegeven voor £20 18s. 9d. zijnde geld geleend en provisioneele uitspraak op een verband van £100 met rente gerekend tegen 7 percent.

BARTHOLOMEW *vs.* STABLEFORD.

Finale adjudicatie van verweerders boedel toegestaan.

CLEGHORN EN HARRIS *vs.* SMITH.

Finale adjudicatie van verweerders boedel toegestaan.

VAN DER BIJL EN CO. *vs.* POOLE.

Uitspraak werd gedaan tegen verweerder voor £20 18s. 5d. zijnde voor goederen gekocht en geleverd.

GENERALE MOTIES.

IN ZAKE DE MINDERJARIGEN DE LANGE.

De verkoop van zekere aandeelen in plaatsen in de afdeeling Somerset werd bekrachtigd, zullende de opbrengst der verkooping aan den meester overhandigd worden.

BROOKES *vs.* BROOKES.

De rule *nisi* om een echtscheiding werd absoluut gemaakt.

IN ZAKE DEN MINDERJARIGE PAULSEN.

Op verzoek zal de meester een anderen voogd over dezen minderjarige aanstellen in plaats van den tegenwoordige die van zijn voogdijschap, op aanzoek bij het hof, ontslagen was.

IN ZAKE DE MINDERJARIGEN CORNWELL.

Een aanzoek werd toegestaan verlof gevende dat zeker eigendom in den boedel van George Thomas Cornwell op den hoek van St. Georgesstraat en Houtstraat moge verkocht worden.

MEIER *vs.* MARQUARD.

Aanzoek werd toegestaan om verweerder het recht te ontzeggen van appèl te doen tegen de uitspraak van den resident magistraat van Upington.

IN ZAKE DE MINDERJARIGEN VISAGIE.

Op aanzoek werd een rule *nisi* gegeven den vader van genoemde minderjarigen oproepende om redenen aan te toonen waarom hun grootvader niet als curator van hun persoon en eigendom zal worden aangesteld; zullende de *rule* tevens dienen als een tijdelijk interdict den vader belettende zich in te laten met de meisjes thans onder de zorg van haren grootvader.

IN ZAKE DE MINDERJARIGE PARKER.

Verlof werd aan den vader toegestaan om ten behoeve van bovengenoemd kind een zeker huur aan te gaan.

BOEDEL VAN WIJLEN RALPH HORACE MURRAY.

Verlof werd aan den executeur in bovengenoemden boedel gegeven om een tweede verband op zeker vastgoed te Bedford te passeeren.

IN ZAKE DE PETITIE VAN CHARL JACOB VENTER.

Volmacht werd gegeven tot de onderverdeeling van de plaats Strijdam in het distrikt Philipstown, en aan den registrateur van akten om het verdeelde stuk voor rekening van de dochter van petitionaris te doen plaatsen in stede van het onverdeelde stuk.

BOEDEL VAN WIJLEN CAROLINE SAMEY.

De *rule nisi* gegeven onder de registratie akte van onbeheerde gronden werd absoluut gemaakt.

IN ZAKE HET GLOBE DIAMANT SYNDIKAAT.

Een order werd gegeven voor het afsluiten van het syndikaat onder de maatschappij akte van 1892.

IN ZAKE EXECUTEURS KAMER EN TRUST MAATSCHAPPIJ VAN ALIWAL NOORD.

Het finale rapport van den likwidateur dezer maatschappij werd ingediend en de gebruikelijke order gegeven.

IN ZAKE DE MINDERJARIGE STEMMET.

De verkoop van zekeren grond aan den minderjarige behoorende in het distrikt Robertson werd bekrachtigd, en aan diens vader volmacht gegeven de noodige papieren voor het passeeren van transport, te teekenen.

LAWRENCE *vs.* BONNIWELL EN VEALE.

Een applikatie om de rule absoluut te verklaren den respondent Bonniwell verbiedende zeker gebouw te Groenepunt op den co-respondent Veale te transporteeren, zoodat laatstgenoemde hetzelve kon bewonen daar applikant genoemde huis op een lange huur heeft, werd toegestaan met kosten.

IN ZAKE JAMES HENRY CARTER.

Een order werd gegeven waardoor de meester het doodbericht van James Henry Carter zou aannemen en een vergadering van nabestaanden en crediteuren beleggen ten einde een executeur datief in dezen boedel te benoemen.

IN ZAKE DE MINDERJARIGEN HERBST.

Applikatie werd toegestaan om zeker vastgoed te verkoopen en om de benoeming van den heer J. J. de Villiers om toezicht te houden over de uitgaven verbonden aan zekere reparaties aan genoemd eigendom.

IN ZAKE DE PETITIE VAN KIRBY BRUNETTE.

Een order werd toegestaan den meester machtigende aan den vader als voogd de som van £100 uit de totale som van zijn minderjarig kind te betalen.

INBAMBONDUNA *vs.* DHWANI.

Een applicatie om te procedeeren onder de 130ste regel van het hof werd uitgesteld tot 12 April.

Het hof verdaagde tot Dinsdag.

BRIEVENBUS.

Een zeer interessanten brief hebben wij ontvangen van den heer G. L. Nel, uit Achter-Hantam, Calvinia, waarin hij vooral waarschuwt tegen onderlinge geschillen tusschen Bondsleden en ook tusschen den Bond en de Ned. Geref. kerk, daar zij toch in den regel leden van een en hetzelfde lichaam zijn, en tevens aan de hand geeft dat plannen beraamd moesten worden, zoodat alle geschillen tusschen de genoemde partijen op broederlijke wijze konden geschikt worden. Daar de ruimte in ons blad op het oogenblik zeer beperkt is, vooral wegens de zitting van het Bonds-congres te Malmesbury, spijt het ons zeer dat wij dezen brief niet in zijn geheel konden plaatsen.

N. HOFMEYR'S BOEK getiteld *De Afrikaner Boer en de Jameson inval*, heeft het hart van onze boeren getroffen. Dit boek behoort een plaats te hebben in elke woning. De prijs is slechts 5s. 6d. postvrij en verkrijgbaar bij de heeren Jacques Dusseau & Co., 6 Kerkstraat, Kaapstad. De geheele Z.A. Pers beveelt dit boek ten zeerste aan.—*Adv.*

beurtenissen die Zuid-Afrika bijna in een bloedbad hebben veranderd, gebeurtenissen die rassenhaat hebben verwekt, gebeurtenissen die het ideaal van den Afrikaner Bond hebben verijdeld en die den ondergang van de Afrikaners ten doel hadden. Hij bedoelde natuurlijk den Jameson-inval, waarmede wij allen bekend zijn. Wij weten dat ons select comité den heer Rhodes schuldig vond. Sommigen zeiden echter, dat men nog zijn oordeel moest terughouden. Wat is gebeurd? Bij de ondervraging van den heer Rhodes door het Engelsche comité heeft hij zichzelven schuldig verklaard. twee genau nog zegt die heer Rhodes is onschuldig kenschap op blind. De Afrikaner die den heer de publieke straat ondersteunt is een moordenaar bevonden. Zij moesten eesch (toejuiching), want dagen in den tronk met harden van het vergieten

Charlie Gaaibos werd in een bed. Toen de heer stand gevonden in Dorpstraat op 6 Maart vereerd, werd schuldig bevonden, en moest 5s. betalen of 3 dagen tronkstraf met harden arbeid.

Louis Arendse.—Een jongen van slechts 17 jaren oud werd ook in een beschonken toestand gevonden in Dorpstraat; hij werd schuldig bevonden en beboet met 15s. of 10 dagen tronkstraf met harden arbeid.

Johannes Corazie en Kaleb Corazie, twee gekleurde jongens hadden te veel kromhout-sap genoten, en geraakten in een gevecht in de publieke straat. Zij werden beiden opgepakt, en in hechtenis genomen. Eerstgenoemde werd onschuldig bevonden en vrijgelaten, doch laatstgenoemde schuldig en beboet met £1 of 14 dagen tronkstraf met harden arbeid.

Willem Willemse een gekleurde arbeider kreeg in zijn kop om den dienst van zijn baas te verlaten met intentie niet weder terug te keeren. Hij werd schuldig bevonden en moest eene boete van £1 betalen of 14 dagen tronkstraf ondergaan.

Charlie Scholtz en John Johnson, twee jongens 14 en 17 jaren oud, stonden beschuldigd dat zij omloolden op het eigendom van den heer Adam Theron zonder eenig wettig oogmerk; zij werden opgepakt, en beiden werden schuldig bevonden, doch vrijgelaten met eene vermaning.

Jan Corazie, een gekleurde jongen stond beschuldigd wegens dronkenschap en onbehoorlijk gedrag in de publieke straat, hij werd onschuldig bevonden en vrij gelaten.

Willem Geduld werd aangeklaagd dat hij de som van £51 5s. sterling, behoorende aan zeker "Broederlijke Behulpzaam Genootschap", aan zijn zorg toevertrouwd, zich had toegeëigend. Hij werd aangehouden tot verdere verhooring.

CIVIELE ROL.

De Stellenbossche Municipaliteit vs. *Arend Laurens.*

De heer Laurens werd gedagvaard voor de som van £7 9s. 8d., zijnde het bedrag verschuldigd aan de municipaliteit voor loopende en achterstallige belastingen op zijn eigendom gelegen binnen de municipaliteit. De secretaris, de heer Mostert, verscheen ten behoeve van de municipaliteit; de verdediger maakte geene verschijning. Het hof gaf vonnis voor het bedrag met de kosten.

Davison gebroeders vs. *Dout Hercules.*

Gebroeders Davison dagvaardden Dout Hercules op een goedvoor van £19 10s. voor goederen aan hem verkocht en geleverd. Het hof gaf vonnis voor de som van £19 10s. met de kosten, doch dat het vonnis terug zal gehouden worden indien de verdediger geregeld op den 1sten van elke maand de som van £1 aan den agent van klagers bij zijn kantoor betaalde, totdat het geheele bedrag afbetaald is, in gebreke van betalen van een van de paaimenten, zal het vonnis in werking komen.

Merkwaardige verklaringen van een verpleegster.

BUITENGEWONE GEBEURTENISSEN TE WOODSTOCK.

(Een *Wynberg Times* rapporteur doet onderzoek.)

Gedurende de paar laatste maanden hebben Kaapstad en voorsteden een menigte sensatie verwekkende ondervindingen gehad. Gebeurtenis na gebeurtenis van verontrustenden aard volgden elkaar met een hiertoe in onze buitengewoon stille en vreedzame stad ongehoorde snelheid op, en ongetwijfeld was het gevoel, toen het oude jaar onlangs door het nieuwe vervangen werd, dat algemeen ondervonden werd, een van hope dat 1897 zal blijken te zijn een jaar van vrede en voorspoed, ongestoord door eenige van die donkere plekken die zijn voorganger zoo onvergetelijk maakten.

Het schijnt echter, dat wij nog niet klaar zijn met het buitengewone, want een paar dagen geleden, bereikte nieuws van bijna ongelooflijken aard omtrent een wonderbare gebeurtenis te Woodstock onze ooren, en ten einde volledige en nauwkeurige bijzonderheden te bekomen, zonden wij dadelijk een specialen rapporteur om onderzoek in te stellen. Het volgende is het rapport van onzen vertegenwoordiger:—

Tengevolge van ontvangen bericht, bracht ik mejufvrouw H. Brandt, verpleegster, van Church Cottage, Albert Road, Woodstock een bezoek, en na het doel van mijn bezoek te hebben bekend gesteld, gaf mejufvrouw Brandt, die een gezonde, sterk-uitziende vrouw is, oogenschijnlijk in den bloei des levens, op vriendelijke wijze hare bereidwilligheid te kennen mij alle gewenschte inlichtingen te geven. "Ik heb gehoord, mejufvrouw Brandt, dat u met grooten lof van dr. William's paarsche pillen voor bleeke personen gesproken hebt, en dat deze medicijn in uw geval een werkelijk wonderlijke genezing gewrocht had. Is het zoo?" "Jawel", antwoordde mejufvrouw Brandt, het is waar. Dr. Williams pillen hebben in mijn geval wonderen gedaan. *Zij hebben mijn leven gered*, en ik gevoel mij zeer dankbaar voor het goede dat zij aan mij hebben gedaan."

"Wat dan was de aard van uwe kwaal, mejufvrouw Brandt?"

"Wel, ik begon het eerst zoowat twintig jaar geleden te lijden. Mijn kwaal was indigestie, ook leed ik veel aan hartkloppingen. Hierbij kwam nog dat ik zoowat zes jaar geleden aan een leverkwaal begon te lijden, die mij mettertijd erg aantastte. Bruine vlekken vertoonden zich op mijn aangezicht; ik was bijna altoos neerslachtig en droefgeestig, en mijn geheele lichaam was vol pijn. Om mijne ellende te verhoogen, had ik tevens een aanval van rheumatiek, die zaamwerkte om mijn leven gedurende bijna drie jaren ellendig te maken. Bij tijden waren mijn linker been en voet zoozeer gezwollen dat ik geen stevel of kous aankrijgen kon, en ik had zware pijnen in armen en schouders. Gedurende al dien tijd had ik verscheidene geneesheeren geraadpleegd, en alle denkbare medicijnen gebruikt, zijnde zelfs speciale medicijn van Europa voor mij ontboden, doch niets verschafte mij eenige permanente verlichting. Zoo erg was de rheumatiek soms dat ik het bed voor dagen achtereen houden moest. Mijn eetlust was zeer slecht, en de weinige slaap, dien ik had, werd gestoord door vreeselijke droomen. Dag en nacht was mijn leven als een zware last die ik gaarne zou neergelegd hebben, en meermalen heb ik gezegd, "Ik wensch dat ik dood was. Het is ellendig om zoo aanhoudend te lijden als ik doe." Eindelijk op een dag toen ik in bed lag zware pijn lijdende, besloot ik als een laatste proef dr. Williams paarsche pillen te probeeren daar ik zooveel ervan gehoord heb. Ik zond er om en begon ze dadelijk te gebruiken. Tot mijn aangename verrassing begon ik, na het gebruiken van den tweeden bottel, mij wat beter te gevoelen; mijn eetlust keerde langzamerhand terug, en ook namen de rheumatieke pijnen langzaam doch zeker af. Met het aanhoudend gebruik dezer pillen begon ik vaster te slapen, de hartkloppingen verminderden en verdwenen de bruine vlekken, veroorzaakt door de lever-kwaal. Toen ik den zesden bottel dezer pillen gebruikt had kon ik met waarheid zeggen dat ik algeheel genezen was. Volgens voorschriften der geneesheeren die mij vroeger behandelden moest ik onder kombaarzen slapen en flanel dragen, doch nu kan ik enkel met bedlakens klaar komen en draag ik linnen zooals voorheen. Gedurende vele jaren was het mij een last eenig werk te doen, doch nu kan ik rondgaan en opgeruimd mijne plichten volbrengen."

"En meent gij dat uwe wonderlijke genezing door dr. Williams paarsche pillen werkelijk permanent is?" vroeg ik. "Ja wel," antwoordde mejufvrouw Brandt met overtuiging, "want het is nu negen maanden dat ik de pillen niet meer gebruik, en ik ben al dien tijd gezond geweest. Ik was verbaasd over de wonderlijke wijze waarop zij mij zoo spoedig gezond gemaakt hebben, en ik gevoel mij zeer dankbaar er over."

Hier nu is een ander groote overwinning die gevoegd moet worden bij de lange lijst van overwinningen behaald door deze wonderlijke medicijn, niet alleen in Zuid Afrika, maar ook over de geheele wereld. Niet alleen genezen dr. Williams paarsche pillen rheumatiek, indigestie, leverkwaal, en dergelijke kwalen, maar ze zijn bewezen te zijn een zeker geneesmiddel voor alle kwalen aan vrouwen eigen zooals onregelmatigheden enz. Geen huisgezin behoort er zonder te zijn.

[ZIE BIJVOEGSEL.

Nederlandsche Zuid-Afrikaansche SPOORWEGMAATSCAHPPIJ.

Kortste en Goedkoopste Route voor Reizigers en Goederen van de Zee naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal.

Dagelijksche personendienst van Lourenco Marques (Delagobaai) in 24 uren naar Johannesburg en 21 uur naar Pretoria.

Tarief voor Reizigers naar Johannesburg £4 17s.—en £3 17s
" " " " Pretoria £4 5s. 6d.—en £3 4s

Dagelijksche personendienst van Durban (Natal) naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal en Oranje Vrijstaat.

BOEREN

Noodig hebbende Ploegen of Boerderijgereedschap, behooren, alvorens die te koopen het groote voorraad van de heeren

R. M. ROSS & Co's

Ploegen en Gereedschap te inspekteeren.

De "Verity" Dubbele-voor Ploeg

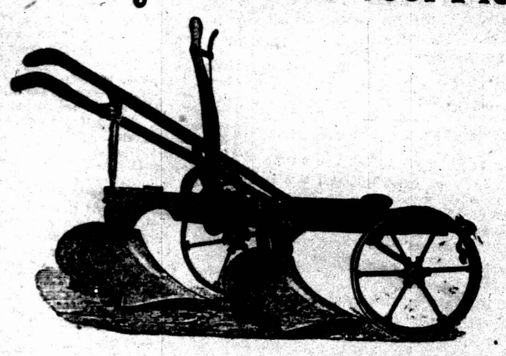

Bovengenoemde Ploeg is van Staal gemaakt ten gevolge waarvan hij Licht en Sterk is.

Kan verkregen worden met Stalen of Gegoten Scharen.

Ransomes, Howards, Zweedsche en Amerikaansche Ploegen.

Ransomes en Howards Eggen, Dam-Schrapers, Grond-Rollers.

De Massey Harris Cultivator

Met of zonder Zaaijer. Deze is de beste Cultivator nog gemaakt en geeft alle voldoening.

R. M. ROSS & CO.,

STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

KOCH & DIXIE,

Invoerders van Allerlei IJzerwerk,

Behoort men altijd eerst te gaan om

KOMBUISKACHELS EN LEDIKANTEN.

VOOR HET KOMENDE SEIZOEN BEVELEN WE AAN ONZE

TUINSPUIT van de beste kwaliteit.

GRASSPRENKELAARS, TUINBANKEN, HANGMATTEN.

PICNICMANDJES, bevattende alle benoodigdheden voor groote en kleine gezelschappen.

BERGKNAPZAKKEN (zooals op het vasteland van Europa in gebruik) zullen zeer nuttig bevonden worden voor bergbeklimmers.

Probeer ons CARBOLINEUM, die Houtbewarede vloeistof. Timmerhout, met deze uitstekende stof behandeld, zal met succes alle oorzaken van verrotting weerstaan.

AAN AANVRAGEN VAN 'T BINNENLAND WORDT PROMPTE AANDACHT VERLEEND.

GUANO! GUANO!

VOOR ALLE SOORTEN GRAAN,
£7 per Ton.
Enkele Zak, van 200 lbs., 15/6.

VOOR BOOM- EN WIJNGAARDEN,
£6 10/- per Ton.
Enkele Zak, van 200lbs, 14/-

VOOR AARDAPPELEN,
£8 10/- per Ton.
Enkele Zak van 200 lbs. 18/6.

Alles Contant; vrij op wagen op spoorwegrijtuig.
Goedgekeurde wissels genomen voor krediet termen.
Goedgekeurde wissels genomen voor krediet termen.

OP AANZOEK BIJ

WHITE, RYAN & CO.,

BURGSTRAAT.

De nieuw mengsels hier aangeboden hadden een vrij uitgebreide proef laatste jaar, en gaven volkomen bevrediging aan allen die ze gebruikte. Wij vragen een proefneming, indien slechts een kleine, want wij vertrouwen dat wij volgende jaar een groote aanvraag zullen hebben.

Goedgekeurde wissel betaalbaar op 15 Februari 1898, tegen £1 per ton extra.

Dr. I. BOBERG, TANDENDOKTER,

92, ADDERLEY STRAAT, Kaapstad

TANDEN worden absolnut zonder pijn uitgetrokken door toepassing van gas. Alle soorten van vullingen (voornamelijk met goud.) De beste kunstmatige tanden worden op Vulcanite, Celluloid of Gouden platen ingezet, ook volgens de allernieuwste Crown en Bridge methode. Billijke prijzen. Spreekuren van 9 v.m. tot 5 n.m.

Verbazende Koopjes.

Buitengewone Waarde voor uw Geld.

Morrison & Co

Veroorzaken een Opschudding in Pleinstraat.

DE Grootste Verkooping van Lakenstoffen immer bekend is nog in Vollen Gang. Er is geen Bluffen gemengd met onze Koopjes, eenvoudig om dat wij de Goederen hebben om te verkoopen.

Het zal alle lezers van dit Blad beloonen om onze Pakhuizen gedurende deze week een bezoek te brengen

MORRISON & Co's

Pleinstraat,

Tegenover de Kazernestraat.

GEGALVANISEERDE STALEN WINDMOLENS,

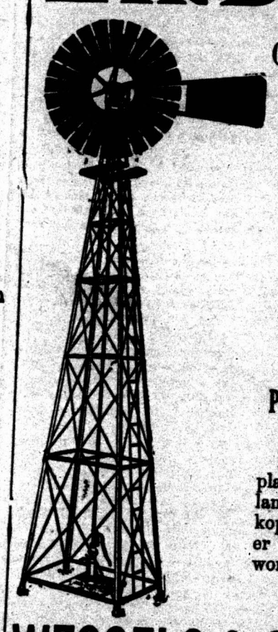

OM WATER OP TE POMPEN

DE STERKSTE EN DE BESTE IN DE WERELD.

8 voet wiel en 25 voet Toren.
8 voet wiel en 30 voet Toren.
8 voet wiel en 40 voet Toren.
10 voet wiel en 25 voet Toren.
10 voet wiel en 30 voet Toren.
10 voet wiel en 40 voet Toren.
12 voet wiel en 25 voet Toren.
12 voet wiel en 30 voet Toren.
12 voet wiel en 40 voet Toren.

Pompen van alle soort om op alle putten passen.

Deze Windmolens zijn op een verbeterd plan ingericht, en sterker dan iets nog in dit land ingevoerd. De torens zijn sterk gekoppeld, en de wielen zijfreguleerend zoodat er feitelijk niet naar omgerien behoeft te worden.

ALLE INFORMATIE MET PRIJZEN VAN

WESSELS & COMPY., 26 LANGSTRAAT, KAAPSTAD.

Invoerders van Landbouwwerktuigen en Machinerie, Bakkiespompen, Graven, Vorken Eggen, enz.

SPECIAAL GEPREPAREERD VOOR ZUID-AFRIKA.

A SPARKLING, COOLING DRINK.

Stimulates the Liver.
CURES HEADACHE.
PURIFIES THE BLOOD
Sold by Chemists, Grocers, and Stores.

Bemoedigd door de enorme verkoopingen, maken de Fabrikanten zich gereed om

250,000 BLIKKEN TE VERSCHEPEN.

VERKRIJGBAAR BIJ:—

B. G. LENNON en Co.
HEYNES, MATHEW en Co.
J. D. CARTWRIGHT en Co.
B. LAWRENCE en Co,
STEPHAN McPHERSON en Co.
en bij andere Pakhuizen.

Zuid Afrikaansche Vertegenwoordiger:—

CHAS. W. HOLMES,

Timber Straat, Pietermaritzburg.

KOLONIALE PRODUKTEN.

WIJ bieden de volgende soorten van produkten van 't NIEUWE SEIZOEN aan tegen de laagste markt-prijzen:—

Aardappelen; Natal, van Zyl en Zwartbek Boonen; Haver en Garst (voor voer en zaad); Rog, Erwten; Linzen; Zweepstokken; Rollen Tabak; Buchu; Ganzenveederen.

Ook hebben wij juist ontvangen ladingen

Schotsche "Maincrop" en andere superieure soorten ingevoerde Aardappelmoeren;

Mielies, Mielie Meel, Zaadhaver (Schotsche en Amerikaansche), Rog, Roode en Witte Boonen, Linzen, enz.

Orders uitgevoerd met spoed; aanvragen genieten dadelijk alle aandacht.

LIBERMAN EN BUIRSKI, 24, BURGSTRAAT.

Postbus 157. Takken te Swellendam en Robertson.

Groote voorraad Dop Brandewijn te koop, enkel bij de groote maat.

Kaap de Goede Hoop Spaarbank Maatschappij

APPLICATIES voor Leeningen zullen dagelijks in overweging genomen worden ten Kantore van de Bank, Groenteplein, Kaapstad

S. V. HOFMEYR,
Secretaris.

KENNISGEVING.

OMTRENT den 15den December, weggeloopen een zweet vos Paard, gemerkt H. D. op rechterbout.

Laatst gezien in de nabijheid van Piketberg. Een ieder die bovengenoemd paard aanhoudt zal volgens wet vervolgd worden.

S. J. VAN DER SPUY,
Alexandria,
P.O. Klipheuvel.

Kaf! Kaf!! Kaf!!!

DE ondergeteekende heeft een lot goede getrapte Koorn Kaf. Prijzen Billijk. Doe spoedig aanzoek.

D. BRONKHORST.
Bloedrivier,
P.O. Grootfontein Statie.

Rondgaande Onderwijzer Benoodigd

Op de plaats Palmietfontein, wijk Taaiboschspruit, dist. Winburg, O.V.S. twee mijlen van Lensgevonden Spoorweg Siding.

Applicaties vergezeld van de vereischte certificaten van bekwaamheid, goed gedrag, en lidmaatschap van eene Protestantsche Kerk, alles in Hollandsch geschreven, zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot op den 30 Maart, aanstaande.

Werkzaamheden te beginnen, indien mogelijk op 20 April en niet later dan 3 Mei.

Applicanten gehuwd zijnde kunnen in aanmerking genomen worden, daar er een goede woonhuis met vier vertrekken gratis hun ter woning zal gegeven worden.

Salaris £120 per jaar, benevens de schoolgelden der leerlingen.

Billijke reiskosten worden toegestaan.

C. H. J. MAREE.
Voorz. Schoolcommissie.

P.K. Allandale, dist. Winburg,
6 Maart, 1897.

Hoofdonderwijzer Benoodigd

Voor de II de Klas Publieke School te Calvinia, Salaris, £240 per jaar. Applicaties vergezel van getuigschriften van bekwaamheid in de Hollandsche en Engelsche talen, van goed zedelijk gedrag en van lidmaatschap eener Christelijke Protestantsche Kerk, zullen worden ingewacht tot op den 8sten. April, aanst.

Werkzaamheden te beginnen na de vacantie in Juli.

J. P. DE VILLIERS,
Sec. Schoolcommissie.

Calvinia, 9 Maart, 1897.

Onderwijzer Benoodigd,

VOOR

2 Rondgaande Scholen in de Wijk M.L.V.

APPLICATIES verzegeld van behoorlijk gecertificeerde Certificaten van afgelegde Examens, goed zedelijk gedrag en wandel, en lidmaatschap eener Protestansche Kerk, zullen door den ondergeteekende worden ingewacht tot 5den April.

Salaris £120 per jaar benevens de schoolgelden.

Alleen ongehuwde personen zullen in aanmerking komen. Werkzaamheden te beginnen 3 Mei of zoo spoedig mogelijk.

Billijke reiskosten zullen vergoed worden.

D. J. VILJOEN, V.D.M.,
Vorzitter, Sch. Com.

Reitz, 5 Maart 1897.

Onderwijzeres

GEVRAAGD om private Muziek Lessen op 't Dorp te geven. Vooreerst zullen er 21 leerlingen tegen 10/ per maand zijn. Later zouden er ook private lessen in 't zingen kunnen gegeven worden. De ondergeteekende zal gaarne op verzoek verder inlichtingen willen geven.

J. A. BEYERS.

Willowmore,
8 Maart, 1897.

BENOODIGD,

EEN assistent onderwijzer voor de publieke school alhier. Salaris £80 per jaar. Applicaties vergezeld van getuigschriften zullen ontvangen worden tot den 8sten Maart door den ondergeteekende.

J. N. VLOK.

Piquetberg, 27 Januari, 1897.

Onderwijzeres.

EEN gecertificeerde Onderwijzeres benoodigd voor een Derde Klas Boeren School, op de plaats Kanonberg, niet ver van Riebeek West. Kennis van Hollandsch een aanbeveling; Muziek noodzakelijk. Salaris £54 per jaar en alles vrij.

Aanzoek te doen bij den ondergeteekende vóór 9 April, e.k.

W. FOUCHE,
Riebeek West.

ASSISTENT

Onderwijzeres Benoodigd

VOOR DE

Wijk Dorpschool te Reitz, O.V.S.

APPLICATIES voor bovengemelde betrekking zullen door den ondergeteekende worden ingewacht tot 5 April e.k.

Solicitanten moeten voorleggen:

(a) Behoorlijk gecertificeerde Certificaten van afgelegde Examens.
(b) Gecertificeerde getuigschriften van goed zedelijk gedrag en wandel.
(c) Gecertificeerde Certificaten van lidmaatschap eener Prot. Kerk.
(d) Gecertificeerde getuigschriften van bekwaamheid in Muziek en handwerk.
(e) Bewijs dat zij geschikt zijn voor het verantwoordelijk werk dat zij zullen hebben te verrichten met vermelding van hun ouderdom.

Salaris £135 per jaar.

Billijke reiskosten zullen worden vergoed.

Werkzaamheden te beginnen op 1 Juni of na de Juli vacantie.

D. J. VILJOEN, V.D.M.
Voorzitter, Sch. Com.

Reitz, Dist. Bethlehem,
5 Maart, 1897.

DURBANVILLE.

ONSECTARISCHE SCHOOL.

BENOODIGD.

EEN Eerste Assistent, Salaris £80; Ook een Tweede Assistent voor het Kinder-Departement, Salaris £60. Werkzaamheden, indien mogelijk, dadelijk na de April vacantie te worden aanvaard. Er is een goede opening op het dorp voor een bekwame muziek-onderwijzer. Applicaties met getuigschriften te worden gezonden aan den ondergeteekende vóór den 20sten MAART.

D. J. DE VILLIERS,
Secretaris.

18 Februari, 1897.

EXECUTEURSKAMER.

(Board of Executors.)

Kantoren: Hoek van Adderley en Wale Straat, Kaapstad.

OPGERICHT A.D. 1838.

Ingelijfd bij Parlements Acte No. 17—1859.

Opbetaald Kapitaal in 180 Aandeelen
@ £15£ £27,000
Reserve Fondsen £70,000

DIRECTEUREN:

Wel.Edele heer J. H. HOFMEYR, Voorzitter.
" W. HIDDINGH, L.L.D.
" A. H. PETERSEN, M.D.
" W. MARSH,
" A. VAN DER BYL.

Voor het Administreeren van Boedels en eigendommen als Executeuren, Agenten, Voogden, Administrateuren, of Anderzins:

Personen verlangende de kamer aantestellen als voornoemd worden verzochthaar te benoemen en aantestellen, als: De Executeurs Kamer, Kaapstad.

De Kamer administreert Insolvenet Boedels door haar Secretaris.

N.B.—Aanzoeken om beleeningen op vastgoed worden dadelijks gedurende Kantooruren in overweging genomen.

J. H. N. ROOS,
Secretaris.

KOLONIALE WEESKAMER EN TRUST MAATSCHAPPIJ.

No 4, KERKPLEIN, KAAPSTAD.

POSTBUS 14.

Telegraaf en Kabel Adres: "FIDELITY."

OPGERICHT 31 MAART, 1846.

Kapitaal £25,000
Reserve Fonds... ... £54.000

Voor de Administratie van Boedels en Eigendommen, als Executeuren, Administrateurs, Voogden, Curators, Trustees van Insolventen Boedels en onder Huwelijksvoorwaarden, Inspektors, Assignees, Agenten voor Ingezetenen en Niet-Ingezetenen, Likwidateuren van Onderlinge-Maatschappijen en Firmas.

Voor de Invordering van Verbanden, Wissels en andere schulden.

Voor leening van Geldop Eerste Verbanden van Vastgoed en andere goedgekeurde Securiteiten, het Beleggen van Kapitaal, den Koop en Verkoop van Vastgoed en ander Eigendom.

DIREKTEUREN:

PAUL DE VILLIERS, Procureur, VOORZITTER.
HARRY BOLUS, C. T. VOS,
J. C. HOFMEYR, H. M. ARDERNE,
C. M. BERNARD, E. J. EARP.

Dezulken die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te nomineeren als "De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij."

☞ De Insolvente Tak wordt bestierd door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

WAARBORG TAK:

Voor het Guarandeeren van de Eerlijkheid, Rechtschapenheid en Getrouwheid van Personen die Verantwoordelijke Posities bekleeden, bij het betalen van eene Jaarlijksche Premie.

☞ De Polissen der Maatschappij worden in ontvangst genomen door de Imperiale Koloniale, Transvaalsche en Oranje Vrijstaatsche Regeeringen, Municipaliteiten en Afdeelingsraden, Banken, andere Publieke Inrichtingen en Maatschappijen.

De Direkteuren komen elken Dinsdag om 10 v.m. bijeen om Zaken af te handelen.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

SOMERSET STRAND.

TE KOOP GEVRAAGD.

EEN eigendom: moet groot en geschikt zijn voor een bezigheid (winkel). Doe aanzoek met bijzonderheden en prijs bij "Koopman," Kantoor van dit Blad.

BEZOEK

Van Duyn's Logies Huis,

Te SOMERSET WEST STRAND.

Termen billijk en goede behandeling

AKERS TE KOOP

Bij NIEUWLAND.

GELEVER

P. J. v. d. MERWE, Nieuwl.

Het Genas Hen Alle

MIJNHEER,—Negen maanden geleden betuigde ik in een brief aan u van de goede uitwerking van RHEUMATICURO in mijn geval. Ik ben 60 jaren oud en heb 23 jaren lang geleden aan CHRONISCHE ASTHAM en RHEUMATIEK en zochte verlichting van vele beroemde geneeskundigen, en probeerde alles, zonder baat te vinden en had in mijn geval alle geloof in menschelijke bekwaamheid verloren, tot dat ik RHEUMATICURO proobeerde en in eens zijn mijn Neuralgia, Rheumatiek en pijnen in hoofd en aangezicht verdwenen en het nieuws is ver en wijd verspreid dat "oumeester VAN ROOY amper heellemaal gezond was van die wonderlijke Medicijn," en dit was werkelijk het gevaal; elkeen die het probeerde bevee t het aan.

De heer JACOB VAN ZIJL van Vlakfontein (3 uur van Steijnsburg), is genezen van een schijnbaar ongeneeslijkgeval van Rheumatiek en Jicht. Nooit, zei zijn moéde-Mevr. VAN ZIJL aan mij, was er een erger geval van "Koorts Ziekte", zoaals zij het noemen. De eeste dosis RHEUMATICURO deed de lijdende jonge man rustig slapen en medecijn werd voortdurend toegediend, hoewel de buren en vrienden zeiden dat nij niet verwachten dat hij leven zon, voor *zij tmee-maal hier*, en getuigde van de geneeskracht van de RHEUMATICURO en PILLEN.

JONES RHEUMATCURO.

De oude heer VAN DER WELT, van Reddersburg, werd genezen door een bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvlei, Middelburg, C. C. vond dadelijk verlicting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, van wonderboom, Burgersdorp, werden ook genezen maar ik moet nu sluiten—Ik blijf uw dankbare vriend, J. C. van Het groote Zuid-Afrikaansche geneesmiddel voor Jicht, Rheumtiek, Rheumatische Jicht Lende Jicht, Heup Jicht, Aangezicht pijnen, enz., en heeft vele duizenden gevallen, veel erger dan bovengen noemde, genezen. Is verkrijgbaar van alle Apothekers en Winkeliers door geheel Zuid-Afri-

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "CASTLE MAIL" Maatschappij,

DE Stoombooten dezer Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., naar Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschentijden.

Mar. 17—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HAY.
" 31—DUNVEGAN CASTLE, Kapt. ROBINSON
April 14—ROSLIN CASTLE, Kapt. TRAVERS.
" 28—HAWARDEN CASTLE Kapt. RIGBY.
Mei 12—TANTALLION CASTLE, Kapt. DUNCAN
" 26—NORHAM CASTLE, Kapt. HARRISON
Juni 9—DUNVEGAN CASTLE, Kapt. ROBINSON
" 23—ROSLIN CASTLE, Kapt. TRAVERS
Juli 7—HAWARDEN CASTLE, Kapt. RIGBY
" 14—TANTALLION CASTLE, Kapt. DUNCAN
Aug. 4—NORHAM CASTLE, Kapt. HARRISON
" 18—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HAY
Sept. 1—DUNVEGAN CASTLE, Kapt. ROBINSON

Extra Booten voor Engeland, via Las Palmas

GARTH CASTLE, Kapt. WARDEN, omtrent 2 Maart
PEMBROKE CASTLE, Kapt. MARSHALL, omtren. 31 Maart
TINTAGEL CASTLE, Kapt. RENDALL, omtrent 14 April
HARLECH CASTLE, Kapt. CLINOCK. omtrent 15 April, via St. Helena en Ascension
ARUNDEL CASTLE, Kapt. WINDER. omtrent 28 April
DOUNE CASTLE, Kapt. HARRIS, omtrent 12 Mei
DUNOLLY CASTLE, Kapt. WALLACE, omtrent 13 Mei, via St. Helena en Ascension.
LISMORE CASTLE, Kapt. LE SEUR, omtrent 26 Mei.
WARWICK CASTLE, Kapt. ———, omtrent 10 Juni, via St. Helena en Ascension.

Voor Vracht of Passage vervoege men sich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Beperkt.

UNION LIJN

KONINKLIJKR MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag ten 4 uur n.m., als onder aanleggende

VOOR ENGELAND.

" 24—HARTER, Kapt. MORTON,

EXTRA BOOTEN VOOR ENGELAND.

GOTH (Twin Screw), Kapt. BREMNER, omtrent Februari, doet aan Madeira
GASTON, (Twin Screw), Kapt. ———, omtrent 11 Maart, doet aan St. Helena, Ascension en Madeira.
GAUL (Twin Screw) Kapt. SYLVESTER, omtrent 25 Maart, doet aan Madeira

Een van de Maatschappij's mooie Stoom booten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES naar HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of the Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Union Stoomboot Maatschappij, Adderleystraat

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukkers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co Beperkt, aan hun Kantoor hoek van Burg en Weal Straat Kaapstad.

HET BONDS CONGRES.

ZITTING TE MALMESBURY.

[*Van onzen specialen rapporteur.*]

VRIJDAG, 12 MAART.

NAMIDDAGZITTING.

Het congres hervatte om 2 uur.

DR. KOCH.

De motie van den heer Claak (?) Barkly Oost "dat in 't belang van de boeren de regeering verzocht worde dat dr. Koch, na afloop van de runderpest onderzoekingen, verder geëngageerd worde om onderzoekingen te doen in zake andere veeziekten in de Kolonie," kwam nu onder behandeling. De voorsteller achtte het wenschelijk de diensten van dr. Koch te verzekeren vooral met het oog op het ontdekken van een middel tegen de paardenziekte.

De heer Venter secondeerde en zei dat dese van groot belang was voor de boeren, die [illegible]den van de vergadering uitmaakten. [illegible] dr. Koch die zich door practische [illegible]kingen van andere veeartsen onder[illegible]

Ds. Du Toit zei dat men tevergeefs zulk een besluit zou nemen daar dr. Koch reeds op vertrek stond of vertrokken is, hoewel de regeering haar best gedaan had om hem langer te behouden.

Het voorstel werd met meerderheid van stemmen aangenomen.

Dr. Hoffman stelde voor, als onbestreden motie dat punt zes thans behandeld worde. Verworpen.

PARLEMENTSLEDEN IN 'T CONGRES.

Beschrijvingspunt 3:—"(*a*) parlementsleden zoo min mogelijk zitting te hebben in het congres van den Bond"—kwam nu aan de orde.

De heer Jooste (Hanover) stelde voor:—"Dat parlementsleden zoo min mogelijk zitting zullen hebben, en dat een commissie worde benoemd om te besluiten wanneer de raad van parlementsleden zal worden ingewonnen." Spreker zei dat het punt niet bedoeld was om blaam op de parlementsleden te leggen. Hij meende dat het congres meer speciaal moest dienen om non-parlementsleden de gelegenheid te geven hun gevoelen uit te spreken. De parlementsleden konden uitgenoodigd worden het congres bij te wonen maar moesten niet deel nemen aan de discussie.

De heer J. C. van den Heever was tegen het voorstel. Het moest aan de distriktsbesturen vrijgelaten worden af te vaardigen wie zij verkozen.

De heer Theunissen (Richmond) zei dat vele Bondsmannen uit het congres gehouden worden daar parlementsleden afgevaardigd werden. Dit was eene volksvergadering en als parlementsleden gezonden werden was het een ander parlement en geen volksvergadering.

De heer Coetzee (Steynsburg) stelde een amendement voor dat zaken zullen blijven zooals zij zijn.

De heer A. S. le Roex, L.W.V., zei, dat als men geene parlementsleden wilde hebben, zou het beter zijn te zeggen "zoo min mogelijk."

De heer Lochner, L.W.V., ondersteunde het voorstel.

De heer Lombard (Albanie) was er tegen de parlementsleden uit het congres te verwijderen. Hij had nog nooit gezien dat zij eenig nadeel in het congres hebben gedaan. De parlementsleden worden hier gesterkt, en komen het gevoelen van het volk goed te weten. Hij zag gaarne het voorstel teruggetrokken.

De heer F. du Toit zei dat de parlementsleden noodig en onmisbaar zijn in het congres. Zij vormen de schakel tusschen het congres en het parlement.

De heer P. Michau (Cradock) wees er op dat uit de 80 afgevaardigden slechts vijf parlementsleden waren. Hij kon niet zien hoe het kwaad kon wezen dat zij er zijn, en hoopte dat het voorstel zou verworpen worden.

De heer Venter was ook sterk tegen het voorstel.

Het amendement werd aangenomen.

LEDEN EN BONDSBESLUITEN.

Het punt—"Bondsparlementsleden en hun stem in parlement over Bondsbesluiten"—aan de orde.

De heer H. J. H. Claassens (Victoria West) stelde voor:—"Dat alle Bondsparlementsleden die in het parlement tegen brandende congresbesluiten stemmen, zullen ophouden leden van den Bond te zijn (art. 14B)." Hij lichte zijn voorstel kortelijks toe.

De heer Van der Vijver (Fort Beaufort) zei dat het een onuitvoerbaar plan is. Hoe gedaan als de kiezers van een parlementslid tegen een Bondsbesluit zijn?

De heer Claassens meende dat in zulk een geval de censuur niet kon worden toegepast.

De heer P. Michau zei dat het voorstel alleronaannemelijkst is.

Ds. S. J. du Toit zei er is een gedachte dat men het lid zooveel mogelijk moet binden aan Bondsbesluiten. Maar men moet rekening houden met de kiezers van de leden. Hij stelde als een amendement voor, dat in geval een lid in strijd met het gevoelen van de meerderheid zijner kiezers zal handelen door voor een Bondsbesluit te stemmen, hij verschoond zal blijven.

De edele heer D. P. van den Heever, L.W.R., zei dat leden niet twee heeren konden dienen. De leden konden niet de Bondsbesluiten uitvoeren en de wenschen van hunne kiezers ook. Als Bondsparlementsleden niet de besluiten van den Bond uitvoeren, wat baat het dan dat de Bond hen in het parlement brengt. Het baat niet dat de Bond besluiten neemt als zij niet door zijn leden uitgevoerd worden. Spreker kwam verder op de brandziektewet in verband met de zaak.

De heer P. J. J. Pienaar vroeg of de heer Van den Heever niet van het punt was afgedwaald.

De heer Van den Heever werd eenigszins driftig en noemde den heer Pienaar een brandziekte-inspekteur. De heer Pienaar protesteerde tegen de benaming, en vroeg de bescherming van den voorzitter. De voorzitter vroeg den heer Van den Heever die woorden terug te trekken. Onder veel gelach stond de heer Van den Heever op en vroeg liefkozend: "Ou broer, vergeef het mij maar, ek het dit in haas geseg." Daarna ging hij voort met zijn speech.

De edele heer R. P. Botha, L.W.R., ondersteunde het amendement van ds. Du Toit.

De heer Moolman (Carnarvon) zei dat het noodig was dat de parlementsleden leden van het congres zijn, want zij moesten de besluiten van het congres in het parlement voordragen. De leden van het congres kunnen niet naar het parlement gaan. Hij woonde 29 uren van de statie en als hij hier moet komen om een voorstel door te krijgen en er is niemand om dat besluit ten uitvoer te brengen zou het niet bemoedigend wezen.

De heer Pretorius meende dat de parlementsleden niet zoo zeer gebonden moesten worden. Zij hebben het vertrouwen van hunne kiezers, en moeten de gevoelens hunner kiezers raadplegen. De heer Van den Heever heeft een gedeelte van zijne kiezers die voor de brandziektewet zijn, en hij had tegen dat gedeelte gehandeld. "De meerderheid uwer kiezers zijn voor een brandziektewet, en gij hebt tegen hen gestemd," zeide hij. Hoe moet een parlementslid nu maken waar een verschil van gevoelen is onder zijne kiezers? Als de leden tegen onze belangen stemmen en ons vertrouwen verliezen kunnen wij hen tot verantwoordiging roepen. Men moest hen meer vertrouwen en niet aan banden leggen.

De edele heer Van den Heever daagde den heer Pretorius uit, te bewijzen dat de meerderheid zijner kiezers voor de brandziektewet is.

De heer Pretorius nam de uitdaging aan. (Luide toejuiching).

De heer Marais (Uitenhage) was tegen het voorstel. Het toont te min respekt voor onze vertegenwoordigers. Hij zou er nooit voor stemmen. De brandziektewet is niet de oorzaak van den achteruitgang van den Bond maar de anti-brandziektewet. (Toejuiching en geroep van: neen!)

De heer F. du Toit (Ceres), zei dat de Bond niets zou beteekenen, indien men niet de parlementsleden had om de besluiten in het parlement door te brengen. Hij was ten eenemale tegen het voorstel.

Een voorstel werd nu ingediend door den heer D. Lombard om van de zaak af te stappen. Ter stemming gebracht verklaarde de voorzitter dit voorstel aangenomen. Eene verdeeling werd gevraagd. Uitslag: voor afstapping 39; tegen 40.

De discussie bleef dus open.

De heer Theunissen (Richmond), zei dat hij laatste jaar een voorstel over deze zaak gesecondeerd had. Hij zou het amendement van ds. Du Toit ondersteunen.

De heer Claassens trok zijn voorstel terug ten gunste van het amendement.

Het amendement werd ter stemming gebracht en aangenomen.

De heeren Van den Heever en Coetzee stemden tegen.

PARLEMENTSLEDEN EN REGEERINGS-KONTRAKTEN.

Punt C—"geen parlementslid tenderaar of securiteit te zijn voor eenig gouvernements-kontrakt."

De heer Reynolds (Ceres) stelde voor:—"Deze vergadering, kennis genomen hebbende dat bij de laatste parlementszitting door leden van het lagerhuis tenders werden aangenomen tot het leveren van draad, ezels, enz., zoo spreekt deze vergadering hare afkeuring daarover uit en verklaart dat in 't vervolg geen lid van 't parlement het recht zal hebben eenig kontrakt of tender onder dat lichaam aan te gaan en verzoekt de commissie van uitvoer zoodanige wet in te dienen bij de eerste zitting van het parlement." Hij zei dat zijn voorstel bedoeld was om parlementsleden uit de verzoeking te houden. Bij de laatste zitting van het parlement zijn gevallen voorgekomen waarin parlementsleden tenderaars werden voor gouvernements-kontrakten. Dit moest vermeden worden. Daarom diende hij zulk een voorstel in.

De heer Lochner, L.W.V., ondersteunde het voorstel. Hij dacht het recht dat de parlementsleden uit zulke zaken blijven.

De heer Snijman (Ceres) was voor het voorstel.

De heer J. Luttig veroordeelde de leden die kontrakten van de regeering hadden verkregen. Hij zou het voorstel ondersteunen.

De heer Haasbroek zei dat men de knoeierij moet voorkomen door een wet in den geest van het voorstel te passeeren.

Ter stemming gebracht werd het voorstel algemeen aangenomen.

EEN AANZOEK.

Gelezen brief van den heer F. J. Conradie (Worcester) vragende om opname als lid, daar hij als lid vervallen was, hebbende hij tegen den Bondskandidaat gestaan bij een parlementaire verkiezing voor het hoogerhuis.

De brief werd verwezen naar de staande commissie voor rapport.

"ONZE JAN."

De heer Smith (Graaff-Reinet) stelde voor "den heer J. H. Hofmeyr te verzoeken zich weder voor het parlement verkiesbaar te stellen." Hij zeide dat de naam van den heer Hofmeyr een diep snaartje in elk hart raakt. (Toejuiching). Hij achtte zich niet bevoegd al de deugden van den heer Hofmeyr te noemen, doch dit is ook niet noodig. Indien het congres hem eenparig vraagt zal hij het misschien, indien ooit, aannemen.

De heer R. P. Botha secondeerde, en zeide dat hij onlangs een gesprek heeft gehad met den heer Hofmeyr, dat zijn gezondheid het thans niet toelaat, doch nemen wij het besluit dan zal hij het doen indien mogelijk.

De motie werd staande algemeen aangenomen.

DE BOND.

De heer Pretorius (Middelburg) trok het beschrijvingspunt in omtrent het weder verstandig optreden van den Bond, daar het doel van zijn distriktsbestuur reeds voor de vergadering is geweest op heden morgen.

BONDSMANNEN.

De heer Venter (Burgersdorp) stelde voor dat geen Bondsman lid van de Boerenvereeniging (Farmers' Association) zal zijn.

De heer N. J. van Rensburg ondersteunde de motie.

De heer Mohr stelde voor als amendement dat geen Bondsman lid zal zijn van een politieke boerenvereeniging wier beginselen in strijd zijn met die van den Bond.

Ds. Du Toit had een verder amendement dat de vergadering zich niet geroepen acht verder in de zaak te treden dan bepaald is in artikel 7 van het program van beginselen.

Het amendement van den heer Mohr werd met meerderheid van stemmen aangenomen.

Daarna verdaagde het congres tot Zaterdagmorgen om 9 uur.

EEN CONVERSAZIONE.

Den Bonds-afgevaardigden werden Vrijdagavond een promenade concert en conversazione gegeven in het stadhuis, door het distriktsbestuur van Malmesbury. De zaal was wel gevuld door afgevaardigden en heeren en dames uit Malmesbury, en een zeer aangename en gezellige avond werd doorgebracht. Al de prominentste ingezetenen van Malmesbury, waarvan de dames niet een gering getal uitmaakten, waren tegenwoordig. De dames die voor de ververschingen en het bedienen te zorgen hadden verdienen allen lof voor de uitstekende bekwame wijze waarop zij zich van haar taak kweten, vooral mevr. Werdmuller, gade van den secretaris van het distriktsbestuur, en de dames die haar ter zijde stonden. Het plaatselijke muziekkorps, onder de bekwame leiding van den heer Koch, streelde het gehoor met aangename muziek.

De heer Jac. Lochner ageerde als voorzitter en met hem zaten mede aan de hoofd-tafel de edele heeren Botha en Van den Heever L.W.R en de heer J. P. du Plessis, L.W.V.

De heer Jac. Lochner zeide dat het hem speet dat het niet het aan een bekwamer persoon gelaten werd als voorzitter te ageeren bij zulk een bijeenkomst. Hij heette de bonds-broeders hartelijk welkom. Hij hoopte dat de beraadslagingen van den Bond alhier de jingoes zouden overtuigen van het nut van dat lichaam. Het was hem aangenaam hen hier welkom te heeten en wenschte hun des Heeren zegen toe. Hij wilde eenige aanmerkingen maken omtrent den Bond. Het was plicht den achteruitgang van den Bond tegen te gaan. Daartoe zijn liefde en samenwerking noodig. Hij hoopte dat de Afrikaner nooit zijn nationaliteits-gevoel zal verliezen en dat ieder Afrikaner voor het welzijn van land en volk zou werken.

Den heer J. du Plessis, L.W.V., werd verzocht een woord te spreken. Aan het verzoek voldoende zei hij dat het hem zeer aangenaam was eene verandering in de vergadering te zien. Hij zag er vele dames en het deed zijn hart goed. Hij gevoelde zich ziek toen hij naar de vergadering kwam, maar toen hij de dames zag gevoelde hij zich getroost. Als men ziet wat de dames alles doen om het ons aangenaam te maken kunnen wij niet anders dan ons verheugd gevoelen.

Hierna gebruikte men weder wat ververschingen en ging toen wandelen in de frissche lucht.

Nadat men andermaal in de zaal vergaderd was nam de edele heer D. P. van den Heever het woord, en zei dat het hem aangenaam was de vergadering toe te spreken. Hij zou tot tekst nemen "de dames," en als hij van de dames sprak dan sloeg zijn grootste polsader. Malmesbury kon de afgevaardigden niet grooter genoegen hebben gedaan dan hen op zulk een gezellige bijeenkomst met de schoone sekse samen te brengen. Hij zei dat het de plicht van de dames was de nationaliteit van de Afrikaners te bewaren. Als de vrouw recht van zin was zal het volk recht zijn. Als men de vrouw heeft tot hulp zal men de nationatiteit van een volk bewaren. Hij dankte ten slotte de dames en heeren hartelijk voor het gulle en gastvrije onthaal aan de afgevaardigden gegeven. De spreker die in een luimigen geest sprak, werd herhaaldelijk toegejuicht.

De edele heer Botha nam daarna het woord en ging in de geschiedenis van de wording van den Bond, en zei dat Malmesbury goed gedaan had het congres uit te noodigen om weder wat leven in den Bond in het westen te brengen.

Advokaat Malan werd daarna opgeroepen en zeide dat het hem eene verrassing was toen de voorzitter hem opriep om te spreken. Hij wilde een woord tot het jonge geslacht richten. Het wordt gezegd dat de toekomst afhangt van het jonge geslacht, maar men moest in het oog houden dat het jonge van het oude geslacht afhangt. Het jonge geslacht neemt zijn voorbeeld aan het oude geslacht. De appel valt niet ver van den boom. Verder gewaagde spreker van de samensmelting van de verschillende rassen, de taal en bewaring der voorvaderlijke zeden.

Daarna ging men weder wat lucht scheppen. Ds. Du Toit werd opgeroepen en sprak een kort woord; en zei dat hij tot tekst zou nemen: Malmesbury. De Bond heeft rond en bont zijne zittingen gehouden, en zonder honig te smeeren moest hij de kroon aan Malmesbury toekennen om verschillende redenen. Malmesbury heeft juist het rechte gedaan door net genoeg te doen, en niet te veel inbreuk te maken op de werkzaamheden van het congres. Op luimige wijze zwaaide hij de Malmesbury inwoners lof toe voor de gulle ontvangst van de congresleden. Malmesbury heeft niet te veel gegeven maar ook niet te min. Hij zeide dat het dorp een goeden indruk op hem gemaakt had. Hij hoopte dat men weder de gelegenheid zou hebben zitting te houden te Malmesbury.

De heer Theron, L.W.V., was de volgende spreker, en zei dat hij aan zijn land gedacht onder het spreken. Als hij dacht aan den toestand van het land, dan dacht hij aan het jonge geslacht, en ziet hij veranderingen komen die zijn hart met weemoed vullen. Er is veel te doen om het jonge geslacht te vormen om waardige burgers van het land te zijn. Er bestaat een groot gebrek in ons opvoedingstelsel, die aangevuld moet worden. Wij moeten eene verandering in den toestand van zaken brengen, anders zou ons motto: eendracht maakt macht, over weinige jaren een doode letter zijn. Er is ontzaggelijk veel voor ons te doen om het land een groot land te maken. (Daverende toejuiching).

De heer A. Immelman bedankte in een nette aanspraak, namens den plaatselijken tak van den Bond, de inwoners hartelijk voor de hulp verleend om het congres te ontvangen. De inwoners, hoewel niet vele Bondsmannen, hebben getoond dat zij geen anti-Bondsmannen doch ware Afrikaners zijn. Hij bedankte hen nogmaals hartelijk voor de hulp in dezen verleend.

De heer A. S. le Roex, L.W.V., dankte de inwoners hartelijk voor hunne gastvrijheid en zei dat men lang de congres-zitting te Malmesbury zou gedenken.

Hiermede waren de verrichtingen afgeloopen.

ZATERDAG, 13 MAART.

Het congres hervatte om 9 uur.

De secretaris las de notulen die goedgekeurd werden.

SLACHTERSNEK.

De heer Van Heerden stelde voor, de commissie van slachtersnek te verzoeken rapport te doen.

Ds. Du Toit zei dat de commissie van plan was rapport te doen vóór het einde der zitting. Zij heeft tot nog toe geen tijd gehad om aandacht aan de zaak te wijden.

De vergadering stapte toen van het punt af.

NATURELLENPOLITIEK.

Ds. Du Toit stelde voor:—"De provinciale vergadering heeft met genoegen en waardeering vernomen uit de verklaring van onzen premier dat de regeering vast besloten is de nu veroverde gronden in Bechuanaland niet terug te geven aan de rebellen-opperhoofden en stammen, maar door blanken te laten occupeeren, en de daartoe strekkende wetgeving voor te dragen bij de volgende parlementszitting, en zij hoopt dat onze Afrikaner leden in het parlement de regeering hierin zullen steunen." Hij wees op de belangrijkheid der zaak. Het ministerie heeft zijn politiek verklaard maar het zal tegenstand vinden, zooals reeds het geval is, en wij moeten het ondersteunen. Aangevoerd wordt dat er een overeenkomst is met de rijksregeering en hun grond den naturellen niet ontnomen kan worden. Rebellen hebben alle recht verbeurd, en die vlieger gaat dus niet op. Zij hebben gerebelleerd. Zij mogen niet hun grond terug krijgen.

De heer Holtzhausen zei dat men niet op zulk een voet kan voortgaan. De kaffers hebben net gedaan wat zij wilden. Zij hebben den heer Faure, secretaris van landbouw, met het grootste disrespekt behandeld en verdienden uit het land gejaagd te zijn lang vóór de oorlog uitbrak. Zij bezitten het beste land en zijn dit niet waard.

Oom Daantje wilde nog spreken, maar de discussie was reeds gesloten. Oom Daantje gaf zijn spijt te kennen in de uiting: Baing jammer.

Het voorstel werd algemeen aangenomen.

REGELINGSCOMMISSIE.

De heer W. Venter stelde voor, gesecondeerd door den heer Moolman, dat een regelingscommissie van 5 leden aangesteld worde om de werkzaamheden te regelen. Hij wees er op hoe veel de aanstelling van zulk een commissie het werk zou bespoedigen. Als men niet een commissie aanstelt, zou men niet door het werk komen.

De heer Moolman sprak ook ten gunste van de aanstelling van eene regelingscommissie.

De heer Theunissen was er sterk tegen.

Ter stemming gebracht stemden voor 36, tegen 34. Hoofdelijke stemming werd geëischt met den uitslag dat 34 voor stemden en 37 tegen.

Het voorstel werd dus verworpen.

LEDENTAL.

De heer Mohr stelde voor, gesecondeerd door den heer Michau:—"Dat den secretaris verzocht worde een opgaaf ter tafel te leggen van het getal leden die sedert de laatste zitting van het congres opgehouden hebben leden te zijn.

Het voorstel werd van de tafel gestemd.

UIT DE ORDE.

De heer F. du Toit stelde voor dat de uitspraak van de commissie over de nieuwe aanzoeken in herziening genomen worde.

De voorzitter regelde het voorstel uit de orde.

BESCHRIJVINGSPUNTEN.

Punt 4 (*c*)—behoorlijke bespreking van alle beschrijvingspunten.

De heer Greyling (Dordrecht) stelde voor, dat bij het begin van ieder congres een regelingscommissie van 7 leden benoemd worde om zaken zoo te regelen dat alle beschrijvingspunten behoorlijk besproken kunnen worden. Hij zei dat er toch een geest in de vergadering was ten gunste van de aanstelling van een regelingscommissie.

De heer N. J. van Rensburg secondeerde en zei dat als er niet een regelingscommissie aangesteld werd zou men nooit het werk kunnen afdoen.

Advokaat Malan zei dat het voorstel van den heer Greyling een regel nederlegt, zoodat men niet ieder jaar over dezelfde zaak zou redekavelen. Het voorstel zou eens voor altijd een einde maken aan de zaak.

De heer Mohr sprak tegen het voorstel.

Ds. S. J. du Toit stelde voor als amendement, om eerst de brandziektewet in behandeling te nemen en dat daarna een regelingscommissie aangesteld worde om den tijd voor de overige beschrijvingspunten te regelen.

De edele heer D. P. van den Heever secondeerde.

Er vond heel wat discussie voor en tegen de aanstelling van een regelingscommissie plaats.

De uitwijzing van den voorzitter werd gevraagd of het amendement van ds. du Toit in orde was.

De voorzitter regelde het amendement uit de orde op grond dat het een punt raakt dat reeds afgehandeld is.

Het oorspronkelijk voorstel werd ter stemming gebracht en aangenomen met dien verstande dat het opgenomen worde in het reglement van orde.

Ds. du Toit stelde voor als een onbestreden motie dat punt 8—de brandziektewet—thans in behandeling genomen worde. Hij meende dat het noodig was eerst het punt af te handelen, daar het de werkzaamheden stremde.

De motie verviel.

SPOORWEGEN.

Punt 5 (*a*) (nieuwe spoorwegen—aan de orde.

De heer Marais (Molteno) stelde voor, dat in belang van de koloniale kolen-industrie het wenschelijk is "dat de regeering een lichten spoorweg zal bouwen ter ontginning van de kolenmijnen in de Stormbergen. Dat de vergadering verder van gevoelen was dat het in belang van het publiek wezen zou, indien het gouvernement bij het leenen van geld aan private personen of maatschappijen om spoorweglijnen te bouwen er een zekere voorwaarde aan zou voegen, namelijk, dat eenig persoon het recht zal hebben om zoo een spoorweg te gebruiken door betaling van een tarief door de regeering te worden vastgesteld." Spreker zei dat de graanboer en wijnboer protectie vragen voor hunne produkten en hij vraagt bescherming voor hunne kolen. De regeering begunstigt andere mijnen buiten de Kolonie. Is dit rechtvaardig? De kolen van andere mijnen worden goedkooper vervoerd dan die van koloniale mijnen.

De heer A. S. le Roex, L.W.V., vroeg of het recht is daar twee lijnen naast elkander te bouwen terwijl het drooge noordwesten geen enkele lijn heeft? Hij dacht dit een geldverspilling. Het noordwesten moest geopend worden.

De heer Strauss sprak ook ten gunste van een lijn door de noordwestelijke distrikten.

De heer Van Heerden (Tarkastad) zei dat het noodig was taklijnen te bouwen om de hoofdlijnen te voeden. Hij was voor het voorstel. De kolenmijnen moesten ontwikkeld worden.

De heer Maritz zei dat het niet een jaar was om spoorwegen te bouwen. Alleen moest Grikwaland West geholpen worden want, daar heeft men broodsgebrek.

De heer H. Claassens stelde voor: dat dit punt naar de inzenders verwezen worde om later in de zitting een voorstel in te dienen de verschillende onderafdeelingen insluitende.

Ds. Du Toit was voor afzonderlijke behandeling van punt (*a*).

De edele heer Van den Heever was tegen vermeerdering van de landschuld door het bouwen van nieuwe lijnen. Molteno heeft een ernstige behoefte, maar men moest eerst een begrooting hebben. Men kon niet blindelings geld gaan verspillen.

De edele heer Lochner sprak tegen het bouwen van nieuwe lijnen die niet uiterst noodzakelijk zijn.

De edele heer Botha kon niet voor het voorstel stemmen. Molteno heeft vooreerst genoeg voorrechten. In de richting van Kenhardt, Calvinia en Prieska is een groote wereld die van alle voorrechten van spoorweg-verkeer ontstoken is. Maar men kan niet stemmen voor spoorwegen zonder de noodige gegevens te bezitten.

Als amendement werd voorgesteld door den heer B. J. Badenhorst: om de zaak naar de wetgeving te verwijzen, daar men niet genoeg informatie heeft.

De heer T. P. Theron, L.W.V., ried aan voorzichtig te zijn. Men moest niet hier besluiten nemen over zaken waarvan men geen informatie heeft. De zaak moest niet uit de handen van de vertegenwoordigers der distrikten genomen worden. De Bond moest niet hier besluiten nemen waarvoor er geen kans hoegenaamd is.

De heer Greyvensteijn zeidat de lijn noodig was om de mijnen te ontwikkelen, die goede steenkool leveren.

DE MINISTERS FAURE EN DR. TE WATER

kwamen hier de vergadering binnen terwijl de leden opstonden.

De voorzitter heette de bezoekers hartelijk welkom als twee Bondsparlementsleden, en stelde hen aan de vergadering voor. Zij namen plaats op het platform.

Minister Faure dankte den voorzitter voor zijn hartelijk woord van verwelkoming, te meer daar hij en zijn collega de eer hadden leden te zijn van den Bond. Hij, en hij gelooft het geheele land, sloeg met groote belangstelling de werkzaamheden dezer vergadering gade. Hij hoopte dat al de besluiten in een waren patriottischen geest zullen zijn en in belang van geheel ons land. In naam van zijn collega en zichzelven dankte hij nogmaals de vergadering voor de ontvangst (toejuiching).

Minister dr. Te Water seide dat het hem ook zeer aangenaam was tegenwoordig te zijn, hoewel hij het niet noodig achtte nog iets te zeggen na de woorden gevallen van den heer Faure. Hij was niet gekomen om aandeel te nemen in de discussie, doch hij zou met aandacht luisteren naar en leeren van deze belangrijke vergadering. Dit is de eerste maal dat hij op een congres van den Bond tegenwoordig was. De omstandigheden waren er niet naar dat hij de vergadering, hoewel het hem speet, zou bijwonen. En toch niet. Hij herinnerde zich nu dat hij de eer had de band te schudden van hen die in 1882 de voorloopige vergadering te Graaff-Reinet bijwoonden, velen waarvan heden ook tegenwoordig zijn. Hij hoopte dat het grootsche werk dat daar begonnen werd zal worden voortgezet in belang van ons dierbaar land (toejuiching).

De heer Greyvensteyn hervatte de discussie over

SPOORWEGEN,

en drong aan op de noodzakelijkheid van het bouwen van de gevraagde lijn.

De heer F. du Toit stelde voor als amendement, dat van het punt zal worden afgestapt, daar men niet genoeg informatie over de zaak had.

Ds. S. J. du Toit zei dat het gevoelen der vergadering tweederlei scheen te zijn. Een gedeelte wil geen nieuwe spoorwegen, het andere wel. Spreker wilde gaarne meer informatie, maar wilde niet de zaak om gebrek aan informatie in den doofpot doen. Men moest zien meer informatie te krijgen. Hij was voor ontwikkeling van de kolenmijnen. De steenkoolkwestie is een van honderdduizenden ponden voor de Kolonie, en daar wij ons eigen steenkool hebben is het wenschelijk dat wij niet maar zoo van de zaak afstappen.

Op een vraag van den spreker werd geantwoord dat de kolen door den Vrijstaat vervoerd worden tegen 1d per ton per mijl.

Spreker zou, daar het voorstel een groote industrie raakte, de ontwikkeling waarvan veel voor de Kolonie beteekende, het voorstel zijne ondersteuning geven.

De heer Mohr meende dat deze een plaatselijke zaak was, die bij het distriktsbestuur thuis behoorde en niet op het congres.

Ter stemming gebracht werd het oorspronkelijk voorstel met meerderheid van stemmen aangenomen.

Het congres verdaagde tot 3 n.m.

ZATERDAG NAMIDDAG.

Het congres hervatte om 3 uur.

ONDERWIJSWET-COMMISSIE.

De heer Smeer stelde voor een commissie van vijf leden aan te stellen om de concept onderwijswet-Theron na te gaan en er over te rapporteeren.

De heer Theron ondersteunde dit voorstel en meende dat 't rapport den kolonialen secretaris zou kunnen helpen.

De heer Smeer drukte op de belangrijkheid der zaak en wat de opvoeding beteekende voor Zuid-Afrika. Ons bestaan hangt grootendeels er van af. De wet-Theron is nog niet goed bekend, en hij hoopte dat het voorstel met algemeene stemmen zou worden aangenomen.

De heer Lochner betreurde het dat deze zaak zoo laat voor het congres was gekomen, daar er geen tijd meer was om zulk een belangrijke zaak te behandelen.

Het voorstel werd aangenomen.

UITBREIDING VAN DEN BOND.

De heer Michau stelde voor, gesecondeerd door dr. Hoffman:—

"Met het oog op het ontstaan en den vooruitgang van staatkundige partijen, vijandig tegen de beginselen van de nationale Afrikaner-partij, draagt deze vergadering aan haren secretaris op om een circulaire te richten aan alle voorzitters en secretarissen van de verschillende takken onzer organisatie, hen verzoekende niet te verswakken in de bevordering van de goede zaak van het Afrikaanderisme, vooral met het oog op de komende verkiezingen, en tevens hen vragende dezelve bij hunne respektieve takken voor te leggen en aan te bevelen."

De heer Michau zeide dat het niet noodig was de zaak aan te bevelen in vele woorden. Er zijn politieke organisaties ontstaan, bij name de "South African League," die, naar men zegt, thans meer leden telt dan de Bond—een oude organisatie.

De heer Venter (Barkly Oost) verheugde zich over dit voorstel. In Barkly Oost staat een sterke tak van de "League" en hij juicht het voorstel toe.

De heer N. A. J. van Rensburg vroeg den heer Michau of het recht gerapporteerd was, dat er een goede verstandhouding was tusschen de "League" en den Bond te Kimberley.

De heer Michau zeide dat het bestuur van Kimberley slechts sprak van een politieke herleving en als zoodanig wordt de "League" begroet.

Dr. Hoffman, secondant van het voorstel, zei dat als er ooit een tijd was dat de Afrikaners schouder aan schouder moesten staan dan is het thans. Niet alleen wordt ons volksbestaan gedreigd van vijandelijke zijde, maar wij vernemen uit den mond van Afrikaners de vraag: "Wat heeft de Bond gedaan?" Wel hij was overtuigd dat als men den Bond niet had dan zou het Afrikaner volk niets beteekend hebben. Zelfs Engelschen hebben de kracht van den Bond gezien en zich bij dat lichaam aangesloten om ook macht te bekomen. Wel is er verschil van gevoelen in den Bond. De een acht deze de andere geene kwestie van levensbelang, maar er is overal verschil van gevoelen, en er zal altoos zoodanig verschil bestaan zoo lang er individuëele personen en zaken bestaan. De Bond is de uiting van 't gezamenlijke Afrikanerisme, en het is juist daarom dat wij het plicht moeten achten hem te bewaren. Onze krachten worden met verbreking bedreigd, en het is daarom onze dure plicht den Bond sterk te maken. Spreker vertrouwde dat de circulaire in sterke bewoordingen zou zijn, en dat de Bondsmannen van hier naar huis zouden gaan en hun best doen om den Bond uit te breiden. Hij wees op de kracht van den Bond. Zelfs een man als Rhodes, die door sommigen de Napoleon van Zuid-Afrika genoemd wordt, heeft moeten erkennen de kracht van den Bond. Dit moet ons te meer aansporen om den Bond uit te breiden en sterk te maken. Indien een of ander Bondsman niet er in geslaagd is zijn zaak hier door te drijven, laat hem niet naar huis gaan en teleurgesteld wezen. Ga en maak den Bond sterker. Er is gezegd dat het ledental afgenomen is. Hij hoopte dat als men weder bijeenkomt, het zal blijken dat het getal van leden aanzienlijk is aangegroeid. Laat ons ter wille van sentiment den Bond sterk maken. Hij meende dat hij de gevoelens der vergadering uitte. Dat de Bond dan leve en floreere. De spreker ging onder toejuiching zitten. Hij werd ook herhaaldelijk gedurende zijne rede toegejuicht.

Het voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen.

TIJD VAN SLUITEN.

Het werd besloten dat het congres om 12 uur op Woensdag, 17 dezer, zal gesloten worden.

De heer Michau stelde voor dat een afschrift van de motie van gisteren officiëel aan "Onze Jan" gezonden zal worden. Aangenomen.

DE "CAPE TIMES" EN HET CONGRES.

De heer Van Rensburg maakte eene persoonlijke explikatie omtrent een rapport in de *Cape Times*, waar gezegd werd dat het *Dagblad* geroepen heeft: "vrede" en *Ons Land*: "gevaar," en dat de vergadering door *Ons Land* misleid is geworden. Hij sprak niet van oorlog, maar van onze nationaliteit en onze partij.

De heer Mohr beaamde wat door den heer Van Rensburg is gezegd.

NOG EEN UITLEG.

De heer Theunissen vroeg een explikatie van eene uitdrukking gevallen van ds. du Toit, toen het *Dagblad* ter sprake was, namelijk, dat de invloed van de Transvaalsche geheime-dienst gelden van Pretoria tot Tafelberg werd gevoeld. Door een minister werd gezegd, dat republikeinsche afgezanten waren gezonden en deze uitdrukking heeft een zeer slechten indruk gemaakt. Hij vroeg om een uitleg van deze woorden van ds. du Toit, die zelfs op deze vergadering een smet konden werpen.

Ds. du Toit vroeg of het nu niet te laat was, daar men den uitleg gevraagd moest hebben dadelijk na de uitdrukking gevallen was. Hij is gereed zijne woorden te staven.

De voorzitter dacht dat het te laat was en regelde de vraag uit de orde.

COMMISSIE-RAPPORT OVER NIEUWE AANZOEKEN.

Een rapport werd ter tafel gelegd van de commissie voor nieuwe aanzoeken, meldende dat de commissie bezwaar had aan te bevelen de opname van tak Platkloof, Molteno, daar die in strijd is met art. 5 der constitutie. De commissie beveelt aan het aanzoek van Postmasburg, om als een apart distriktsbestuur erkend te worden, toe te staan. De commissie beveelt verder aan de opname van den heer Conradie (Worcester).

Het minderheidsrapport beveelde aan het aanzoek om opname voor nog een jaar uit te stellen.

De aanbevelingen der commissie werden goedgekeurd en het rapport aangenomen.

DE HEER FRANS CONRADIE.

Op de laatste aanbeveling stelde de ed. heer Lochner, L.W.V., voor dat het rapport van de meerderheid aangenomen worde.

De heer W. van der Vijver stelde voor het minderheidsrapport aan te nemen. Men moest de tucht van den Bond handhaven.

De heer F. du Toit secondeerde en sprak ten gunste van het amendement.

De heer Lötter was er voor den heer Conradie weder op te nemen.

De heer Smeer was voor toelating van den heer Conradie.

De heer van Heerden (Murraysburg) was voor het minderheids rapport.

De ed. heer R. P. Botha zeide dat hij vreest dat de heer Conradie niet heden hier geweest zou zijn om aanzoek te doen, indien hij geslaagd was; integendeel zou hij er op geroemd hebben, zonder den Bond klaar te kunnen komen. Uitbreiding van den Bond is goed, doch dan moet de uitbreiding gezond zijn. Wat helpt het een groot aantal leden te hebben indien een deel verrot is (toejuiching).

Oom Daantje is voor genade, temeer daar eene elektie op handen is—stelt men één jaar uit en het beteekent feitelijk voor altijd.

De heer P. J. J. Pienaar (Beaufort West) zei dat als men niet de censuur toepast, zou een Bondsman maar tegen een Bondskandidaat kunnen staan en later weder op aanzoek opgenomen worden. Een Bondsman behoort zich niet aan zulke dingen schuldig te maken. Als men overtreden heeft moet men zich aan de tucht van den Bond onderwerpen.

De heer Pretorius, als lid van de commissie, wilde ook eenige woorden over de zaak zeggen. Hij was voor het meerderheidsrapport. Men moest niet te hard zijn. Wanneer een man schuld erkent en vergeving vraagt, en men het hem weigert handelt men niet christelijk. Liefde en zachte behandeling zou meer doen dan de uiterste strengheid te gebruiken.

De heer G. Smith zei dat de heer Conradie de eer van den Bond geschonden had en hij moest gestraft worden. De daden van den heer Conradie hebben getoond dat hij niet een ware Bondsman is.

Ds. S. J. du Toit zei dat hij als lid van de commissie van toezicht wist van alles wat er plaats gevonden had. De heer Conradie, een man van goeden stand, heeft schuld erkend en vraagt om weder opname. Dit is geen kleinigheid en mogelijk meer dan velen in deze vergadering zullen doen. Hij hoopte dat men zou bedenken of men in belang van den Bond handelt door den regel in dit geval toe te passen.

De heer Michau zeide dat de heer Conradie niet een goed voorbeeld heeft gezet. Hoewel hij reeds geen lid meer was teekende hij nog de statistieke opgaven als voorzitter.

Ds. S. J. du Toit en de heer Pretorius verklaarden dat zij dit feit niet wisten en als het voor hun aandacht gebracht was zou hun rapport anders geweest zijn.

Advokaat Malan gaf aan de hand de zaak terug te verwijzen naar de commissie, daar er op het laatste oogenblik een feit voor haar aandacht gekomen is waarvan zij niet wist. Hij diende een motie van orde in dien zin in.

Objectie werd gemaakt daar een, motie reeds aangenomen was om tot stemming over te gaan.

Slechts 56 leden stemden, 28 voor en 28 tegen.

De vergadering kwam toen tot het besluit de zaak terug te verwijzen naar de commissie, aangezien er een misverstand was.

SPOORWEGEN.

Punt 5 (*b*)—het bouwen van een spoorweg van Victoria West naar Carnarvon en Kenhart—aan de orde.

De heer H. J. H. Claassens stelde voor dat dit punt en punt (*c*) verwezen worden naar de inzenders om tot een overeenkomst te komen.

De heer Moolman (Carnarvon) kon zich niet met het voorstel vereenigen.

De heer A. S. le Roex, L.W.V., dacht het beter de regeering te vragen een opmeting van de voorgestelde lijnen te laten maken.

De heer Moolman zeide dat de Carnarvon-lijn reeds opgenomen is.

De heer Moolman stelde voor de regeering te vragen een spoorweg te bouwen van Victoria West naar Carnarvon en Kenhardt. Hij zeide dat de noord-westelijke distrikten spoorwegverkeer zeer noodig hebben. Carnarvon was de meest centraal gelegen plek om een verlenging er heen te maken. De lijn naar Carnarvon is reeds opgenomen. Hij dacht dat deze een betalende lijn zou wezen. Het terrein is zeer effen. Tusschen Victoria West en Carnarvon zou slechts één brug noodig zijn. Van Carnarvon naar Kenhardt is ook een effen terrein door een groot en onontwikkeld distrikt. Carnarvon is in het midden van de veewereld en veel vee zou getransporteerd worden. Hij rekende op de ondersteuning der vergadering.

De heer Theunissen zei dat men niets voor zich had om op te gaan. Iedereen wil zijn eigen lijntje hebben. Hij dacht dat het noordwesten verzuimd is. Zij hebben geen spoorwegverkeer. Als zij een spoorweg krijgen kan het land een veel grooter bevolking dragen. Hij was tegen korte lijnen, die op een zekere plaats doodloopen. Hij meende dat een hoofdlijn door die distrikten moest gemaakt worden, en stelde voor de regeering te vragen nauwkeurig onderzoek te doen met het oog op opmeting en aanleg van spoorwegen in die distrikten die nog van alle spoorwegverkeer verstoken zijn.

De heer Stofberg (Williston) pleitte sterk voor de lijn naar het noord-westen. Wat zal er van die streken worden indien ze geen lijn krijgen?

De heer Izak van Zijl (Vanrhijnsdorp) sprak ten gunste van de lijn. De grond is vruchtbaar, doch men kan niet veel planten omdat men geen markt heeft. Hij haalde aan van het aanzoek om een lijn te krijgen door Piketberg, doch dan moest men eerst eene opmeting hebben.

De heer Potgieter zeide dat hij niet genoeg bekend is met spoorwegen om er te veel over uit te weiden. De lijn moest gaan zoo na aan de dorpen als mogelijk. De droogte is oorzaak van hongersnood, en er is geen manier van vervoer. Hij wil een lijn naar het westen hebben zoodat de schapen hierheen gezonden konden worden. Het vervoer van de posten zal ook veel gemakkelijker gaan. De lijn moet niet altijd juist rechtuit gaan.

De heer Theron wees op de moeilijkheden verbonden aan het doorvoeren van spoorwegvoorstellen in het parlement. De vergadering kon de parlementsleden niet binden voor een bepaalde lijn te stemmen. Hij zou het amendement van den heer Theunissen ondersteunen.

Ds. Du Toit wilde eenige hoofdpunten aanroeren. De eenige weg is om één pad te loopen. Heel het noord-westen is van spoorwegverkeer ontstoken. Door spoorweg-communicatie kon de productie van die distrikten zeer vergroot worden. Door besproeiing kon men er veel graan produceeren. Spreker was nog aan het woord toen de vergadering verdaagde.

ZATERDAGAVOND.

Het congres hervatte om 8 uur.

Tengevolge kennisgeving stelde ds. S. J. du Toit voor dat de brandziektewet Maandag eerst in behandeling zal worden genomen.—Aangenomen.

NOG SPOORWEGEN.

Ds. Du Toit, die aan het woord was toen men verdaagde, hervatte de discussie en zeide dat men uitersten moest vermijden. Men moest niet degenen binden die voor ons moeten werken, maar men moest ook niet te onbestemd wezen. Zijn doel was eenvoudig om te zien hulp te verleenen. Het amendement van den heer Theunissen dacht hij te onbestemd. Hij gewaagde verder van de vruchtbaarheid van het noordwesten, waar men aan besproeiing doet, en stelde een amendement voor, vragende, bij verdere uitbreiding van spoorwegen, rekening te houden met de noordwestelijke distrikten, en een commissie benoemende om in overleg met de regeering te handelen met het oog op het verkrijgen van spoorweg-verkeer voor die distrikten. Hij dacht zijn voorstel een praktisch. Het is meer beperkt tot het noordwesten, en geeft verder aan de hand wat men doen moest om uitvoering aan de zaak te geven.

De ed. heer Lochner, L.W.V., wilde Malmesbury ook in het voorstel opgenomen hebben.

De heer Van Heerden dacht het voorstel-ds. Du Toit eenigszins gevaarlijk. Het maakte slechts voorziening voor de noord-westelijke distrikten, terwijl er oostelijke distrikten zijn die ook spoorweg-verkeer begeeren. Hij zou het amendement van den heer Theunissen ondersteunen.

De heer P. J. J. Pienaar was het eens met het voorstel van ds. Du Toit. De oostelijke distrikten zijn meer bevoorrecht dan de distrikten aan de linkerzijde van de hoofdspoorlijn. Hij spoorde aan tot samenwerking om het noordwesten ook het voorrecht van spoorwegverkeer te geven.

De heer F. Strauss was voor het amendement-Du Toit. Hij gewaagde van de vruchtbaarheid van het noordwesten. Er werd 100 mud van 1 mud gewonnen. De gemiddelde opbrengst is 50 mud van 1 mud. Het is daarom de moeite waard zulk een land te openen.

De heer Van der Merwe (Calvinia) meende dat de westelijke distrikten dienen te hulp gekomen te worden. Zij hebben nu reeds zoo lang moeten wachten, en behoorden nu aan de beurt te komen. Zooals zaken thans zijn kon men in tijden van overvloed niets uit- en in tijden van hongersnoods niets invoeren.

Advokaat Malan zeide dat het voorstel van ds. Du Toit hem deed denken aan het tien millioen ponden spoorweg-schema van sir Gordon Sprigg. Een spoorweg door de noordwestelijke distrikten zou een enorme som gelds vereischen. De thans bestaande lijnen waren punt tot punt lijnen, zooals men ze noemt. De lijnen naar het noorden werden gebouwd met het oog om de diamant- en goudvelden te bereiken en ze met de drie havens te verbinden. Voor de noordwestelijke distrikten wilde men een ontwikkelingslijn, en niet een lijn van een zeker punt tot een ander punt. Men wilde bijvoorbeeld een lijn van Malmesbury door die distrikten naar Prieska. De regeering kon moeilijk aan zulk een groot schema denken. Het voorstel-ds. Du Toit zou dus van geen praktisch nut zijn. Het amendement van den heer Theunissen was verkieslijker. Het stelt geen bepaald schema voor, en "Oom Fanie" kon daaronder om een opmeting vragen en de heer Theunissen ook. Hij had ook nog een ander bezwaar tegen het voorstel. Hoe zou die commissie werken? Hoe zou men vergaderen? De leden wonen zoover uit elkander dat zij slechts eens per jaar zou kunnen vergaderen. En wie zou de groote kosten betalen verbonden aan zulk een commissie, waarvan de leden zoo uit elkander wonen? Onder de omstandigheden dacht hij het best 't amendement-Theunissen te ondersteunen.

Ds. Du Toit zei dat zijn voorstel geen bepaald schema voorstelde.

Dr. Hoffman was het eens met den heer Malan. Het schema van ds. Du Toit was te omvattend en minder praktisch dan het amendement Theunissen.

De heer Visser zei dat hij van gevoelens was dat men niet de regeering moest vragen deze of geene lijn te maken. De noordwestelijke distrikten moesten echter te hulp gekomen worden, daar zij noodlijdende zijn.

Een voorstel om de discussie te sluiten werd aangenomen.

De heer Moolman, repliceerende, zei dat hij zich niet kon vereenigen met het amendement van den heer le Roex. Zijn voorstel vraagt slechts een kleine zaak, en als dit niet verkregen kon worden, hoe zou men dan nog meer gaan vragen. Als de lijn naar Carnarvon gebouwd wordt zullen al de noordwestelijke distrikten daarbij profiteeren. Hij kon zich niet met het amendement-ds. Du Toit vereenigen want het eischt te veel. Hij hoopte de vergadering zou zijn voorstel alle consideratie geven.

De heer Le Roex trok zijn voorstel ten gunste van dat van ds. Du Toit terug.

Het amendement van den heer Theunissen werd bij stemming aangenomen.

ZONDAGSTREINEN.

De heer P. J. J. Pienaar stelde voor: "Met verwijzing naar hare vorige besluiten, spreekt de provinciale vergadering zich nog eens ten sterkste uit tegen het loopen van Zondagstreinen en alle arbeid van regeeringswege als in strijd met de landswetten, met ons program van beginselen en het geweten van ons Christenvolk." Spreker zeide dat er reeds verscheidene besluiten over deze kwestie gepasseerd zijn. Hij meende dat als er een wet is dat er geen Zondagstreinen zullen loopen, zouden er geen reizigers zijn die op Zondag reizen. De wet verbiedt hem zijn winkel op Zondag open te houden, en toch laat de regeering treinen loopen op den Zondag. De regeering moest een goed voorbeeld zetten.

De heer O. J. Marais stelde voor als een amendement dat de regeering gevraagd worde dubbele prijzen te laten betalen door reizigers die op den Zondag rijden.

De heer Moolman (Somerset Oost) zei dat het onmogelijk was *alle* treinen op den Zondag te stoppen. Hij was er voor pleiziertreinen op den Zondag te stoppen, maar al de treinen kunnen niet gestopt worden.

Ds. du Toit zei dat het een ernstig onderwerp is, en ernstige overweging verdient. Jaar na jaar zijn op dit punt besluiten genomen door het congres, en hij meende dat er aangedrongen moet worden op de uitvoering van die besluiten. Tot onlangs zijn er maar twee pleiziertreinen geweest op den Zondag, maar dit jaar is het getal met een vermeerderd en als wij niet protesteeren zal men voortgaan ze te vermeerderen. Er rusten plagen en straffen op het land, en men weet dat de ontheiliging van den Zondag duchtig gestraft wordt. De zaak verdient ernstige overweging.

De edele heer van den Heever was voor het staken van pleiziertreinen op den Zondag.

Het oorspronkelijk voorstel werd aangenomen.

De Rhodes-agitatie.

De aankondiging van het beschrijvingspunt—"het congres spreke een duidelijk gevoelen uit over de Rhodes-agitatie en Rhodes lidmaatschap van het parlement"—werd met toejuiching begroet.

De heer Theunissen stelde voor:—

"Deze vergadering kennis nemende

"Van de resolutie, betrekkelijk den Jameson-inval, door het provinciaal bestuur aangenomen op den 13den Maart, 1896,

"Van de beschuldiging tegen den heer Rhodes daarin aangestipt,

"Van het gevoelen daarin geuit, dat tenzij de heer Rhodes er in slaagde zich te zuiveren van bedoelde beschuldigingen en van alle deelneming aan, voorkennis en begunstiging van het komplot dat leidde tot den Jameson-inval het voor de nationale Afrikaner partij onmogelijk zou zijn met hem op staatkundig gebied samen te werken,

"Verklaart na kennis genomen te hebben van de bevindingen van ons parlementair comité van onderzoek over het onderwerp en van het getuigenis door den heer Rhodes zelf afgelegd voor het Britsche parlementair comité, dat alle overwegingen van nationaal zelfrespekt, politieke eerlijkheid en goede trouw de nationale Afrikaner partij gebieden, den heer Rhodes verder geen de minste politieke ondersteuning te verleenen hetzij op publieke vergaderingen of in de drukpers, bij de stembus of in het parlement, of waar ook, en dat zij ten volle vertrouwt dat alle Bondsmannen overeenkomstig deze resolutie zullen handelen."

Hij zei dat de gebeurtenissen bij het begin van het laatste jaar van groot belang zijn, gebeurtenissen die Zuid-Afrika bijna in een bloedbad hebben veranderd, gebeurtenissen die rassenhaat hebben verwekt, gebeurtenissen die het ideaal van den Afrikaner Bond hebben verijdeld en die den ondergang van de Afrikaners ten doel hadden. Hij bedoelde natuurlijk den Jameson-inval, waarmede wij allen bekend zijn. Wij weten dat ons select comité den heer Rhodes schuldig vond. Sommigen zeiden echter, dat men nog zijn oordeel moest terughouden. Wat is gebeurd? Bij de ondervraging van den heer Rhodes door het Engelsche comité heeft hij zichzelven schuldig verklaard. Die nu nog zegt de heer Rhodes is onschuldig is willens blind. De Afrikaner die den heer Rhodes nu nog ondersteunt is een moordenaar van eigen bloed en vleesch (toejuiching), want de heer Rhodes was oorzaak van het vergieten van onschuldig Afrikaner bloed. Toen de heer Rhodes uit het noorden kwam werd hij vereerd, zooals gezegd wordt om zijne overwinningen in het noorden, waar alles echter nog in troebel is. Die hulde werd hem toegebracht met een doel. Het speet hem dat er Afrikaners waren die hem vereerden, te meer *de ontvangst aan de Paarl.* Maar de Paarl had zich echter weder gerehabiliteerd. Waarom werd de heer Rhodes verheerlijkt? Omdat hij de Afrikaners in den grond wilde boren. Het was daarom dat de heer Rhodes zoo werd toegejuicht door zijne vroegere vijanden. Het waren zijne agenten, het gepeupel, en eenige afvallige Afrikaners die hem vereerden. In repliek zou spreker zich verder uitspreken.

De heer R. P. Botha, L.W.R., wilde niet veel spreken, doch hoopte dat het voorstel aangenomen zou worden.

Van uit verschillende hoeken werd toen geroepen: "Hoffman! Hoffman!"

Dr. Hoffman opstaande werd met gejuich ontvangen, en zeide dat hij kort zou spreken en zijne overtuigingen zou uiten. De geschiedenis van den heer Rhodes is bekend, hoe dat hij als jongeling hier kwam, te Kimberley rijk werd, en in het parlement kwam, en dat hij erkende dat hij niets kon doen zonder de Afrikaners—die man was *Cecil Rhodes*. Er was in de Kaap een oude strijder—*J. H. Hofmeyr*—die ziekelijk begon te worden, doch die in Rhodes een man zag die zijn politiek kon uitvoeren, daar de heer Rhodes den Bond gevraagd had aan hem een kans te geven. De Bond gaf die ondersteuning, omdat ze vertrouwen stelde in J. H. Hofmeyr, en omdat Rhodes een Engelschman was die, zooals men meende, ons verstond, die voor onze beginselen werkte en ons in Engeland recht wist voor te stellen. Zoo ging het. Doch de heer Rhodes was een groot amalgamator. Hij slaagde te Kimberley de mijnen te vereenigen en maakte het daar buiten arm, doch zijn eigen maatschappij sterk. Toen vroeg hij de direkteuren hem van de winsten te geven om het noorden in te palmen. Dit werd gedaan en de inpalming gelukte hem. Men zou zich den boeren-trek herinneren, die gestopt werd. De heer Rhodes kreeg zijn charter en kreeg een vinger in elke kleine maatschappij in Rhodesia. De Transvaal werd ingesloten en, naar hij ons vertelt, werden de Duitschers uitgehouden. Spreker wilde nu niet in de geschiedenis der Afrikaners gaan. Men herinnert zich Dingaan, Weenen, Moordspruit. (Toejuiching). Deze zijn feiten der geschiedenis. De voortrekkers werden hier verdrukt, en gingen met den Bijbel en het geweer naar het woeste binnenland, en stichtten daar twee republieken. De heer Rhodes heeft veel land gewonnen, en hij vertelde ons dat het alles was voor ons en in belang van de Afrikaners. Wij werden begoocheld door den grooten man, tot op 't einde van December, 1895, het bericht kwam dat Jameson met een gewapende bende de Transvaal was ingetrokken. Men was verpletterd en verslagen en vroeg: Hoe is dat mogelijk? wetende de betrekking tusschen Rhodes en Jameson. Doch de verplettering was nog grooter toen de cijfer telegrammen bekend werden. Is het mogelijk dat Rhodes een hand had in deze schandelijke samenzwering? Dag na dag werd het duidelijker dat de groote man, die achter alles zat, Rhodes was, de man die met J. H. Hofmeyr arm in arm stapte en ons vertelde, dat hij voor ons werkte! De heer Rhodes heeft lang gezwegen, doch hij heeft nu schuldig moeten pleiten. En toch waren er Afrikaners die Rhodes een verheerlijking bezorgden (teekenen van verontwaardiging). Hij spreekt voor de Paarl, en hij meent datvelen misleid zijn geworden (toejuiching). En hij denkt, dat het hart der Paarl nog beter is dan velen misschien denken. Door deze gebeurtenissen werd ons ideaal van een vereenigd Zuid-Afrika verbrijzeld, en de republieken van ons verwijderd. En wat doet Rhodes nu na alles in Engeland? Hij vergelijkt de Afrikaners bij de Turken en de Transvaal bij Creta (afkeuring). De vrienden van Rhodes helpen hem. Sir James Sivewright sprak van afgezanten uit de republieken, eene beleediging voor ons zoowel als de republieken. Dan zien wij twee heeren,

LOUW EN VENTER,

te Londen zich aanbiedende getuigenis te geven voor het Charter en Rhodes. Zijn dit de Afrikaners die ons hebben te vertegenwoordigen? (Geroep van neen! neen! Schande!) De heer Rhodes heeft de Afrikaners niet begrepen. Hij heeft niet verstaan dat zij één nationaliteit zijn. Hij zal hetzelfde met ons doen als met de Transvaal zoo hij zijn doel bereikt. Hij is een van die karakters die voor niets stuiten en duizenden in 't verderf zal storten om zijn doel te bereiken. Hij zou bij het voorstel nog willen voegen; afkeuring van de Rhodes-vereering en de uiting van ons gevoelen dat Rhodes niet waardig is nog lid van het parlement te zijn (luide toejuiching).

De aanspraken van den heer Theunissen en dr. Hoffman werden met diepe aandoening aangehoord. Aan het eind sprak dr. Hoffman met een gevoel en gloed waarmede allen bezield werden. De vergadering gaf herhaaldelijk bewijzen dat ze van harte instemde met hetgeen gezegd werd door de krachtige redenaars door wie het voorstel werd ingediend en gesecondeerd.

Het was reeds 10 uur en de voorzitter wilde de vergadering verdagen, waarop een motie van orde werd ingediend om de zaak af te handelen. Eenigen verklaarden zich bereid tot den morgen te zitten. Men besloot voort te gaan.

De heer De Wet (Lady Grey) zei dat er donkere wolken over de hoofden der Afrikaners hingen, en het is nu de tijd om ons gevoelen uit te spreken. Wij kunnen niet zwijgen als wij zien hoe zaken moedwillig verkeerd voorgesteld worden. Wij moeten de rijksregeering laten weten wat ons gevoelen is.

De heer Theunissen diende verder de volgende bijvoeging tot zijn voorstel in:—"Tevens spreekt deze vergadering hare besliste afkeuring uit van eenige agitatie of demonstratie ten gunste van den heer Rhodes, en is zij van oordeel dat de heer Rhodes niet verder als lid van het parlement behoort sitting te hebben."

Ds. Du Toit kon medegaan met het voorstel ter tafel. Na de vorige zitting van het congres zijn de zaken meer ontwikkeld. Wij hebben echter nog niet het laatste gezien. Maar wij kunnen nu een stapje verder gaan. Hij had echter een bezwaar tegen het voorstel, namelijk, waar het zegt dat men hem niet in het parlement wil hebben. Deze was een zaak voor zijne kiezers.

Dr. Hoffman lichtte toe dat het voorstel niet zoo ver ging.

De heer Van Rensburg diende een amendement in, daar hij meende dat het voorstel niet ver genoeg ging. Hij trok zijn voorstel echter spoedig terug.

Het voorstel-Theunissen werd nu ter stemming gebracht en *algemeen aangenomen.*

Het congres verdaagde om half-elf uur tot Maandag.

ZONDAG.

De meeste afgevaardigden woonden den morgendienst in de Ned. Geref. kerk bij. De plaatselijke leeraar, ds. Rabie, leverde een interessante gelegenheidspreek, naar aanleiding van de woorden: "Mijn koningrijk is niet van deze wereld." Wij hopen later de preek volledig te publiceeren.

MAANDAGMORGEN.

Het congres hervatte om 9 uur.

De notulen werden gelezen en goedgekeurd.

ONDERWIJSCOMMISSIE.

De voorzitter benoemde de volgende heeren tot leden van de commissie over de onderwijswet, namelijk ds. Du Toit, dr. Hoffman, advokaat Malan, G. Smith (Graaff-Reinet) en eerw. Pienaar.

STATISTIEKE OPGAAF.

Ingevolge kennisgeving stelde de heer J. Michau voor: dat de vergadering besluit dat de secretaris verzocht worde de statistieke opgaven van Klein-Roggeveld ter tafel te leggen ter informatie.

De motie werd van de tafel gestemd.

De brandziektewet.

Het punt—herroeping of permissiefmaking der brandziektewet van 1894—kwam aan de orde.

De edele heer D. P. van den Heever, L.W.R., stelde voor:—

"De provinciale vergadering blijft bij hare vorige besluiten en vraagt nogmaals vriendelijk doch dringend aan beide huizen van parlement om de brandziektewet permissief te maken."

Gesecondeerd door den heer B. Badenhorst. Hij zei dat hij zou blijven bij hetgeen hij mede begonnen was. Als men van standpunt verandert, dan maakt men geen vordering. Wat zou de tegenpartij zeggen als wij steeds van positie veranderen? Daarom dacht hij men moest blijven bij de positie bij het begin ingenomen, namelijk te vragen voor permissiefmaking der wet. De wet is reeds tien jaar in sommige en 16 maanden in andere distrikten in werking, en zoover hij kon oordeelen was men nog steeds gekant tegen de wet. Hij had zijn schapen door den inspekteur selven laten dippen, en zijn zij gezond? Neen, verre daarvandaan. Een andere grieve was dat men moest dippen met de voorgeschreven dippen. Dan was er de groote verspilling van geld voor de inspekteurs die hun zout niet verdienen. Zij krijgen samen £44,000. Over de £60,000 is binnen eenige maanden uitgegeven om de wet in werking te stellen. In vele distrikten is de wet nog niet in werking geweest en toch hebben de inspekteurs hunne salarissen getrokken. Men moest den boer te hulp komen door fabrieken op te richten, zoodat hij niet zijn wol 6,000 mijl ver behoeft uit te voeren. De wet is onuitvoerbaar, tirannisch en wispelturig. De natuurlijke omstandigheden van het land zijn tegen de uitvoering van de wet. Hij was nog bereid om op constitutioneele wijze voort te gaan en de wet uit te drijven "als Farao naar de Roode Zee." Hij hoopte dat aangeteekend zou worden wie voor en wie tegen de wet stemden. Als de wet permissief gemaakt wordt dan kunnen degenen die haar hebben willen haar houden en dan wordt zij niet aan onwilligen opgedrongen.

De heer F. du Toit stelde als amendement voor: "dat de regeering gevraagd worde om de wet te herroepen of permissief te maken." Spreker zei dat nog nooit een wet zoo aan het volk was opgedrongen als de brandziektewet, die gebleken is onuitvoerbaar te zijn. De schapen der voorstanders der brandziektewet zijn hard van de brandziekte. Inspekteurs zenden valsche rapporten. (Geroep: naam! naam!) De brandziekte is niet verminderd sedert het in werking treden van de wet.

De heer Van Heerden stelde een amendement voor om de wet heelemaal te herroepen. Hij was tegen permissiefmaking, daar de wet onwerkbaar is. Als men ingaat voor permissiefmaking zou men afgesneden worden. Het voorstel-Van den Heever was gevaarlijk.

De heer Stofberg (Williston) had ook een voorstel om de wet geheel te herroepen. Hij zei dat de wet in de noordwestelijke distrikten heelemaal onuitvoerbaar is. De wet is daar feitelijk ook niet in werking. De inspekteurs zenden geen ware verslagen in. Zij zeggen dat allen gedipt hebben. Dit is onwaar. Er zijn geen dip-depôts. Het was slechts een verspilling van geld, dat besteed kon worden aan besproeiingswerken, om de noodlijdenden te hulp te komen, en aan onderwijs. Hij hoopte dat de voorstanders medelijden in hun hart zullen gevoelen voor hen en hen te hulp komen.

De heer Venter (Barkly Oost) had ook een voorstel voor herroeping van de wet. Hij zei dat de wet onmogelijk in zijn distrikt kon worden uitgevoerd. Vele boeren werden onder de wet vervolgd, en groote schade door de boeren geleden. Het distrikt was zoo gelegen dat men in den winter moest trekken, maar men werd door de wet belet en honderden schapen kwamen om het leven. Hij dacht het hard en wreed. De meerderheid der zelfstandige boeren in Barkly Oost zijn tegen de wet. Hij was tegen permissiefmaking.

DE ANDERE ZIJDE.

De heer Snijman (Maclean) stelde voor:—"Deze vergadering, overtuigd zijnde dat de brandziektewet van 1894 niet nadeelig werkt op de schaapboerderij van deze Kolonie, maar veeleer den boer tot zegen is, zoo besluit het congres om de wet te later blijven zooals zij is."

Hij zei dat het niet een gemakkelijk voorstel was om in te dienen, onder de tegenstanders der wet telde hij vele zijner beste vrienden. Hij wees er op dat men den wolstapel moest verbeteren als men wil competeeren met Australië. Hij kon zeggen zijn distrikt was schoon (toejuiching). Hij was een der sterkste tegenstanders der wet, maar er waren geen "oom Daantjes" om de menschen op te zweepen, en men boog zich onder de wet en vandaag kent men geen brandziekte. Hij was overtuigd dat brandziekte uitgeroeid kon worden. Het is een zegen voor den boer de brandziekte uit te roeien. Zijn wol wordt verbeterd en hij krijgt een beteren prijs. Molteno was ook vroeger tegen de wet, maar nu zijn zij er ten sterkste voor. Er is nog niet één gegrond argument tegen de wet aangevoerd. Wij moeten niet retrogressief zijn maar progressief. Hij wist dat er afgevaardigden waren, die zelf voor de wet zijn, maar er tegen zullen stemmen ter wille van hunne distriktsbesturen. Hij achtte de wet een zegen voor het land en geen vloek.

De heer B. Marais secondeerde 't voorstel.

De heer Pretorius (Middelburg) begon door te zeggen dat oom Daantje zal zeggen dat de oppositie nu begint (oom Daantje protesteerde tegen den naam, gelach.) Hij stelde een verzachte amendatie voor:—"Deze vergadering is van gevoelen dat aan de thans bestaande brandziektewet van 1894, no. 20, een verdere degelijke proeftijd moet worden gegeven, daar het gebleken is, dat voor zoover ze in werking is en behoorlijk, wordt uitgevoerd, over 't algemeen gunstige resultaten heeft geleverd." Hij is ook een boer die geleerd heeft te werken en hij wil het noordwesten niet aan of afzetten. Vóór 1895 was in zijn afdeeling veel brandziekte en hij deed zijn best, doch de resultaten waren niet bevredigend en hij was tegen de wet. Doch hij vond later uit, dat de fout bij hem en zijn omgeving lag. Hij werkte niet in den rechten zin. Sedert 1895 zijn zijn schapen schoon en de wet werkt goed. Hij kan het met feiten aantoonen dat de wet goed werkt. Velen waren vroeger tegen de wet. Iemand had hem met den vinger aangetoond en gezegd: het nageslacht zal hem nog vloeken, omdat hij voor de wet was. Nu is diezelfde heer Jan H. Vorster, een sterke voorstander van de wet (toejuiching) en hij verklaart, "dat hij nooit gedacht had dat de verandering zoo groot zou kunnen zijn." In zijn distrikt zijn er slechts drie vervolgingen geweest onder de wet. Twee Engelsche boeren en één Afrikaner, doch die Afrikaner kwam uit een ander distrikt! In wijk Brakrivier waren in het begin van 1896, 44,357 schapen en bokken; schoon waren 19,357, besmet 25,000. Nu, in Maart 1897, is het getal kleinvee 46,760, troepen 104, met mijn weten niet 2 schapen besmet. Inspekteur B. J. Bisschoff; 800 schapen zijn schoon uit distrikt naar het zomer veld en komen weder in den winter. Veldkornetschap Zuurberg November 1895, 8 onbesmette troepen op de 3 plaatsen, 50 besmette op de andere plaatsen. In 1897, 55 troepen onbesmet, slechts 2 besmet. De inspekteur is N. van der Walt. Er waren 6000 besmette schapen in 1895 in wijk Nauwpoort uit 48000. Na het eerste gelijktijdig dippen slechts 100, na de tweede gelijktijdige dipping zijn bijna al de boeren voor de wet. De inspekteur is L. S. van der Walt. In een andere wijk waren slechts 20 besmet uit een troep van 1800. Inspekteur P. F. Joubert. Wij zijn hier om landsbelangen te behartigen. Het spijt hem dat oom Daantje tegen de uitgaaf is. Dit is de eenige manier waarop de boeren direkt door het land bevoordeeld worden. De heer Van den Heever noemde de inspekteurs *luie buiken*. Hij protesteert tegen deze uitdrukking. Drie der inspekteurs die hij genoemd heeft zijn mannen van invloed, kerkeraadsleden, vroeger harde ondersteuners van Oom Daantje, die dag en nacht gewerkt hebben hem in te krijgen. (Toejuiching) Al de inspekteurs zijn respektabele, welgestelde mannen. Zijn voorstel spreekt slechts van een behoorlijken proeftijd. Hij weet dat vele schaap-koopers nooit gehinderd zijn door de brandziektewet. De wet is [illegible] indien men werkelijk tracht de wet uit [illegible]. Hij gelooft dat de wet in de oostelijke provincie wel uitvoerbaar is. Hij wil aannemen dat het noord-westen *soms* droog is—hij is persoonlijk bekend in sommige deelen. Hij [illegible] die streken te gemoet komen door een clausule: het regent daar soms slechts alle drie [illegible] Hoe leven de dieren dan? (Toejuiching.) (Oom Fanie: Uit putten!) Hij had gehoord dat de streken een spoorweg willen, doch de trein vraagt water. Dus moet er water zijn. (Toejuiching.) Sedert de wet scheert men meer wol van de schapen en de prijs van wol is ook hooger. Als de schapen besmet zijn scheert men slechts van 2 tot 3 pond wol per schaap en verkocht ze voor slechts 2d. tot 3d. per pond. Nu scheert men van 8 tot 14 lbs. wol van één schaap en krijgt van 4d. tot 6d. per lb. wol. Hij las uit *Ons Land* van 13 dezer dat Oom Fanie een vergadering had met zijn kiezers te Sutherland, dat niemand tegen de wet sprak, behalve Oom Fanie, die een paar woorden tegen de wet zeide (Hij ging onder toejuiching zitting).

De heer J. du Toit zei dat de regeering een wet gemaakt heeft die zij niet kan uitvoeren. Als iemand de brandziektewet overtreedt wordt eerst aan den minister gevraagd of men hem zal vervolgen. De regeering is onmachtig de wet uit te voeren. De menschen storen zich niet aan de wet. Hij wist niet of er twaalf, volgens de wet, gedipt hadden. De inspekteur was tweemalen op zijn plaats, maar wat hij kwam maken wist spreker niet. Men spreekt van de wol, maar men moest denken dat het niets baat als men de gans doodt die de gouden eieren legt. Door het dippen worden vele schapen gedood. In plaats van dat wol beter op prijs wordt, wegens de brandziektewet, zijn de prijzen dit jaar lager dan ooit. De heer Snijman had gezegd dat de schapen zes maanden schoon waren. Hij had ook al schapen een jaar en langer schoon gehad, maar de ziekte brak later weder uit.

De heer Snijman zei dat hij een weddingschap met den vader van den spreker zou aangaan voor £25 om een brandziek schaap in zijn distrikt aan te toonen. Zijne schapen waren schoon sedert de permissieve wet in werking kwam.

De heer Stofberg (Williston) zei dat de wet in het noordwesten onuitvoerbaar was daar men, wegens de droogte, gedurig moest trekken. De wet is niet in de distrikten uitgevoerd. Een van de vruchten van de brandziektewet was verdeeldheid in den Bond, verdeeldheid op politiek en geestelijk gebied. De voorstanders waren oorzaak daarvan. Hunne schapen waren thans ook schoon, hoewel zij niet gedipt hadden, maar zij hadden regen en het vee was in goede conditie.

De heer N. J. de Wet (Lady Grey) was niet tegen de wet omdat zij niet goed is, maar omdat zij te veel geld kost en niet behoorlijk uitgevoerd wordt. De wet beteekende bij hem niets; zij is een doode letter. Hij zou een permissieve wet voorstaan. In zijn distrikt waren vele schapen ten gevolge van het dippen gestorven. De wet is meer een nadeel dan een voordeel, en hij kon niet voor de wet stemmen.

De heer Venter (Middelburg) zei hij was er voor de wet een proef te geven. Er moest een wet zijn op zulk een besmettelijke ziekte evenals op longziekte. Het zou hem zeer spijten indien de wet in zijn distrikt herroepen moest worden, want zij plukken goede vruchten van de wet. Vroeger waren velen tegen de wet maar nu zijn bijna allen voorstanders. Men zegt dat de schapen van armoede omkomen maar zij worden mager door de brandziekte en als de koude regens komen sterven de schapen. Velen gingen samen met de tegenstanders der wet omdat zij bang waren voor een accijns. Maar de voorstanders der wet zijn thans in de meerderheid, en diegenen die een accijns vreezen moeten nu met hen medewerken. Oom Daantje had menschen tegen de wet opgehitst. Hij kon het niet ontkennen. Hij (oom Daantje) was tegen de wet maar spreker had op goed gezag vernomen dat oom Daantje zijn vrouw een voorstandster der wet is (daverende toejuiching).

De heer P. J. Badenhorst zei dat de wet een vloek was. Zij heeft verdeeldheid veroorzaakt, zij heeft geen duit in des lands kas gebracht. (Een stem: maar wel in den zak van den boer), maar heeft veel geld uit de kas genomen. Hij dacht de rapporten der inspecteurs geheel onvertrouwbaar, en noemde gevallen, en zei dat de wet enkel bedrog was. Hij zei dat er drie jaar brandziekte op zijn plaats was. Dippen hielp niets, maar toen er regen kwam werden de schapen gezond zonder dippen. De brandziektewet veroorzaakt verdeeldheid, maar het is de tijd nu dat wij samen moeten staan, en onverdeeld moeten wezen. Hij wenschte daarom de brandziektewet voor altoos uit de Kolonie te verbannen.

De heer Van der Vijver zei zijn districtsbestuur had zich voor een proeftijd van de wet verklaard, zooveel vertrouwen had men daar in de wet. Er was beweerd dat de heer Dreyer (Somerset Oost) uit negen duizend schapen slechts twee duizend had overgehouden. Dit was onwaar en werd door den heer Dreyer ontkend. De bewering dat boeren in Bedford uitgeboerd waren, was ook niet juist, voor zoover hij kon uitvinden. De edele heer Van den Heever slaat ook munt uit de petities bij het parlement ingediend. Hij kon daarop niet gaan, want de voorstanders hebben zich niet laten hooren. De wet laat iemand toe te trekken waar hij wil als zijne schapen gezond zijn, en hij daagde oom Daantje uit het tegendeel te bewijzen.

De heer P. J. J. Pienaar (Beaufort West) zei hij had achter de deur gestaan en kon dus met gezag spreken. De stories die hier verteld worden door de tegenstanders der wet kende hij goed. Hij had ze jaar na jaar op het congres verteld, maar hij is nu tot andere inzichten gekomen. Hij is achter de deur ingekomen. Oom Daantje had gezegd dat spreker Saulus was maar nu Paulus geworden was. Hij (spreker) was verheugd daarover, want Paulus was immers beter dan Saulus. Spreker had nu de wet zien invoeren in zijn distrikt. De inspekteurs in zijn distrikt waren van de eerste mannen.

De heer Pienaar was nog aan het woord toen men verdaagde tot 3 uur n.m.

NAMIDDAGZITTING.

(*Speciaal telegram.*)

EEN GESCHENK.

Er werd besloten dat het volgende congres gehouden zal worden op Donderdag 16 Februari, 1898 te Worcester.

Werd besloten op voorstel P. Michau £100 uit de provinciale kas te geven aan de doofstommen-inrichting te Worcester ter herinnering aan het 60-jarig jubileum harer majesteit.

De heer Lombaard stelde voor een

MOTIE VAN DANKBETUIGING

aan professor de Vos voor zijne stukken over onze nationale belangen, de hoop uitsprekende dat hij er mede zal voortgaan. Dit voorstel werd algemeen aangenomen.

MEER BRANDZIEKTE.

Het brandziekte debat werd hervat door den heer P. J. Pienaar. De heer Paul Michau diende een amendement in de regeering te vragen om een commissie van praktische boeren om alle grieven onder de wet in behandeling te nemen. Oom Fanie zeide dat hij onlangs door zijn geheele kiesafdeeling heeft gereden en heeft zelf gezien hoe droog het is en hoe onuitvoerbaar de wet is, hij klaagde vooral over de beperking van het trekken.

De heer Studer, van Namakwaland, sprak sterk tegen de wet, vele schapen zijn dood van droogte, veel van brandziekte; van een weduwe zijn 500 schapen door dippen dood.

De heer Marais, van Uitenhage, meende dat de tegenstanders zonder feiten spreken.

De heer O. J. Marais zeide tegen de wet te zijn omdat ze niet zal en kan werken. Hij had een sterk argument tegen de gelijktijdige dipping, hij heeft nog nooit zooveel brandziekte gezien als sedert de wet in werking is gekomen. In September had hij nog veel brandzieke schapen te Somerset Oost gezien.

De heer Moolman, van Carnarvon, zeide dat in zijn distrikt de wet een proef werd gegeven, doch de wet is onuitvoerbaar.

LOUW EN VENTER.

De heer Mohr stelde voor omtrent de heeren Louw en Venter, dat zij niet geauthoriseerd zijn getuigenis in Engeland te geven van het Hollandsche standpunt, en dat zij niet het politiek vertrouwen bezitten hunner constituenten of van den Bond. Dit voorstel aan den heer Schreiner te worden gekabeld om voor het select comité te brengen. De heer Mohr achtte het niet noodig veel over dit onderwerp te spreken, wij staan allen tesamen op dit nationaal standpunt. Afrika voor de Afrikaners is onze leuze.

De heer O. J. Marais secondeerde. Gedreven door een nationaal gevoel was het hem verrassend dat deze twee heeren zich aanboden om getuigenis te geven voor Cecil Rhodes, den man die rassenhaat heeft aangekweekt. Rhodes zeide dat hij het noorden opende voor de Afrikaners, doch hij heeft den Bond gebruikt. Het smart een ieder en een ieder die een droppel Afrikaner bloed in zich heeft zal voor dit voorstel stemmen. Wij zijn diep afhankelijk van de Transvaal. Onze markt is daar. De Transvaal let op de positie welke de Kolonie in deze zaak aanneemt en de handelwijze der heeren Louw en Venter brengt ons nog meer in verdenking. Hij herinnert zich dat de heer Venter op eene vergadering de Transvaalsche regeering een gespuis noemde. De heer Jooste ontkende dit doch de heer Marais beriep zich op het rapport in *Ons Land* dat nog nooit door den heer Venter is ontkend. Algemeen met geestdrift aangenomen.

De discussie omtrent de brandziektewet werd voortgezet.

De heer Theunissen was tegen een proef omdat men geen verzekering heeft dat de regeering de wet zou herroepen indien ze niet beantwoordt.

Ds. Du Toit verklaarde zich nog voor een scheidslijn. Hij haalde aan hoe het met permissief is gegaan in het parlement. Hoofdinspekteur Davison verklaart dat 239 uit 245 certifikaten ontvangen zijn dat de wol verbeterd, 18 distrikten worden schoon verklaard, slechts 3 percent nog besmet.

De heer Venter (Burgersdorp), maakt een goede speech voor de wet en verklaarde dat zij veel moeite hebben met Oom Daantje.

Oom Daantje repliceerde in een luimige aanspraak.

Het amendement-Pretorius (om nog een proeftijd aan de hand te geven) werd verworpen met 24 tegen 45 stemmen. Het amendement-Van Heerden voor herroeping der wet werd aangenomen met 46 tegen 22 stemmen. Het voorstel Van den Heever om de wet permissief te maken werd verworpen met 7 tegen 33. De vergadering verdaagde daarop.

TULBAGH.

EEN LICENTIEZAAK.

(*Van een correspondent.*)

11 Maart.

De verdaagde vergadering van het licentiehof alhier had heden plaats om de redenen te vernemen waarom de vernieuwing der licentie van zekeren Pedersen (thans bankroet) voor hotel en kantien te Piketberg-weg niet zou worden toegestaan.

1. De hoofdkonstabel had gerapporteerd dat Pedersen was beboet geworden voor overtreding van de drankwet.
2. Dat de huizen in een slechten staat van reparatie waren.
3. Dat één hotel en kantien te Piketberg-weg voldoende waren.

De heer E. H. van Noorden, van Kaapstad, ageerde voor den curator van den insolventen boedel en de eigenaren der gelicentieerde gebouwen te Piketberg station.

De magistraat berichtte het hof dat hij een brief van den zendeling van Saron had ontvangen, protesteerende tegen de vernieuwing der licentie.

De heer Van Noorden objecteerde tegen de aanname en lezing daarvan, als niet in overeenkomst zijnde met de voorzieningen daarvoor in de drankwet gemaakt. De objectie werd aangenomen en van den brief geen verdere notitie genomen.

De heer Van Noorden sprak het hof aan ten gunste zijner kliënten aanhalende sekere gedeelten van de drankwet, toen hem door den heer Marais (lid van het hof) versocht werd zich liever tot het moreele punt der kwestie te bepalen. De heer Van Noorden dankte den heer Marais, en zeide dat hij gretig aan dit verzoek gevolg zou geven, daar het de grootste immoraliteit zou wezen om den éénen voor de zonden van anderen te laten lijden. Het was de moreele plicht van het hof om de licentie aan den trustee van Pedersens insolventen boedel toe te staan. De trustee had nimmer de drankwet overtreden en zou dat waarschijnlijk ook nimmer doen. Het hof had op het oogenblik niets met de overtreding van Pedersen te doen; het was hier de curator die aanzoek deed ten behoeve van den boedel en crediteuren tot vergunning van de licentie en het zou immoreel zijn die vergunning te weigeren. De eigenaren hadden reeds veel geld besteed voor de reparatie der gebouwen en waren gewillig meer te besteden tot de verbetering daarvan ter voldoening van het hof. Met betrekking tot één hotel en kantien te Piketbergweg argumenteerde de heer van Noorden dat indien er een hotel en kantien te Piketbergweg moet zijn, het beter is er 2 of 3 te hebben, dan de monopolie in de hand te werken door aan één de vergunning te verschaffen, want dit laatste zou immoraliteit in de hand werken en spoedig de ruïnatie eener kleine plaats ten gevolge hebben; hij hamerde nogmaals op de moreele positie der zaak en twijfelde niet of het hof zou deszelfs moreele plicht doen door unaniem de licentie te vergunnen.

De heer B. Lombaard kon er echter geen vrede mee vinden, hij dacht één kantien genoeg te zijn, ook was er een groothandelaar, hij was ten gunste van groothandelaars, hij was een wijnboer en het was voor hem en anderen voordeeliger zijn drank aan groothandelaars in de nabijheid te verkoopen; de kleinhandelaars kochten hunne dranken in de Kaapstad.

De magistraat en de heer Marais maakten zekere zeer gepaste aanmerkingen; de heer Flippie Faure stelde voor en de heer Marais secondeerde, dat de licentie zou toegestaan worden, hetwelk algemeen werd aangenomen, met uitzondering van den heer Lombaard.

DE RUNDERPEST.

(*Reuter-telegram.*)

INENTING MET GAL.

KIMBERLEY, 13 MAART.—Het runderpest-comité alhier heeft na volledige bespreking met dr. Hutcheon, besloten inenting van vee met gal, verschaft door dr. Koch, zoo spoedig mogelijk te doen plaats hebben, maar ook dat het geheel zal geschieden onder toezicht van het veeartsen-departement. Voor het enten zal een kleine som gevraagd worden.

SLUITEN VAN WEGEN.

PRETORIA, 15 MAART.—Het sluiten van de wegen wegens de runderpest heeft een slecht effect op de produktenmarkt en alles is zeer schaarsch.

EEN BRIEF VAN DR. HUTCHEON.

KIMBERLEY, 15 MAART.—Dr. Hutcheon segt in een langen brief over inenting aan de *Advertiser* dat hij er sterk tegen was deze methode van inenting aan te nemen in de betrekkelijk schoone area van Grikwaland West, daar hij van opinie was dat de methode, die tot op heden met zooveel succes toegepast was, nu niet zou opgegeven worden nu zij redelijke gronden hadden om te gelooven dat de ziekte feitelijk uit dit gebied uitgeroeid was, maar hij was gedwongen toe te geven aan den eisch van het publiek en met weerzin toestemming te geven voor inenting in de area van Grikwaland West onder reeds gepubliceerde voorwaarden. Dr. Hutcheon bespreekt de zaak breedvoerig en terwijl hij geen twijfel heeft omtrent de krachtdadigheid van dr. Kochs middel als dat goed toegepast wordt, wijst hij op groote gevaren, die er zouden ontstaan door het scheppen van een groot aantal nieuwe centrums van de ziekte, tenzij de inenting geheel in handen van het veeartsen-departement gelaten werd benevens de voorwaarden, reeds gepubliceerd, waarop de inenting behoort beproefd te worden. Hij zegt dat het runderpest-comité en hij zelf wederkeerig overeenkwamen om alle dieren te dooden, die besmet werden in een ingeënte area binnen de Kimberley streek.

MELK VAN GE-ENTE KOEIEN.

Door den heer Meintjes te Pretoria is aan professor Koch, die nog te Kimberley vertoeft, per telegraaf gevraagd of melk van gezonde koeien ingeënt met gal tegen de runderpest, voor het gebruik geschikt is, en indien niet terstond, dan hoeveel dagen na de inenting weer kan gedronken worden. Professor Koch deelde hierop eveneens telegrafisch mede dat de melk terstond zonder eenige objektie geschikt is.

PIKETBERG, 13 MAART, 1897.—Vandaag had den wij een verfrisschenden regen en de lucht is lekker koel; mogen wij meer krijgen. Onse assistent postmeester en telegraphist, de heer Daantje Gryffenberg is aangesteld te Moorreesburg, distrikt Malmesbury, als postmeester en telegraphist; de ingesetenen van dat dorp kunnen sich verheugen over sijn aanstelling; hij is een flinke jongman in sijn werk, en zal alles doen om het publiek te helpen.—*Correspondent.*

EEN PUBLIEKE VERGADERING is in de Y.M.C.A. voorkamer in zake het "sociale kwaad" bijgewoond door een groot aantal predikanten en andere belangstellenden. Er werd besloten op voorstel van eerw. Ernest Baker met den deken der Anglikaansche kerk als secondant; op een later te worden bepaalden dag eene opwachting bij den premier en den kolonialen secretaris te houden, ten einde de regeering te vragen de regulaties door den stadsraad aangenomen tot wet te maken en dadelijk toe te passen. Als sprekers bij die gelegenheid werden benoemd: di. Marchand, Ezra Nuttall en de deken.

TELEGRAMMEN

OVERZEESCH.

TWEE KONINGINNEN.

EEN PROFESSOR DOOD.

LONDEN, 11 MAART.—(*Reuter*).—President Faure ontmoette de koningin heden te Noisy bij Parijs en in het salonrijtuig had hij 12 minuten lang een geanimeerd gesprek met hare majesteit.

De koningin van Madagaskar is naar Réunion verbannen omdat zij een centrum van ontevredenheid is geworden.

Professor Hy. Drummond is overleden.

Over de Europeesche vloten.

LONDEN, 12 MAART.—(*Reuter.*)—Sprekende over de begrooting der zeemacht in het lagerhuis, zei de heer Goschen dat, als een andere mogendheid haar programma uitbreidde, Engeland hetzelfde zou doen.

LONDEN, 13 MAART.—(*Reuter.*)—In den loop zijner rede over de zeemacht, zei de heer Goschen dat het program naar eisch, hoewel niet overdreven was, maar als andere mogendheden eenige merkbare verandering in hun program maakten en aldus het thans bestaande evenwicht van macht van de vloten van Europa verstoorden, zou Engeland de positie weêr in overweging nemen.

De Duitsche vloot.

LONDEN, 14 MAART.—(*Reuter.*)—Het budget-comité van den Duitschen Rijksdag heeft de aanvraag om twaalf millioen voor nieuwe schepen geweigerd ondanks het pleidooi van den seemacht-secretaris admiraal Hollmann, die, naar bericht wordt, dientengevolge bedankt heeft.

Jonkheer Beelaerts van Blokland overleden.

LONDEN, 13 MAART.—(*Reuter.*)—Jonkheer Beelaerts van Blokland werd, terwijl hij heden in den Haag in de kerk was, door een beroerte getroffen en ligt nu in zeer gevaarlijken toestand.

LONDEN, 14 MAART.—(*Reuter.*)—Een later telegram van den Haag bericht dat de beroerte van jonkheer Beelaerts van Blokland een noodlottigen afloop gehad heeft.

PRETORIA, 15 MAART.—(*Reuter*)—Veel sympathie wordt hier in officieele kringen betuigd over den dood van jonkheer Beelaerts van Blokland, buitengewoon ambassadeur in Europa voor desen staat.

Moord en roof.

WEDDENSCHAPPEN BIJ RACES.

LONDEN, 15 MAART—(*Reuter.*)—Een agent van het Britsche Armenische hulpcomité is te Diabekr vermoord en van £500 beroofd.

Het hof van appèl heeft in de zaak van den heer Dunn, een boekmaker, beslist dat wedden in Tattersalls ring onwettig is, waardoor dus feitelijk alle wedden bij races onwettig gemaakt wordt.

KAAPKOLONIE.

KONINGINS JUBILEE.

MOSSELBAAI, 13 MAART.—(*Reuter*).—Op een publieke vergadering is hier besloten koningins jubilee te vieren door verbeteringen van het hospitaal, onlangs gesticht met de hulp van kolonel en mevr. Eustace. De stadsraad stemde £50 daarvoor, en op de vergadering werd voor £96 ingeteekend.

Landbouwtentoonstelling.

GRAAFF-REINET, 13 MAART.—(*Reuter.*)—Er is hier groote geestdrift over het schitterende vooruitzicht van de landbouwtentoonstelling, die hier op 24 en 25 dezer zal gehouden worden. Meer dan 1,000 stuks vee is ingeschreven. De inschrijvingen sluiten den 17den. Angoras, schapen en grootvee zullen het voornaamste op de tentoonstelling zijn. Het terrein is in eerste-klas orde. Vele bezoekers worden verwacht.

TWEE DOODEN.

PORT ELIZABETHSCHE IEREN.

PORT ELIZABETH 15 MAART.—(*Reuter.*)—De heer J. H. Wills, een oud inwoner en vele jaren raadslid alhier, is Zaterdag te Grahamstad overleden. De heer Gwinner van de firma Gwinner, Slatem en Co., wolhandelaars hier, stierf Zaterdag te Uitenhage.

De voorbereidselen voor de viering van St. Patrick's-dag zijn hier klaar. Een feestmaal zal Woensdag-avond gehouden worden, waarop de burgemeester zal voorzitten. Uitnoodigingen zijn gezonden en aangenomen door den ed. heer Wilmot, dr. Wirgmann, ed. heer J. Dolley, ed. heer W. Bellingan, ed. heer H. W. Pearson, den heer W. Fleischer, den hoogeerw. Fogan, Cresswell, Clarke en Rose-Innes, advokaat Lardner Burke en het hoofd der Schotsche associatie.

Moordenaars en dieven.

KIMBERLEY, 15 MAART.—(*Reuter.*)—Twee kaffers, bij de laatste krimineele zittingen aan moord schuldig bevonden, werden heden opgehangen.

Twee mannen, Van der Poel geheeten, een assistent marktmeester te Bloemfontein, en de ander postmeester te Jagersfontein-weg, zijn gearresteerd in verband met de onlangs gepleegde roof van £1,200 in halve sovereigns op laatstgenoemde plaats. Zij werden opgespoord door middel van een dame van Kimberley die in denzelfden trein reisde als een hunner kort na de rooverij en die opmerkte dat hij ruim van halve ponden voorzien was. Een verslag van de roof in de krant lesende, deelde zij haar suspicies aan het speurders-departement mede, en na verder onderzoek werden de beide mannen gearresteerd.

NATAL.

De Jingobond.

NOODLOTTIG ONGELUK.

RUNDERPEST.

PIETERMARITZBURG, 15 MAART.—(*Reuter.*)—Sprekende op een vergadering van den jingobond te Boston, ontkende de heer Bale, L.W.V., dat de politiek van den bond anti-Duitsch, anti-Hollandsch of anti-eenige andere natie was, en zeide dat de twee Britsche koloniën op vriendschappelijken voet behoorden te verkeeren tegenover elkaar en tegenover de republieken.

Op eene vergadering belegd door den bondstak te Dundee, sprak de heer Tatham, L.W.V, speciaal de Hollandsche kolonisten aan, waarvan een tamelijk aantal tegenwoordig was, en zeide dat de jingobond niet naar onenigheid tusschen de twee Europeesche rassen streefde, maar wel naar de vereeniging van Zuid-Afrika onder Engelsche vlag op denzelfden voet als in Canada. Antwoordende op de vraag welke zijde de Bond zou nemen in geval van rustverstoring tusschen de Engelsche en Transvaalsche regeeringen, zeide hij dat het niet de politiek van den Bond was zijn doel te bereiken door geweld te gebruiken maar wel door de publieke opinie op te voeden om sijn politiek van kracht te doen zijn. Gevraagd wat de Bond zou doen als Engeland trachten zou recht van administratie in Transvaal te verkrijgen, zeide de heer Tatham dat de Bond Engeland steunen zou, als zij meenden dat Engeland recht voor allen eischte.

Kolonel Hime hield een Bondsvergadering te Ixopo, alwaar een tak gevormd werd.

Een sergeant van de 9de Lanciers werd van zijn paard geworpen en gedood nabij Howick.

Het wordt officieel bericht dat het gerapporteerd geval van runderpest in Mohalie, distrikt Basutoland, bevestigd werd.

Z.-A. REPUBLIEK.

Draineer-stelsel.

PRETORIA, 13 MAART.—(*Reuter*).—De regeering heeft geweigerd het besluit van het gezondheids-comité te Johannesburg te bekrachtigen in zake een draineerschema voor de stad, daar de regeering van plan is geen concessie te gunnen maar de zaak zelf in handen te nemen en de belasting voor de menschen te Johannesburg zoo laag mogelijk te maken.

Sir Henry te Pretoria.

PRETORIA, 15 MAART.—(*Reuter.*)—Sir Henry de Villiers, hoofdrechter van de Kaap, is aangekomen.

INGENIEURS.

JOHANNESBURG, 15 MAART.—(*Reuter.*)—De jaarvergadering van de geamalgameerde vereeniging van ingenieurs werd Zaterdagavond gehouden, waarop 300 tegenwoordig waren. De vergadering was van geselligen aard en de heer Kneebone zat voor.

De drankwet.

JOHANNESBURG, 15 MAART.—(*Reuter.*)—De drankwet wordt nog steeds met de uiterste gestrengheid uitgevoerd. Boeten van £50 en £75 werden heden opgelegd.

Een verstandige rede.

JOHANNESBURG, 15 MAART.—(*Reuter.*)—Op de jaarvergadering van de Meyer en Charlton, zei de voorzitter, de heer G. Albu, dat de proef- en balans lasten aantoonde ten bedrage van £23,000 en baten in goud en kontant £13,000 latende aan het eind van 1896 een schuld van £9,000 na het betalen van dividenden, maar hij zei dat zij nog een krediteur hadden, n.l., het reservefonds van £17,000, soodat de financieele positie zeer goed en tamelijk was. De drankwet, zei hij, was een groot voordeel voor de mijnen geweest. De Zondagswet was ook ten gunste der nijverheid. De regeering had verscheidene Johannesburgsche heeren gekozen om een schoolbestuur te vormen en £30,000 ter hunner beschikking geplaatst, om daarmee scholen te bouwen in het midden van inwoners, wier moedertaal het Engelsch was. Het medium van onderwijs zou Engelsch zijn. Hij geloofde dat de tijd naderde, dat de regeeringen van dezen en van naburige staten zich zouden vereenigen om de zware spoorwegprijzen te verminderen en de kosten van dynamiet. Het leven zou goedkooper zijn en de maatschappijen zouden in staat zijn om met de werklieden te spreken over een verlaging van loon sonder welke de maatschappijen niet konden voortgaan. Allen moesten meedoen om de nijverheid er boven op te houden. Om dit alles te verkrijgen zou men naar de regeering moeten gaan en als de regeering niet gekritiseerd werd op billijke wijze en als het schelden, zooals door de nieuwsbladen voor de laatste vijftien maanden gedaan was, aanhield, kon men niet verwachten om voordeelen te bekomen. Men moest de regeering toonen dat men hier kwam om de mijnen eerlijk te bewerken en dat men van plan was de regeering te ondersteunen. Men kon niet verwachten voordeelen te krijgen door de regeering hondsch te behandelen even min als door liegerij. De heer Albu gaf in het algemeen een opsomming van de mijnnijverheid en deed de volgende belangrijke verklaring: "De waarheid lekte eerst onlangs uit dat de mijnen op den Witwatersrand, over 't geheel genomen, niet zulke rijke mijnen waren en slechts met strikte zuinigheid en goede wetgeving was het mogelijk de mijnen met profijt te bewerken."

"DIE KWAAI VROUW."

[*Reuters-telegrammen.*]

LONDEN, 13 MAART.—(*Reuter*).—De *Daily News*, sprekende over president Krugers rede van onlangs, zegt dat het alles ten beste is. Wanneer er eenige kwestie is om te peuteren aan de "paramount" positie van Engeland, dan zal de koningin bevonden worden "een kwaai vrouw" te zijn.

BLOEMFONTEIN, 13 MAART.—President Krugers aanmerking op de koningin als "een kwaai vrouw" werd uit Pretoria ontkend, maar ik heb niet gehoord dat president Kruger zelf eenige ontkenning maakte. Verscheidene menschen, die bij het luncheon tegenwoordig waren, houden vol dat hij zoo iets niet zei.

PRETORIA, 13 MAART.—De *Star* van gisteravond maakte een sensatie in de stad door te verklaren dat president Kruger in een speech te Bloemfontein de koningin "een kwaai vrouw" genoemd had en aan het woord "kwaai" alle verkeerde beteekenisen gaf. Volgens de *Volksstem* zei hij dat zij "*geen* kwaai vrouw" was.

Nauwere Vereeniging.

[*Reuter-telegrammen.*]

UITLEKSELS.

DE *FRIEND* EN "VAN DER MERWE" PROTESTEEREN.

BLOEMFONTEIN, 13 MAART.—Het lekt uit dat er gisteren op de conferentie een "stilstand" was omdat de Vrijstaatsche afgevaardigden de eischen der Transvaal te veel achtten. De twee commissies gingen, nadat zij niet in staat waren overeen te komen, naar verschillende kamers om onder elkaar te spreken. Niets is verder uitgelekt.

Een sterk protest tegen nauwere vereeniging is naar president Steyn gezonden door Vrijstaters, die in Johannesburg wonen.

Verscheiden brieven verschijnen in de *Friend* van vandaag, protesteerend tegen de unie.

Vrijstaters te Pretoria.

Een vergadering van Vrijstaters te Pretoria nam een voorstel aan dat ze nauwere vereeniging tusschen de Transvaal en den Vrijstaat wenschelijk acht.

Het Transvaalsche Hooggerechtshof.

(*Reuter-telegram.*)

Wie zijn die 34?

JOHANNESBURG, 13 MAART.—De leden van de balie en zij-balie namen heden een voorstel aan "dat deze vergadering met innigen spijt vernomen heeft van de poging van den kant der regeering en des volksraads om de rechters van het hooge hof op inconstitutioneele wijze te dwingen om tegen hun geweten en eed te handelen, dat uitloopen zal op het aftreden van de tegenwoordige rechtbank en op het inkomen van door de regeering benoemde personen, die geen beswaar zullen hebben van de vernederende voorwaarden van de door de wetgeving gepasseerde wet aan te nemen. De vergadering wenscht het opgeteekend te hebben dat het aannemen van het ambt op de neêrgelegde voorwaarden de vernietiging beteekent van het hooge hof en gevolgd zal worden door de noodlottigste gevolgen en keurt de gedragslijn goed van de rechters en die leden van de balie die de eer van het beroep gehandhaafd hebben door te weigeren eenige aanstelling aan te nemen onder de nieuwe wet." Er waren 34 leden van de professie tegenwoordig en het voorstel werd eenparig aangenomen.

OPROERIGE KAFFERS.

[*Reuter-telegram.*]

DE KAAPSCHE KOLONNE.

VRIJBURG, 15 MAART.—De Kaapsche kolonne kwam tegen het eind der vorige week te Kuruman aan en heden zou men op weg gaan naar Langberg. Vele paarden zijn dood en runderpest neemt het vee weg.

SCHEEPVAARTBERICHTEN.

TAFELBAAI.

AANGEKOMEN.

Maart 12—Luna, van kusthavens.
12—SS Trojan, van kusthavens.
14—Lamps, van Rangoon.
14—SS Athenian, van Southampton.

VERTROKKEN.

Maart 12—SS Bloemfontein, naar kusthavens.
13—Orion, naar kusthavens.
14—SS Clan Menzies, naar kusthavens.
14—SS Trojan, naar Engeland.

LONDEN.

14 Maart.—(Per telegraaf.)—De Tartar kwam heden om 3.30 n.m. te Southampton aan.

MIJNBERICHTEN.

WINSTEN.

JOHANNESBURG, 15 MAART.—(Per telegraaf.)—De profijten van de Wemmer Co. voor Februari bedragen £7,175 en die van de Meyer en Charlton 4,060.

CRETA.

[*Reuters-telegrammen.*]

NIET VEEL VERANDERING.

LONDEN, 12 MAART.—Men gelooft dat de thans gevoerde onderhandelingen tusschen de mogendheden zullen strekken tot verzoening van Griekenland. Dit land dingt er op aan dat Turkije gedwongen zal worden hare troepen op de grens van Thessalië te verminderen, waar een uitbarsting dreigt.

Er is praat van het gebruiken van Grieksche troepen met een Europeesche troepenmacht om Creta tot rust te brengen.

EEN TWEEDE NOTA.

LONDEN, 12 MAART.—Nog een nota van Griekenland geeft aan de hand dat detachementen van de troepen der mogendheden zullen samenwerken met de Grieken in het tot rust brengen van Creta. Deze nota zegt ook dat Griekenland niet tegen de suzereiniteit van den sultan heeft, hangende een volksstemming der Cretensen.

Men verneemt dat de mogendheden een verdere nota gereed maken.

WAT RUSLAND WIL.

LONDEN, 13 MAART.—Een Russische dépêche aan de mogendheden stelt voor dat de zes mogendheden ieder terstond 2,000 man naar Creta zullen zenden om het eiland te bezetten en de Grieksche troepen tot aftocht te noodzaken.

NIET VEEL SAMENWERKING.

LONDEN, 14 MAART.—Duitschland en Oostenrijk zijn tegen het zenden van meer troepen naar Creta dan volstrekt noodig zijn om eenvoudig de detachementen van de oorlogschepen af te lossen. De mogendheden bespreken nu deze zaak. Rusland, Duitschland, Oostenrijk en Frankrijk keuren het Engelsche voorstel om Grieksche troepen als gendarmerie op Creta te gebruiken af en dringen aan op de verwijdering ervan.

Half-officieel wordt te Weenen gezegd dat Rusland, Duitschland en Oostenrijk hun scheepsgezaghebbers te Creta last gegeven hebben om maatregelen te nemen voor het blokkeeren van de havens van Creta en Griekenland. Men verwacht dat Engeland, Italië en Frankrijk denzelfden koers zullen nemen.

CRETA GEBLOKKEERD.

LONDEN, 15 MAART.—De mogendheden zijn overeengekomen Creta terstond te blokkeeren.

De heer Rhodes en de Afrikaners.

(*Reuter-telegrammen.*)

Verder verhoor.

LONDEN, 12 MAART.—Bij de zitting van het comité van onderzoek op heden las de heer Chamberlain een telegram voor van lord Rosmead met betrekking tot sir Graham Bowers getuigenis van Dinsdag. In dit telegram verklaarde lord Rosmead dat noch sir Graham Bower noch iemand anders hem iets vóór den Jameson sluiptocht gezegd had dat hem op de gedachte kon brengen om de politie op de grens in verband te brengen met de revolutie op den Rand. Sir Graham Bower was het daarmeê eens en zei dat er een foutieve lezing van zijn opmerking moest gekabeld zijn. De heer Labouchère nam toen sir Graham Bower onder handen en dacht dat de getuige lord Rosmead behoorde geïnformeerd te hebben omtrent de bedoelingen van den heer Rhodes, al was ook geheimhouding bevolen. Sir Graham antwoordde dat er een verstandhouding was dat de heer Rhodes met lord Rosmead zou spreken vóór dat er gehandeld werd. De heer Labouchère meende dat de heer Rhodes zich tegenover getuige dan aan trouwbreuk schuldig had gemaakt. De heer Labouchère wilde toen den getuige ondervragen omtrent de telegrammen in het blauwboek, maar de voorzitter was daartegen omdat sir Graham Bower niet van de telegrammen wist voor den sluiptocht. De heer Labouchère riep toen uit: "Ik hou het er voor dat sir Graham Bower niet de waarheid vertelt." De heer Chamberlain zei dat het comité verplicht was den getuige tegen beleediging te beschermen. De heer Labouchère hield zijn stuk staande en zei dat hij, omdanks den voorzitter, vast besloten was toe te zien of het onderzoek maar "voor de leus" was. Hij vroeg of sir Graham Bower volhield te bevestigen dat de heer Rhodes zijn woord aan hem hield. Sir Graham Bower wilde liever niet antwoorden en vroeg verlof een historisch precedent te mogen aanhalen. Toen hem verlof gegeven was, zei hij: "Toen Willem van Oranje in Engeland landde op wat ik mag noemen een Jameson sluiptocht." Hier viel sir William Harcourt hem scherp in de rede en zei dat hij verwonderd was over zulk een opmerking van den imperialen secretaris. De getuige maakte haastig apologie en trok die opmerking terug. Bij het einde van de zitting gaf de voorzitter te kennen dat de heer Schreiner de volgende getuige zou zijn.

Tom Louw.

Een "Oud-Malmesburier" schrijft aan de *Express* over den heer Tom Louw aldus:

"Ook ben ik er van overtuigd dat zijn Afrikanerschap zoo min beteekent als de loop eener schildpad. De rechtgezinde Afrikaners werkten elk jaar van elektie scherp tegen hem, maar daar hij vele familiebetrekkingen heeft, en ook maar een heel klomp "outas" die achter baas of liever meneer Tom draafden, was hij steeds geslaagd in het parlement te komen; doch ik hoop de Malmesburiers zullen hunne oogen openen, en hun voorоs gauw van kant maken."

AANDEELENMARKT.

(Van de heeren Johan Jansen & Co., St. Georgestraat, Kaapstad, makelaars en algemeene agenten.)

Maandag, 15 Maart, 1897.

Markt ongeregeld.

GOUDAANDEELEN.

African Estates 17s 0d, Bantjes 28s 0d, Blue Sky 11s, Bonanza 62s 6d, Buffelsdoorn 28s, British S Africa 47s 6d, Barnato Banks 29s 0d, Consolidated Gold Fields 135s, Clydesdale Colliery 15s 6d, Driekopjes (Diamond) 8s 6d, East Rand 56s 9d, East Coal and Gold 15s 0d, Florida 12s 9d, French Rands 31s 6d, Geldenhuis Estate 64s, George Goch 31s, Ginsberg 34s, Molyneux West 3s, Primroses 81s, Randfontein 32s 6d, Robinson Diamond 17s, Roodepoort Heidelberg 8s 9d, Rand Colliery 8s 3d, Rand Nigels 12s, Vogelstruis Consolidated Deep 18s 3d, Witwatersrand Deep 30s 3d, Yorks 19s, Sheba 42s, Vogelstruis Consolidated Deep 18s 0d, Worcester 82s 6d, Witwatersrand Deep 26s, York 14s 6d.

ANDERE AANDEELEN.

Argus Company 25s 0d, Ægis Assurance 165 0d, Colonial Fire 19s, Commercial Fire 65s 0d, Equitable Marine 20s, Guardian Assurance 162s 0d, Colonial Orphan Chamber £345, S. A. Association £297 Gen. Est. & Orphan Chamber £200 0s, S. A. Milling 42s 6d, Standard Bank £64, Bank of Africa £10, African Banking Corporation, £5, Cypbergat Coal 16s 6d, P. E. Assurance 13s, P. E. Boating 35s 6d, Union Boating 37s 6d.

HANDEL EN NIJVERHEID.

SPOORWEGONTVANGSTEN.

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 14 Maart 1897:—

Stelsel.	Passagiers. £	Pakketten enz. £	Mails, Telegrafen, enz. £	Goederen en Mineralen. £	Levende Have. £	Totaal. £
Westelijk ...	9613	771	470	9597	1060	†21511
Middellandsch	2495	370	333	38507	422	†42107
Oostelijk ...	3582	149	135	17628	460	†21951
Totaal ...	15670	1290	938	65732	1942	85577

Materiaal-vervoer: Westelijk, 1895, nil; 1896 nil; middellandsch, 1895, nil; 1896, nil; oostelijk, 1895, nil; 1896, nil; noordelijk, 1895, nil; 1896 nil; totaal, 1895, nil; 1896, nil.

†Deze cijfers zijn de totalen van de boekingen van de verschillende stations, sonder verdeeling tusschen de stelsels, en worden veranderd als zulke verdeeling plaats heeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeeling van de opbrengst tusschen het [illegible]

N.B.—[illegible]

KERK EN SCHOOL.

Te Vredefort O.V.S. is beroepen ds. P. Boshoff.

Ds. Sijpkens zal waarschijnlijk den tweeden Zondag in Mei te Fraserburg bevestigd worden.

Ds. Louw, thans hulpprediker te Graaff Reinet heeft het beroep aldaar als tweede leeraar aangenomen.

GIJ ZIET ER KRANK UIT!
GIJ GEVOELT U KRANK!
GIJ ZIJT KRANK!

WAT ZULT GIJ DOEN!

ZOO GIJ VERSTANDIG ZIJT ZULT GIJ EEN BEHANDELING VAN CLEMENTS TONIC BEPROEVEN.

De grootste hersteller van een verzwakt gestel die de wereld ooit aanschouwd heeft, herstelt positief en permanent, mannelijke levenskracht getuigenis waarvoor uit alle oorden opdaagt.

LEES DIT GEVAL.

De heer George Livermore, Russell-straat, Toowoomba, Queensland, schrijft 18 Mei, 1895:—Veroorloof mij het genoegen om mijn getuigenis te voegen bij die velen die gij hebt over de voortreffelijkheid van Clements Tonic. Voor meer dan veertien jaren heb ik geleden aan een lever-kwaal, en omtrent twee jaren heb ik een koude gevat die op influenza overging. Het zou vervelend zijn in bijzonderheden te treden en mijn lijden te beschrijven. Ik had pijn in het hoofd, schouders, en in de nieren tezamen met hardnekkige constipatie. Ik heb veel geld aan dokters en medicijnen uitgegeven; ook heb ik het Castlemaine (Victoria) hospitaal verlaten als ongeneesbaar. Terwijl ik aan influenza leed werd mij sterk geraden Clements Tonic te beproeven, ik deed zulks wat onwillig, daar ik geen vertrouwen had in patente medicijnen, doch spoedig had ik reden dankbaar te zijn, want na zes bottels te hebben gebruikt werd ik zoo zeer in gezondheid hersteld als ik in geen 15 jaren genoten had, en ik had geen last meer van mijn oude kwaal. Bovenstaande is een verkorte doch ware verklaring van daadzaken, en met mijn vorige kwaal was men alhier wel bekend, daarom kunt gij eenig gebruik zooals gij verkiest hiervan maken. Mijn hoofddoel met het toezenden van deze verklaring is voor het welzijn van anderen die lijden zooals ik geleden heb alvorens Clements Tonic te gebruiken.

De uwe, George Livermore, Russell-straat Toowoomba, Queensland.

VERBANDLIJSTEN.

5 EN 6 MAART.

Hypotheken.

Schreuder, J v S ...	Stephan Geboeders ...	Malmesbury
Swart, J G ...	Executeurs kr	Swellendam
Swart, J B J ...	Do	Do
Akker, C H O ...	G v Rhyn ...	V Rhynsdorp
Caw, R ...	Executeurs kr	Kaapstad
Price, T H B ...	J Eksteen ...	Kaapsche Afd
David, S ...	J Wilson ...	Do
Hancock, S ...	Southern Life	Kaapstad
De Villiers, E ...	E Stegmann	Oudtshoorn
Coetzee, J H / Coetzee, P H ...	Do	Do
Van Schalkwijk, D J	W Sieberhagen	Fraserburg
Rhode, H ...	D Aspeling ...	Kaapsche Afd
Rautenbach, G ...	Midland Acy	Aberdeen
Du Preez, F J ...	Do	Do
Naude, F J ...	Do	Do
Koch, F G ...	A Buriski ...	Swellendam
Joubert, J G ...	J Joubert ...	Britstown
Ferreira, A J ...	Midland Acy	Jansenville
Fourie, O M ...	Do	Uitenhage
Hughe(s), H ...	C Lotter	Pearston
Olivier, B J ...	J Steytler ...	Albert
Olivier, B J ...	H Arderne ...	Do
Olivier, H W ...	J Steytler ...	Do
Olivier, H W ...	H Arderne ...	Do
Slabbert, F C J ...	Atkinson Oldham en Co	Jansenville
Coskey, A T ...	Bdl M Blyth	Kaapstad
Boardman, J ...	Francis Geoorders	Maclear
Pitout, W C ...	Do	Do
Thiele, V F ...	G Trill ...	Kaapsche Afd
Zwaigenhaft, C ...	S A Mutual ...	Kaapstad
Hare, J E ...	J Gifford ...	Kaapsche Afd
Rishworth, W ...	S Rapaport ...	Pt Elizabeth
Day, S ...	L Wren ...	Kaapsche Afd
Mills, S S B ...	E Manseagh	Do
Mills, S S B ...	L Mansergh	Do
Krige, A B ...	Executeur kr	Piquetberg
Boshoff, H P ...	Standard Bnk	Oudtshoorn
Pintelburg, R ...	Kol weeskmr	Kaapsche Afd
Pervins, G R ...	Bdl W Machin	P Elizabeth
Kriegler, M M ...	J Hofmeyr ...	Kaapsche Afd
Walder, jr F / Rattray, J ...	H Rossouw ..	Paarl
Liebenberg, B ...	A Blumenthal	Hope Town
Lancaster, J H ...	Southern Life	Kaapsche Afd
Jooste, H S ...	Alg Bdl en Weeskamer ...	Philipstown
Jooste, H S ...	L Coetsee ...	Do
Pedersen, J K ...	Bdl G Moodie	Kaapstad
Hoon, E P ...	W Marsh ...	Willowmore
Chabaud, F W ...	E Savage ...	P Elizabeth
Greef, P A ...	Mid Agency	Aberdeen
Kustings.		
Cox, J H ...	W Marsh ...	Kaapstad
Rautenbach, G ...	W Welschman	Aberdeen
Rautenbach, G ...	F Naude ...	Do
Marais, C J ...	J du Toit ...	Prieska
Generaal.		
Mons, J P ...	E Young ...	Kaapsche Afd
Kontrakten.		
Moodie, B ... / Langford, A M ...	...	Swellendam
Mitchell, P J / Wright, G ...	...	P Elizabeth
Maguire, J T / Schouw, E J ...	...	Steynsburg
Trollip, M V E / Rademeyer, E ...	...	Bedford
Cloete, O A / Du Plessis, A ...	...	Colesberg
Jewaskewitz, C / Eaton, C M L ...	...	Uitenhage
Abel, N C ... / Walters, M E P ...	...	Malmesbury

HOE KOMT HET?

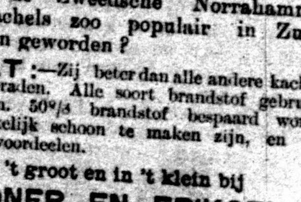

HOE KOMT HET?

DAT de Zweedsche Norrahammer Kachels zoo populair in Zuid-Afrika zijn geworden?

OMDAT:—Zij beter dan alle andere kachels bakken en braden. Alle soort brandstof gebruikt kan worden. 50°/° brandstof bespaard wordt. Zij gemakkelijk schoon te maken zijn, en om vele andere voordeelen.

In 't groot en in 't klein bij

WADNER EN ERIKSEN,

VROEGER

ZWEIGBERGK, ERIKSEN & Co., 17 Langstraat, Kaapstad.

DE voornaamste Musici van beroep, zoowel als Amateurs, bevelen sterk aan den muziekhandel van den heer R. MULLER (Groot- en kleinhandel), in de Grand Hotel Gebouwen, Kaapstad, voor de beste Pianos, Harmoniums, Amerikaansche Orgels, Strijk- en Blaasinstrumenten; ook voor Snaren en alle Soorten Muziekbenoodigdheden, Reparaties, Stemmen, enz.

Bezendingen Gedrukte Muziek uit Duitschland, Engeland en Amerika in verscheidenheid.

R. MULLER,

7 Grand Hotel Gebouwen, Strandstraat

KAAPSTAD.

TELEGRAFISCH ADRES:

"RELLUM." KAAPSTAD.